

Årsredovisning 2025

Struktur

Målgrupper

Rapporten riktar sig till medborgare, patienter, kunder, medarbetare, revisorer, kreditgivare, leverantörer, samarbetspartners och andra intressenter.

Regionstyrelsen överlämnar Region Västerbottens årsredovisning till regionfullmäktige. Ekonomistaben producerar rapporten.

Förvaltningsberättelse

Inledningen presenterar Västerbotten, dess invånare, regionens vision och huvuduppdrag. Förvaltningsberättelsen ger en översikt av året, beskriver verksamhet, viktiga händelser, utveckling och framtidsutsikter. Där finns avsnitt som beskriver den regionala koncernen och styrningen. I förvaltningsberättelsen ingår också uppföljning av regionplanens mål och uppdrag för 2025. I slutet finns en redogörelse av regionens ekonomi, i enlighet med kapitel 4 i lagen om kommunal redovisning.

Drift- och investeringsredovisning

Driftredovisningen speglar respektive styrelse och nämnds intäkter och kostnader för den löpande verksamheten i förhållande till den budget som de fått. Alla nämnder inklusive regionstyrelsen lämnar egna årsrapporter som blir underlag till Region Västerbottens årsredovisning. I investeringsredovisningen beskrivs regionens investeringar i byggnader, mark och anläggningstillgångar.

Digital version

Årsredovisningen finns främst i digital version och är anpassad till surfplattor och andra digitala plattformar. Endast ett fåtal tryckta versioner görs.

Region Västerbottens årsredovisning 2025
RS 2026-04-16

Grafisk form: Stefan Gillblad
Omslagsfoto: Lotta Norlander

Innehåll

INLEDNING	4
Ett år med utmaningar och utveckling	5
Västerbotten och dess invånare	6
Vision och uppdrag	7
FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	8
Verksamhetens utveckling i översikt	9
Den regionala koncernen	10
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	16
Händelser av väsentlig betydelse	22
Styrning och uppföljning av den regionala verksamheten	23
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	26
Balanskravsresultat	41
Väsentliga personalförhållanden	42
Förväntad utveckling	45
FINANSIELLT BOKSLUT	46
Resultaträkning	47
Kassaflödesanalys	47
Balansräkning	48
Noter	49
Redovisningsprinciper	56
DRIFTREDOVISNING	60
Sambandet mellan drift-, investeringsredovisning och övriga rapportdelar	61
Uppföljning per nämnd	63
En vanlig dag på regionen	66
INVESTERINGSREDOVISNING	68
Investeringar inom fastighet	69
Övriga materiella och immateriella investeringar	73

Inledning

2025 var ett händelserikt år för Region Västerbotten. Under våren förberedde vi oss för att införa det nya vårdinformationssystemet Cosmic. Samtidigt kom det tragiska beskedet om Northvolts konkurs i mars. Konsekvenserna av båda dessa händelser har vi fått följa under året.

Ett år med utmaningar och utveckling

I april infördes Cosmic och ersatte det tidigare journalsystemet som var över 25 år gammalt. Bytet var nödvändigt och en del av regionens satsning på att digitalisera hälso- och sjukvården för att möta framtidens krav. Införandet gick smidigt tack vare förberedelser i verksamheterna och stor förståelse hos invånarna. Det har dock påverkat verksamheterna och tillgängligheten i vården, och kommer göra det en tid framöver. I dagsläget levererar vi inte det vi önskar och för många som jobbar i vården har det påverkat arbetsmiljön. Cosmic kommer att fortsätta utvecklas med flera nya funktioner och vi är övertygade om att det med tiden kommer vara till det bättre.

Mycket bra görs i Region Västerbotten. Under året har vi kunnat se fler vårdplatser öppnas, ett stort arbete för att korta köerna till barn- och ungdomspsykiatri och fortsatt minskade kostnader för hyrpersonal. Vid Norrlands universitetssjukhus öppnade till exempel en ny intermediärvårdsavdelning och en kirurgisk akutvårdsavdelning under året, till stor nytta för hela sjukhusvården.

Batterifabriken Northvolts konkurs är en av de största i svensk industrihistoria och har haft stor påverkan på länets ekonomi, både i Skellefteå kommun och i regionen. Omkring 3 500 personer har flyttat från Skellefteå, vilket leder till att regionens skatteintäkter minskar mer än 100 miljoner kronor för 2026. Många företag i länet har påverkats av konkursen och för regionen har det varit viktigt att lokala företag inte ska

drabbas och att viktig kompetens inte lämnar länet. Det är angeläget att den gröna industrialiseringen kan fortsätta. Vi gläds åt att amerikanska företaget Lytens köp av batterifabriken är klart och att produktionen väntas återupptas under 2026 och hoppas på en vändande trend.

Under året har vi fortsatt att kämpa med en ansträngd ekonomi, men samtidigt upprätthålla utvecklingen i regionen. Vi behöver ständigt jobba för att hantera det växande gapet mellan behov och resurser. Svensk hälso- och sjukvård befinner sig fortsatt mitt i en utveckling, vilket innebär ökade kostnader varje år. Samtidigt lever vi längre och ser ett ökat vårdbehov.

Region Västerbotten är den region som investerar näst mest i landet. Vi gör det för att ge västerbottningarna en fortsatt bra vård i framtiden och säkerställa en god arbetsmiljö för medarbetarna. Många fastigheter vid våra sjukhus byggdes för mellan 50 och 70 år sedan. De är slitna och inte anpassade för dagens och morgondagens verksamhet och behov. Under 2025 beslutade vi därför om två stora fastighetsinvesteringar som är nödvändiga för att vi ska klara vårt uppdrag: en ny vårdbyggnad i Skellefteå och en ny byggnad för laboratoriemedicin vid Norrlands universitetssjukhus. Trots att vi genomför de största investeringarna någonsin så är behoven enorma.

Peter Olofsson (S)
Regionstyrelsens ordförande

”
Hälso- och sjukvård i utveckling.

FOTO: KLAS SJÖBERG

Västerbotten är Sveriges näst största län och består till största delen av skogsmark, berg och fjäll. Det är ett mångfacetterat län med många styrkor och både stora och små samhällen.

Västerbotten och dess invånare

Länet upptar en åttondel av Sveriges landyta. Här bor drygt 279 000 personer i 15 kommuner. Det finns stora skillnader inom länet. Här finns Norrlands befolkningsmässigt största kommun och fem av Sveriges minsta kommuner. Med 40 mil från fjäll till kust och i genomsnitt fem invånare per kvadratkilometer, präglas länet av glesbygd och långa avstånd. De globala trender som präglar befolkningsutvecklingen, som ökad inflyttning till städer, en växande andel äldre personer och färre födlsar, märks också i Västerbotten.

En stor del av befolkningen och verksamheten finns vid kusten och i de två största städerna. Därför ser kapaciteten och utvecklingsbehoven olika ut i länet. I Umeå och Skellefteå är andelen tjänsteföretag hög. Detsamma gäller för fjällkommunerna, där även rennäringen är betydande. Industri, jordbruk och skogsbruk är vanligare i städernas kranskommuner.

Länets produktion av förnybar energi, i synnerhet vattenkraft, vindkraft och bioenergi samt mineralutvinning är styrkor i den gröna omställningen. Bruttoregionprodukten per invånare är något lägre än genomsnittet för landet, utbildningsnivån är högre och arbetslösheten lägre än genomsnittet.

Arbetsmarknad och befolkning

Som i resten av landet är näringsliv och arbetsmarknad könssegregerad, vilket försvårar kompetensförsörjningen. Kvinnor är främst verksamma inom vård och omsorg medan män arbetar i fler branscher, driver företag i större utsträckning och får mer företagsfrämjande stöd. Trots högre utbildningsnivå är kvinnors medelinkomst lägre än mäns i alla länets kommuner. Män tar ut något mer föräldraledighet jämfört med riket, men betydligt mindre än kvinnor. Arbetsrelaterad ohälsa är vanligare i kvinnodominerade yrken.

Arbetsmarknaden är flexibel med låg arbetslöshet. Arbetslösheten har ökat något men är fortfarande under riksnittet. Trots varsel och konkurser i länet i början av året fortsätter satsningar på grön samhällsomställning. Västerbotten har en relativt väl utbyggd digital infrastruktur. Tillgång till och hantering av data, såväl

offentlig som kommersiell, är viktig för att använda ny teknologi och digitala tjänster.

Åldersstrukturen i länet varierar. Medelåldern är lägre vid kusten och högre i inlandet. Medellivslängden är högst i Umeå och Vännäs och kortare i inlandet.

Enligt Statistiska centralbyrån kommer befolkningen i länet att öka med 3 procent till 2034. Gruppen 0–19 år kommer att minska med 5 procent, gruppen 20–66 år öka med 4 procent och gruppen 80–100 år öka med 33 procent.

Hälsan i länet är i stort sett god

En god folkhälsa innebär ett gott hälsoläge i hela befolkningen och små skillnader mellan dem som har det sämst och dem som har det bäst. Vid jämförelser nationellt är hälsan god inom många områden. Ålder, kön och socioekonomi påverkar individens hälsa. Det märks bland annat på:

- Barn och ungas tandhälsa, aktivitet i idrottsföreningar och psykiska hälsa.
- Vuxnas hälsa och risk för sjukdom samt äldres ofrivilliga ensamhet.

Hälsan kan bli mer jämlik genom att vård samt hälsofrämjande och förebyggande insatser prioriteras utifrån socioekonomiska förutsättningar.

Länets kvinnor skattar sin hälsa något lägre än kvinnor i riket och länets män. Den psykiska hälsan är förhållandevis god. Andelen med gott psykiskt välbefinnande är hög, medan andelen med allvarlig psykisk påfrestning är låg. Den senaste undersökningen om skolbarns hälsovanor visar att länets 11- och 15-åringar skattar sin psykiska hälsa högre än riket medan 13-åringar skattar den något lägre. Många ungdomar känner sig ensamma. En sammanställning från Nationellt centrum för suicidforskning och prevention för de senaste fem åren visar att Västerbotten har bland de lägsta suicidtalerna i Sverige.

Fetma och övervikt ökar generellt i den vuxna befolkningen. Andelen kariesfria 3-åringar är bland de högsta i landet medan andelen kariesfria 19-åringar är bland de lägsta. Kvinnor och män har jämfört med riket något lägre riskbruk av alkohol. Kvinnors konsumtion av alkohol ökar något, medan männens minskar.

Vision och uppdrag

Region Västerbottens vision är ett län där framtiden byggs tillsammans med invånare, kommuner, organisationer och näringsliv. Ett Västerbotten där möjligheter kan realiseras och där alla får plats. En region där hälsa, vård och regional utveckling hänger ihop och stärker varandra. Vi drivs av att hela länet ska vara en trygg och stark region som människor vill leva i, flytta till, besöka och samarbeta med. Vi tar ansvar för att det ska finnas en uthållig och jämlik välfärd och att arbetet med innovation ger resultat. Genom att samla krafter och dela kunskap utvecklar vi länet och bygger en hållbar framtid tillsammans med goda livsvillkor för alla. Vi gör skillnad för dem vi finns till för och får fler att välja Västerbotten.

Uppdrag

Region Västerbotten har två huvuduppdrag: hälso- och sjukvård och regional utveckling. Dessa är beroende av varandra och genomsyrar vision, mål och strategier. Långsiktig och ansvarsfull resurshandling säkrar tillgången till vård, service och tjänster samt skapar förutsättningar för fortsatt förtroende hos invånarna.

Hälso- och sjukvård

Hälso- och sjukvårdsnämndens uppdrag är att ge länets invånare hälso- och sjukvård samt tandvård, högspecialiserad vård i norra sjukvårdsregionen samt utveckla forskning, innovation och utbildning. Den har ett särskilt ansvar för nationella minoriteter samt patienter och invånare med funktionshinder.

Vården som ges ska vara jämlik och av hög kvalitet. Arbetsätten ska vara patientsäkra och utgå ifrån patientens behov.

Verksamheterna ansvarar också för att bidra

till utbildning av vårdens professioner, särskilt verksamhetsförlagd utbildning för de kompetenser som krävs i framtidens hälso- och sjukvård.

Nämnden ska utveckla samverkan med kommunerna i Västerbotten för att säkerställa god och säker hälso- och sjukvård och tandvård. Den ska också samverka med andra nämnder, andra regioner samt civilsamhället och andra aktörer.

Regional utveckling

Regionala utvecklingsnämnden ansvarar för att leda, driva, utveckla och samordna det regionala utvecklings- och tillväxtarbetet i länet. En viktig del är att samordna och i bred samverkan ta fram, genomföra, förvalta samt följa upp den regionala utvecklingsstrategin. Uppdraget innebär även att besluta om hur vissa statliga medel för regional utveckling ska användas, bland annat investeringar i projekt och företag. I det ingår att säkerställa att det regionala tillväxtanslaget fördelas på ett sätt som bidrar till hållbar tillväxt. Utöver regionala utvecklingsstrategin finns strategier för olika sakområden, agendor och andra dokument som stödjer insatser för nämndens ansvarsområden.

Uppdraget innebär att påverka, stärka och bidra till så goda förutsättningar som möjligt för en hållbar utveckling i länet tillsammans med andra aktörer. Det innebär bland annat att stärka samarbetet mellan kommuner, näringsliv och civilsamhälle. Nämnden ska ta tillvara Västerbottens intressen nationellt och internationellt. Detta genom att påverka lagstiftning, delta i samarbeten och driva frågor som är viktiga för länets utveckling.

Bilden visar hur regionmålen leder mot vår gemensamma vision och att verksamheten ska bedrivas inom ramen för god ekonomisk hushållning.

God psykisk hälsa.

Förvaltningsberättelse

FOTO: JONAS WESTLING

Förvaltningsberättelsen beskriver Region Västerbottens samlade verksamhet för året. Den visar både nämndsorganisationen och bolag där regionen har betydande ägande. Måluppfyllelse, en del analyser och jämförelser baseras främst på nämndsorganisationens verksamhet, eftersom den utgör största delen av koncernen.

Verksamhetens utveckling i översikt

Antalet invånare i Västerbotten har minskat för första gången på fem år, något som kan relateras till varsel och konkurser i länet i början av året.

Den regionala koncernen redovisar ett resultat på 18 miljoner kronor för 2025 och det är första positiva resultatet på tre år. Soliditeten i koncernen fortsätter att sjunka och uppgår nu till knappt 14 procent. Soliditet är ett mått på den långsiktiga ekonomiska styrkan och visar hur stor andel av tillgångarna som är finansierade med eget kapital.

Den låga soliditeten innebär att endast en mindre del av tillgångarna är finansierade med egna medel och resterande med lån. Om det

totala pensionsåtagandet inkluderas, det vill säga framtida pensionsutbetalningar som regionen ansvarar för, är soliditeten fortsatt negativ. Soliditeten har försämrats successivt under de senaste fem åren, men jämfört med föregående år har den förbättrats med 1,6 procentenheter.

Investeringsnivån inom regionkoncernen fortsätter att öka, vilket innebär att både tillgångarna och de långfristiga skulderna per invånare har vuxit. Med ökade investeringar och de senaste årens negativa och låga resultat har regionkoncernens låneskuld ökat, vilket ytterligare påverkar den ekonomiska handlingsfriheten framöver.

Koncernen	Enhet	2025	2024	2023	2022	2021
Skatt och befolkning						
Folkmängd	Antal	279 028	281 138	278 729	276 295	273 220
Utdebitering	Kr	11,35	11,35	11,35	11,35	11,35
Tillgångar och skulder per invånare						
Tillgångar per invånare	Kr	60 213	57 932	55 229	50 551	53 151
Eget kapital per invånare	Kr	8 379	8 256	10 218	12 863	13 744
Långfristiga skulder per invånare	Kr	12 217	9 145	7 979	6 540	9 084
Investeringar per invånare	Kr	3 888	3 361	3 401	2 743	2 899
Nyckeltal från resultaträkning						
Årets resultat	Mkr	18	-521	-668	-201	1 399
Kostnader för personal och förtroendevalda	Mkr	8 963	9 085	8 542	7 702	7 915
Verksamhetens nettokostnader	Mkr	11 298	11 510	10 961	9 451	8 901
Nettokostnadsutveckling	%	-1,8	5,0	16,0	6,2	4,3
Nettokostnader i förhållande till skatt, utjämning och generella statsbidrag	%	1,00	1,04	1,06	0,96	0,95
Nyckeltal från balansräkning						
Eget kapital	Mkr	2 338	2 321	2 848	3 554	3 755
Investeringar	Mkr	1 085	945	948	758	792
Balansomslutning	Mkr	16 801	16 287	15 394	14 332	14 522
Soliditet koncern	%	13,9	14,3	18,5	24,8	25,9
Soliditet inklusive totala pensionsåtagandet koncern	%	-14,0	-15,6	-12,6	-8,1	-7,9

Regionen	Enhet	2025	2024	2023	2022	2021
Pensionsåtagandet	Mkr	13 163	12 937	11 668	10 646	10 509
Antal anställda	Antal	11 165	11 119	10 861	10 907	10 855
Sjukfrånvaro	%	5,2	5,5	5,5	6,7	5,7

Den regionala koncernen

I Region Västerbotten finns dels en politisk organisation, dels en tjänstepersonsorganisation.

Nämndorganisation

Region Västerbotten är en politiskt styrd organisation. Det innebär att den styrs av demokratiskt valda politiker som fattar beslut om gemensamma uppgifter inom länet. Deras fokus är att på bästa sätt ta tillvara fördelar av och styrkan i att som direkt vald organisation driva både hälso- och sjukvård och regional utveckling.

Regionfullmäktige

Region Västerbotten styrs av regionfullmäktige som väljs av västerbottningarna via allmänna val vart fjärde år. *Ordförande: Harriet Hedlund (S).*

Beredningar under fullmäktige

Sedan 2023 finns tre beredningar under regionfullmäktige med länsövergripande uppdrag.

- Beredning för kompetensförsörjning ska beskriva och föreslå långsiktiga åtgärder inom kompetensförsörjning, både för den egna organisationen och för länet.
- Beredning för samverkan och regional utveckling ska fånga upp relevanta perspektiv för kommunerna inom regional utveckling.
- Demokratiberedningen ska genomföra årliga tematiska medborgardialoger utifrån fullmäktigebeslut.

Revisionen

De sju förtroendevalda revisorerna är regionfullmäktiges och därmed även medborgarnas demokratiska kontrollinstrument som gran-

skar verksamheten. Revisorerna kontrollerar bland annat om fullmäktiges mål uppfyllts och om skattepengarna använts på ett lämpligt sätt. *Ordförande: Edward Riedl (M).*

Regionstyrelsen

Regionstyrelsen har 15 ledamöter och är regionens ledande politiska förvaltningsorgan. Styrelsen ansvarar för att leda och samordna förvaltningen i Region Västerbotten och har ett strategiskt ansvar för att säkerställa en effektiv och ändamålsenlig regionkommun. Den är bland annat beställare av regionens primärvård och tandvård för barn och unga vuxna, som omfattas av vårdvalssystemet, och följer upp den verksamhet som utförs av privata vårdgivare. Styrelsen ansvarar även för folkhälsa ur ett invånarperspektiv. Regionstyrelsen har ett arbetsutskott och en folkhälsoberedning. *Ordförande: Peter Olofsson (S).*

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Hälso- och sjukvårdsnämnden har 13 ledamöter och ansvarar för den verksamhet som bedrivs inom sjukhusvård, primärvård och tandvård i egen regi, samt funktionshinder och habilitering. Den har det yttersta vårdgivaransvaret och ska följa och driva utvecklingen av forskning, innovation och utbildning inom hälso- och sjukvården. Nämnden ansvarar för att hälso- och sjukvården tas tillvara som en regional tillväxtfaktor samt för arbetet med nationella minoritetsgrupper. Utöver arbetsutskott finns beredning för primärvård och tandvård, samt beredning för funktionshinder och samverkan.

Regionen har delat ansvar för primärvård och tandvård för barn och unga genom att lagen om vårdvalssystem tillämpas. Systemet ger invånarna möjlighet att välja sin vårdgivare. Regionstyrelsen har ansvar för att utforma och följa upp beställningen av Hälsoval primärvård. Hälso- och sjukvårdsnämnden ansvarar för att genomföra beställningen inom nämndens primärvård. Styrelsens beställning gäller även för de privata utförarna i länet. *Ordförande: Anna-Lena Danielsson (S).*

Regionala utvecklingsnämnden

Regionala utvecklingsnämnden har 13 ledamöter och ansvarar för att leda, driva, utveckla och samordna det regionala arbetet för utveckling och tillväxt i länet. I uppdraget finns även ansvar för regional kulturverksamhet samt regional kollektivtrafik. En viktig uppgift är att besluta om hur vissa statliga medel för regional utveckling ska användas. Nämnden ansvarar för att det finns strukturer för samverkan kring regionala utvecklingsfrågor mellan nämnden och länets kommuner. Förutom arbetsutskott finns en kulturberedning. *Ordförande: Rickard Carstedt (S).*

Patientnämnden

Nämnden har 7 ledamöter och ska stödja och hjälpa enskilda patienter som har synpunkter och klagomål. Den ska bidra till kvalitetsutveckling och hög patientsäkerhet genom att få klagomålen besvarade av vårdgivarna. Patientnämnden ska också rekrytera, utbilda och handleda stödpersoner till personer som vårdas enligt lagstiftning om psykiatrisk tvångsvård, rättspsykiatrisk vård och smittskyddslagen. *Ordförande: Gunnar Viklund (S).*

Folkhögskolestyrelsen

Folkhögskolestyrelsen har 8 ledamöter och är det politiska organ som styr verksamheten vid Storumans och Vindelns folkhögskolor, där Region Västerbotten är huvudman. *Ordförande: Jamal Mouneimne (S).*

Krisledningsnämnden

Sedan 2023 har Region Västerbotten en krisledningsnämnd som ska aktiveras under extraordinära händelser i fredstid. Ordförande i krisledningsnämnden bedömer när en extraordinär händelse innebär att nämnden aktiveras. *Ordförande: Peter Olofsson (S).*

Gemensamma måltidsnämnden

Tillsammans med Skellefteå kommun har regionen en nämnd som ansvarar för måltidsproduktionen på Skellefteå lasarett. Nämnden har två ledamöter. *Ordförande: Tomas Teglund (S).*

Förvaltningsorganisation

Tjänstepersonerna har till uppgift att verkställa det som politikerna beslutat. Region Västerbottens förvaltningsorganisation möjliggör en tydlig delegationsordning, med ansvar fördelat på rätt nivå. Organisationen består av fem förvaltningar som leds av var sin förvaltningschef.

Regiondirektör

Regiondirektören är regionens högsta ansvariga tjänsteperson och chef över förvaltningscheferna. Regiondirektörens uppgift är att företräda regionen och biträda regionstyrelsen i ledning, tillsyn och samordning av regionens verksamheter samt arbeta för att politikernas beslut verkställs.

Regiondirektören har ett övergripande ansvar för strategiska frågor på tjänstepersonsnivå. I det ingår att leda, samordna och klargöra principerna för styrning, ledning, uppföljning, utvärdering och kontroll. Det består också av att utveckla och säkerställa en väl fungerande och effektiv arbetsorganisation med invånarna i fokus samt att bidra till utveckling av Region Västerbotten som organisation och länet som plats. Den centrala ledningsgruppen är regiondirektörens stöd i den övergripande ledningen av hela verksamheten.

Förvaltningschef

Förvaltningschefen är nämndens ledande tjänsteperson. Hen har verksamhets- och resultatansvar och ska bereda, verkställa och följa upp hela nämndens verksamhet. Förvaltningschefen ska tydliggöra mål och ansvar i organisationen. I arbetet ingår också att integrera verksamheten i den övriga regionkoncernen för att skapa synergieffekter och mervärden.

Verksamhet i annan organisationsform

Region Västerbotten driver verksamhet i andra organisationsformer, som aktiebolag och kommunalförbund, men även genom privata utförare.

Region Västerbotten äger helt eller delvis flera aktiebolag. Deras uppdrag styrs av bolagsordning och ägardirektiv som föreslås av regionfullmäktige för att sedan behandlas på årsstäm-

”
Ansvar på rätt nivå.

Region Västerbottens samlade verksamhet

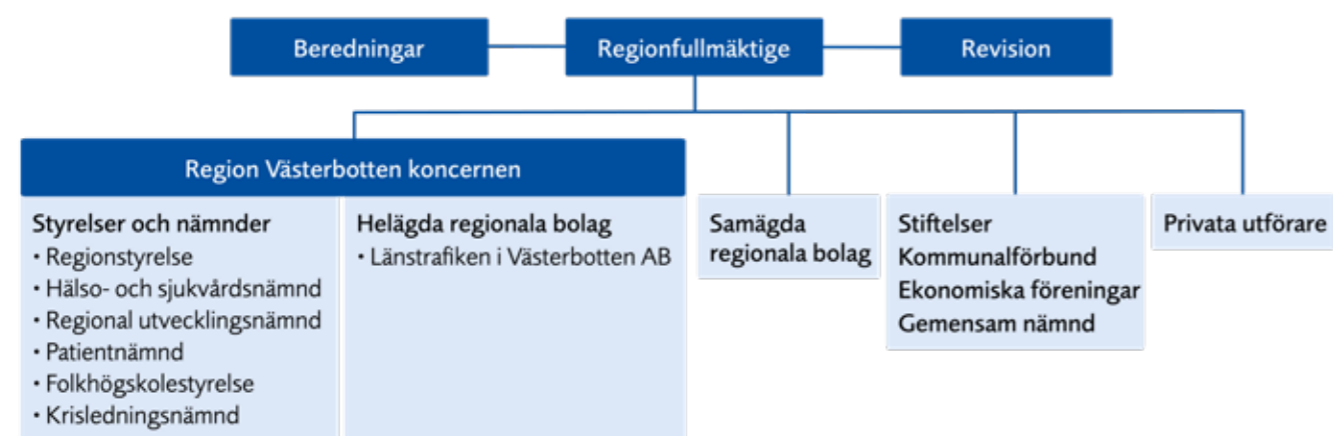

FOTO: JONAS WESTLING

ma eller bolagsstämma. Regionstyrelsen och regionala utvecklingsnämnden har i uppdrag från regionfullmäktige att utöva ägarrollen för Region Västerbotten i dessa bolag. De flesta har verksamhet som faller inom regionala utvecklingsnämndens ansvarsområde. I den sammanställda redovisningen ingår Länsstrafiken i Västerbotten AB. Övriga bolag finns inte med där med hänvisning till väsentlighetskriteriet i rekommendationen R16 från Rådet för kommunal redovisning.

Regionen är medlem i olika kommunalförbund och samordningsförbund. Förbundens verksamhet regleras i förbundsordningen och varje medlem har samma antal röster i förbundsfullmäktige.

Regionen utser styrelseledamöter i ett antal stiftelser. Verksamheten bedrivs enligt stiftelsens stadgar som ibland benämns stiftelseförordnande.

Juridiska personer som ägs eller kontrolleras av regionen tillsammans med andra kommuner eller regioner, och vars verksamhet är särskilt viktig för hälso- och sjukvården, betraktas som koncernföretag. En juridisk person är ett företag, en verksamhet eller en organisation som kan förvärva rättigheter och ha skyldigheter, precis som en fysisk person. Det innebär att de bland annat kan ingå avtal, ha anställd personal och skulder, samt bli stämde i domstol.

Uppdragsägda företag

I Region Västerbotten finns fem uppdragsägda hälsocentraler och nio tandvårdskliniker. Landstingsfullmäktige i Västerbotten beslutade 2009 att lagen om valfrihetssystem, LOV, skulle införas inom primärvården. Valfrihetssystemet benämns Hälsoval Västerbotten. Regionfullmäktige i Västerbotten beslutade 2020 att införa LOV inom allmän tandvård för barn och unga vuxna 3–23 år. Valfrihetssystemet benämns Hälsoval tandvård.

De leverantörer som uppfyller regionens krav ska ha rätt att etablera sig i primärvården med offentlig ersättning. Kraven är desamma för utförare i egen regi och privata utförare. Region Västerbotten är huvudman och beställare av vården. De uppdragsägda företagen är juridisk person eller motsvarande som bedriver vårdverksamhet på uppdrag av Region Västerbotten.

Helägda företag

Länstrafiken i Västerbotten AB ska stödja regionens kollektivtrafikmyndighet med att organisera regional kollektivtrafik. Tillsammans med länets 15 kommuner beställer och finansierar regionen den regionala kollektivtrafiken. Region Västerbotten är ensam ägare i bolaget, som i sin tur äger regionens aktier i Bussgods i

Norr AB (33,3 procent), Norrtåg AB (25 procent) samt aktierna i Samtrafiken i Sverige AB (2,1 procent).

Samägda företag

AB Transitio ska förvalta och underhålla fordon samt vara sakkunnig och stödja aktieägare i frågor om upphandling och finansiering av spårfordon, högvärdeskomponenter och reservdelar. Bolaget ägs av regioner, kommunalförbund och länsbolag i Sverige. Region Västerbotten äger 5,4 procent.

AC-Net AB knyter samman stadsnäten i Västerbotten till ett regionalt kommunikationsnät för att tillgodose ägarnas och kommunernas behov av digital kommunikation samt bidrar till deras digitalisering och samarbete. Det finns en överkapacitet i fibernäten i länet. Därför erbjuder bolaget telekommunikationstjänster till nationella telekomoperatörer, myndigheter och företag med verksamhet på flera orter, vilket skapar ett regionalt öppet allmänt kommunikationsnät. Region Västerbotten äger 51 procent av bolaget tillsammans med Skellefteå kraft AB och Umeå energi Umenet AB som äger 24,5 procent var.

Almi Nord AB ska stärka det svenska näringslivets utveckling och verka för hållbar tillväxt. Bolaget ska erbjuda tjänster inom affärsutveckling och utlåning till företag med potential för lönsamhet och tillväxt, samt särskilt prioritera små och medelstora företag. Region Västerbotten äger 24,5 procent av bolaget, Almi företagspartner AB 51 procent och Region Norrbotten 24,5 procent.

Bussgods i norr AB hanterar godstransporter i Norrbottens, Västerbottens samt Väster- och Norrlands län genom ett nät av busstationer och bussgodsombud. Verksamheten sker främst med transport i den allmänna kollektivtrafiken. Bolaget bidrar till stärkt godshantering i länens glesbefolkade delar och servar privatkunder och offentliga aktörer på såväl stora som små orter. Region Västerbotten äger 33,3 procent via Länsstrafiken AB.

Inera AB ägs av regioner, kommuner och SKR Företag. Bolagets uppdrag är att skapa förutsättningar för att digitalisera välfärden genom att förse ägarna med gemensam digital infrastruktur och arkitektur. Region Västerbotten äger 0,2 procent av bolaget.

Norrbottenabanan AB ska verka för att Norrbottenabanan byggs mellan Umeå och Haparanda. Övriga delägare är kommunerna Piteå, Skellefteå, Umeå, Luleå, Kalix, Boden, Haparanda och Robertsfors. Region Västerbotten äger 28,5 procent.

Norrlandsoperan AB bedriver opera-, musik- och dansproduktion samt konstutställningar, pedagogisk verksamhet och konsultinsatser inom scenkonst, musik och dans. Region Västerbotten äger 60 procent av bolaget.

Norrtåg AB har till uppgift att bedriva persontrafik med tåg i respektive län samt mellan länen och angränsande län. Bolaget ska även upphandla persontågstrafik för arbets- och utbildningspendling i regionen, samt skapa kopplingar mot den nationella tågtrafiken. Region Västerbotten äger 25 procent av bolaget tillsammans med Region Norrbotten, Region Jämtland Härjedalen och kommunalförbundet kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län.

Samtrafiken AB är ett samverkans- och utvecklingsföretag inom kollektivtrafikbranschen för nationell trafikinformation, trafikdata och biljettsystem. Samtrafiken ägs av alla regionala kollektivtrafikmyndigheter samt många av de kommersiella trafikoperatörerna med nationell trafik. Region Västerbotten äger 1,8 procent.

Science Park i Umeå AB arbetar för en etablering inom området Universitetsstaden i Umeå. Bolaget ska också stödja utvecklingen av en attraktiv miljö med mötesplatser och profilerade satsningar. Målet är att universitetets forskning och universitetssjukhusets verksamheter tillsammans med startups, företag och aktörer ska attrahera externa etableringar, investerare och utvecklingspartners. Region Västerbotten äger 40 procent.

Skellefteå museum AB ska främst i den norra delen av länet driva och främja kulturminnesvård och museiverksamhet, och har länsansvaret för teknik- och industrihistoria efter 1900. Verksamheten bedrivs på Nordanå och på Museum Anna Nordlander i Sara kulturhus där samtidskonst och genus står i centrum. Region Västerbotten äger 40 procent.

Skogs- och samemuseet i Lycksele AB driver museiverksamhet i Lycksele med fokus på skog och skogsbruk, samisk historia och kultur. Bolaget ansvarar även för driften av Gammplatsen. Region Västerbotten äger 49 procent.

Umeå Biotech Incubator AB är en företagsinkubator som erbjuder specialiserat affärsutvecklingsstöd, tillgång till branschnätverk och laboratorieinfrastruktur för företag inom life science. Region Västerbotten äger 16,5 procent av bolaget.

Uminova innovation AB är en företagsinkubator som ska medverka till kommersialisering av innovationer från Umeå universitet och Sveriges lantbruksuniversitet, med särskilt fokus på techbolag. Region Västerbotten äger

16,5 procent. Övriga delägare är Umeå universitet via holdingbolag, Umeå kommun via Umeå kommunföretag AB samt Sveriges lantbruksuniversitet via holdingbolag.

Västerbottens museum AB är ett av landets 24 läns museer. Uppdraget är att samla, vårda, visa och beforska det regionala kulturarvet och länets kulturmiljöer, från förhistoriska spår och lämningar, till nutida uttryck och idéer. Detta sker genom bland annat utställningar, programverksamhet och pedagogisk verksamhet. Verksamheten bedrivs i hela regionen samt vid museibygnaden och friluftsmuseet på Gammlia i Umeå. Region Västerbotten äger 40 procent.

Västerbottensteatern AB är en länsteater som har ett regionalt ansvar att producera, presentera, främja, stärka och utveckla teater och annan scenisk konst i Skellefteå kommun och länet. Teatern har fokus på att främja berättande, och har även en särskild verksamhet, Unghästen, som arbetar med teater som pedagogiskt verktyg med målgruppen barn och unga. Region Västerbotten äger 60 procent.

Kommunalförbund och ekonomiska föreningar

Kommunalförbundet Skandionkliniken bildades 2006. Medlemmarna är sju regioner med universitetssjukhus, däribland Region Västerbotten. Verksamheten består dels av Skandionkliniken som bedriver strålbehandling av cancer med protoner, dels av patienthotellet Hotel von Kraemer.

Kommunalförbundet Norrlands nätverk för musikteater och dans har regionerna Norrbotten, Västerbotten, Västernorrland och Jämtland Härjedalen som medlemmar. Nätverket ska bland annat medverka till att musikteater och dans blir tillgänglig för alla i norra Sverige samt att etablera verksamheten regionalt, nationellt och internationellt.

Kommunalförbundet Svenskt ambulansflyg ägs och finansieras av Sveriges 21 regioner. Verksamheten samordnar och utför alla

ambulanstransporter med flygplan från beredningsbaserna i Umeå, Stockholm och Göteborg dygnets alla timmar, året runt. Verksamheten startade 2021.

Kommunalförbundet Svensk luftambulans ansvarar för att driva verksamheten med ambulanshelikoptrar för medlemmarna. Svensk luftambulans finns till för en dryg fjärdedel av Sveriges befolkning och ofta i områden där avstånden är långa och där en helikopter kan göra stor skillnad. Sedan hösten 2019 är Region Västerbotten medlem och andra anslutna regioner är Värmland, Dalarna samt Norrbotten.

Kommuninvest ekonomisk förening ska långsiktigt skapa bästa villkor för kommuner och regioners finansiella verksamhet. Föreningen bygger på en frivillig medlemssamverkan och ägs av ett stort antal kommuner och regioner.

Norra sjukvårdsregionförbundet har av regionerna fått uppdraget att utveckla gemensamma områden inom hälso- och sjukvård, utbildning och forskning och därmed sammanhängande verksamheter. I förbundet har regionerna ett gemensamt ansvar för att beställa, planera och samordna regional sjukvård, utbildning och forskning utifrån ett behovs- och befolkningsperspektiv. Förbundet beslutar bland annat om avtal för högspecialiserad vård, verksamhetsplan för kunskapsstyrning och utvecklingsplan för cancervård. Det är ett kommunalförbund som bildades 2005 mellan Region Jämtland Härjedalen, Region Västernorrland, Region Västerbotten och Region Norrbotten.

Regionernas ömsesidiga försäkringsbolag är ett rikstäckande försäkringsbolag med huvuduppgift att försäkra de vårdgivare som finansieras av regionerna. Slutkunder är de patienter som drabbats av en patientskada. Försäkringsbolaget ägs av regionerna.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

För att bedöma Region Västerbottens resultat och ställning behöver hänsyn tas till fler faktorer än enbart det finansiella bokslutet. Därför beskrivs här vilka väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som regionen står inför.

Samhällsekonomiska läget

Den samhällsekonomiska utvecklingen har stor påverkan på regionsektorns ekonomiska förutsättningar. De senaste årens höga inflation och räntehöjningar har haft en åtstramande effekt på ekonomin. Skatteintäkterna och statsbidragen har ökat svagt i förhållande till kostnadsutvecklingen, vilket påverkar både regionernas ekonomiska resultat och framtida förutsättningar.

2026 bedöms den svenska konjunkturen stärkas tydligare och hushållens konsumtion väntas vara den främsta drivkraften. En kombination av låg inflation, lägre räntor och en mer expansiv finanspolitik stärker hushållens köpkraft. Gradvis kommer också efterfrågan på arbetskraft att öka vilket leder till fler arbetade timmar, fler sysselsatta och att arbetslösheten börjar minska. Detta har en positiv effekt på skatteunderlaget som förväntas öka kommande år. Det finns dock fortfarande betydande geopolitiska spänningar och osäkra förutsättningar för global handel som kan påverka global ekonomi och därför också en liten öppen ekonomi som Sveriges.

Civilt försvar

Kraven på robusthet och beredskap har ökat i hela samhället till följd av det försämrade säkerhetsläget i omvärlden och Sveriges Nato-medlemskap.

I december 2024 beslutade riksdagen att förstärka Sveriges totalförsvar för 2025–2030, vilket innebär att både det militära och civila försvaret får mer resurser. Det civila försvaret stärks särskilt. Regioner, kommuner samt myndigheter får ett tydligare ansvar för att se till

att viktiga samhällsfunktioner som sjukvård och el fungerar även vid kriser och krig.

Satsningen betonar bättre samordning med militären, stöd till allierade länder och ökad motståndskraft mot väpnade attacker och så kallade hybridhot. Regionens förmåga att agera vid en allvarlig händelse och krig är central.

I Sverige och även internationellt har cyberattacker mot verksamheter ökat kraftigt under året. Bland de som drabbats hårdast är offentlig sektor. Det globala säkerhetspolitiska läget präglas av instabilitet, osäkerhet och allvarliga utmaningar. Sverige står inför en bred och komplex hotbild som snabbt kan försämrats. Det påverkar även informationssäkerheten. Särskilt inom hälso- och sjukvården kan en cyberattack, dataintrång, tekniska fel eller systemavbrott få allvarliga konsekvenser. Det kan leda till att känslig information röjs, sekretess bryts, förtroendet skadas samt juridiska och ekonomiska förluster.

Regionsektorns ekonomiska läge

Det förändrade omvärldsläget har under de senaste åren pressat regionernas ekonomi. De ekonomiskt tuffa åren har urholkat det egna kapitalet och förutsättningarna för att återställa detta varierar mellan regionerna. Den höga kostnadsutvecklingen i kombination med stora investeringsbehov är en stor utmaning för sektorn.

Kostnaderna inom hälso- och sjukvården har ökat under lång tid, främst till följd av den medicintekniska utvecklingen. Denna utveckling skapar möjligheter till bättre och mer skonsamma behandlingsmetoder och gör det möjligt att behandla fler patienter, även i högre åldrar. Det är positivt, men ökar kostnadstrycket för regionerna. De stora investeringsbehoven ställer också krav på starka ekonomiska resultat för att finansieringen ska vara hållbar.

Det behövs effektiviseringar och prioriteringar inom hälso- och sjukvården, men även om

resurser frigörs kommer den medicintekniska utvecklingen att fortsätta driva kostnader. Det är en utmaning för regionerna att långsiktigt bibehålla och utveckla ambitionsnivån inom vården utan ökade skatteintäkter och generella statsbidrag, särskilt i takt med att allt fler äldre får tillgång till avancerad behandling.

Region Västerbottens ekonomiska läge

Region Västerbottens ekonomiska förutsättningar försämrades dramatiskt 2023 då riktade statsbidrag som tillfälligt stärkt ekonomin under pandemin fasades ut. Till det kom den höga inflationen som, förutom allmänt högre kostnader, ledde till kraftigt ökade pensionskostnader. Detta bidrog starkt till de negativa ekonomiska resultaten 2023 och 2024. Förutsättningarna var bättre 2025 och resultatet vändes också från negativt till ett svagt positivt resultat. Detta förklaras framför allt av lägre inflation och därmed lägre pensionskostnader. Utmaningar med budgetunderskott, produktivitet och tillgänglighet finns fortsatt kvar och förstärks av ökade vårdbehov, kompetensbrist och stora investeringsbehov.

Svaga ekonomiska resultat i kombination med höga investeringsutgifter har ökat låneskulden och försämrat soliditeten de senaste åren. Inför 2026 får även konkursen i Northvolt med efterföljande befolkningsminskning i Skellefteå en negativ påverkan på regionens skatteintäkter och generella statsbidrag. Sammantaget innebär det att regionen har ett svagt ekonomiskt utgångsläge och att en förändring mot en starkare ekonomi är nödvändig.

För att stärka ekonomin och långsiktigt finansiera planerade investeringar innehåller budget 2026 en skatthöjning med 50 öre men även åtgärder för att begränsa kostnadsutvecklingen. Fokus framåt är att hålla kostnadsutvecklingen på en nivå som motsvarar intäkternas utveckling. Det är en förutsättning för att långsiktigt

klara de ekonomiska målen och säkerställa att regionens invånare får tillgång till tjänster av hög kvalitet idag och i framtiden.

Omvärldsrisker

Försämrade konjunkturer

Prognosen är att konjunkturen stärks 2026 men geopolitiska spänningar och risken för handelskonflikter kan medföra en mer utdragen återhämtning. Regionen finansieras till största del genom skatteintäkter och om konjunkturen försämrats riskerar skatteintäkterna bli lägre än beräknat vilket påverkar regionens ekonomiska förutsättningar.

Så här hanterar vi risken:

- Vi stärker det ekonomiska resultatet för att skapa större utrymme att hantera konjunkturedgångar med tillfälligt lägre skatteintäkter.
- Vi tar hänsyn till beräknad utveckling av skatteintäkter och statsbidrag i både långsiktig och kortsiktig planering.
- Vi fortsätter stärka ledning och styrning för att öka takten i verksamhetsutveckling och måluppfyllelse.

Hög inflation

Inflationen väntas vara stabil de kommande åren. Globala oroligheter kan dock ge leveransproblem, högre energipriser och svagare krona, vilket riskerar att öka inflationen. En högre inflation försämrar köpkraften och leder till ökade pensions- och räntekostnader, vilket utmanar regionens förmåga att nå en ekonomi i balans.

Så här hanterar vi risken:

- Vi dämpar kostnadsutvecklingen genom att varje nämnd systematiskt minskar större kostnadsposter som hyrpersonal, inköp, fastighet, it, medicinsk teknik och konsulttjänster.
- Vi följer kontinuerligt nettokostnadsutvecklingen och nämndernas utveckling.
- Vi håller över tid kostnadsutvecklingen på en nivå som motsvarar intäkternas utveckling.

Det civila försvaret stärks.

Verksamhetsrisker

Höga investeringsutgifter

Höga investeringsutgifter i kombination med svaga ekonomiska resultat i verksamheten riskerar att öka låneskulden och räntekostnaderna samt allmänt försämra den ekonomiska ställningen.

Så här hanterar vi risken:

- Vi planerar långsiktigt för att säkra att de ekonomiska förutsättningarna är tillräckliga för kommande investeringsbehov.
- Vi har framförhållning där verksamhetens utveckling och framtida behov är en central del av investeringsplaneringen.
- Vi prioriterar och omvärderar löpande för att anpassa planerade investeringar när förutsättningarna för ekonomi och verksamhet förändras.

Kompetensförsörjning

Svårigheter att rekrytera och behålla personal kan leda till brister i kvalitet och patientsäkerhet. I verksamheter med hög personalomsättning ökar arbetsbelastningen för befintlig personal.

Så här hanterar vi risken:

- Vi följer strategi för kompetensförsörjning.
- Vi bedriver systematiskt arbetsmiljöarbete.

Förmåga till civilt försvar

Kraven på ökad förmåga och med det ökade ekonomiska resurser gör att nödvändiga åtgärder inte kan vidtas eller blir fördröjda.

Så här hanterar vi risken:

- Vi följer plan för att öka vår förmåga.
- Vi utbildar och övar.
- Vi planerar för hur verksamheten ska kunna fortsätta vid störningar eller kriser.

Informationssäkerhet

Ökad risk för cyberattacker, dataintrång och systemavbrott som kan leda till att känslig information röjs, verksamhetsstörningar samt juridiska, ekonomiska och förtroendemässiga konsekvenser.

Så här hanterar vi risken:

- Vi förebygger utifrån Nationellt cybersäkerhetscentrums rekommendationer.
- Vi stärker tekniska säkerhetslösningar, bland annat ny VPN-lösning.
- Vi har infört en lösning för att säkerställa att enbart godkänd mjukvara används.
- Vi utbildar medarbetare och nyckelpersoner i informationssäkerhet.
- Vi sprider löpande information via intranätet om riktlinjer och säkerhetsrutiner.

- Vi har infört obligatoriska säkerhetskrav för samtliga objekt för arbete med informations-säkerhet.

Välfärdsbrottslighet

Det finns risk för att organisationen inte upptäcker och agerar tillräckligt mot välfärdsbrottslighet och korruption. Brottslighet mot välfärds-systemen har ökat och blivit alltmer systematisk i Sverige. Regioner och kommuner behöver stärka sin förmåga att förebygga, upptäcka och agera.

Så här hanterar vi risken:

- Vi har etablerat ett internt råd som utvecklar systematiska arbetssätt mot välfärdsbrottslighet och korruption.
- Vi genomför informations- och utbildningsinsatser.

Växande gap mellan behov och resurser

De ekonomiska förutsättningarna innebär att det kan bli svårt att upprätthålla en patientsäker och jämlik vård. Fler äldre innebär ett snabbt ökande vårdbehov, medan skatteunderlaget inte växer tillräckligt för att täcka kostnaderna. Stigande priser på nya läkemedel och medicinteknik driver upp kostnaderna snabbare än de generella statsbidragen ökar.

Så här hanterar vi risken:

- Vi genomför jämlikhetsanalyser och prioriterade insatser för att minska skillnader och säkerställa god arbetsmiljö.
- Vi fokuserar på prioriteringar och effektiviseringar, och ser systematiskt över strukturer och arbetssätt. Vi minskar större kostnads-poster som exempelvis hyrpersonal, övertid och jour samt restriktiv rekrytering.

Ökad risk för vårdskador

Överbeläggning och utlokalisering av patienter ökar risken för vårdskador eftersom kapacitet och kompetens inte räcker till för patienternas behov. Infektioner, fallskador samt fel diagnoser och läkemedelsfel skapar onödigt lidande.

Det leder till merkostnader genom förlängda vårdtider, ökat behov av personal och läkemedel samt ersättningar till drabbade patienter.

Så här hanterar vi risken:

- Vi arbetar strategiskt för att förebygga överbeläggningar och utveckla arbetsmiljön.

Infrastruktur och kollektivtrafik

Den regionala kollektivtrafikens kostnader och intäkter påverkas av omvärldshändelser och marknadsutveckling. Förändringar i resande,

bränsle- och elpriser samt räntor påverkar kostnader och intäkter, vilket gör utvecklingen svår att förutse och kontrollera.

Trafikverkets anslag gör det endast möjligt att teckna ettåriga samverkansavtal.

Det betyder att Norrtåg, Samverkande inland och flygtransferlinjerna har avtal som motsvarar 57 procent av 2024 års nivå. För Region Västerbotten minskar det statliga stödet med drygt 17 miljoner kronor 2026.

Så här hanterar vi risken:

- Vi tar med ökade kostnader för upphandling av nya tågfordon i kollektivtrafikens anslag från 2027 och framåt.
- Vi finansierar den regionala kollektivtrafiken motsvarande regionfullmäktiges beslutade planeringsförutsättningar.
- Vi utvecklar prognosarbetet.
- Vi har skickat en skrivelse till infrastrukturministern och berörda riksdagsledamöter om Trafikverkets medfinansiering av samverkansavtal.

Finansiella risker

Ränterisk

Om räntorna stiger kommer regionens räntekostnader att öka för både befintliga och framtida lån. Denna ränterisk innebär en ökad ekonomisk belastning och kan medföra att resurser måste omfördelas eller att planerade investeringar försenas eller uteblir.

Den 31 december 2025 var regionens låneskuld 2 820 miljoner kronor, vilket är en ökning med 250 miljoner kronor jämfört med föregående år. Ökningen förklaras av ett svagare resultat än planerat och höga utgifter för investeringar. Kassaflödet från den löpande verksamheten har inte varit tillräckligt för att finansiera investeringarna fullt ut. Vid årets slut var den genomsnittliga räntebindningstiden för regionens lån 2,1 år och den genomsnittliga räntan 2,9 procent.

Så här hanterar vi risken:

- Vi ser till att lånen förfaller vid olika tidpunkter.
- Vi har som mål att lånens genomsnittliga räntebindningstid ska vara två år.
- Vi har som mål att högst 40 procent av ränteförfallen får ske inom ett år.

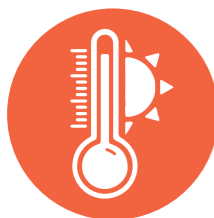
Finansieringsrisk

Det blir svårare eller dyrare att finansiera regionens behov av kapital vid en given tidpunkt. Det kan handla om att inte få ny finansiering, att inte kunna ersätta befintliga lån med nya eller att endast kunna låna till betydligt högre kostnader.

”
Prioriterade
insatser för
patientsäker
och jämlik vård.

Detta kan i förlängningen påverka möjligheterna att genomföra planerade investeringar och upprätthålla verksamheten enligt plan.

Så här hanterar vi risken:

- Vi har spridit lånens löptider över tid för att minska risken att behöva finansiera om stora belopp samtidigt.
- Vi är medlem i Kommuninvest, vilket ger säkrare tillgång till finansiering med bra villkor.
- Vi har en checkkredit på 300 miljoner kronor för att hantera tillfälliga likviditetsbehov.

Kredit- och likviditetsrisk

Kreditrisk innebär risken att inte få tillbaka placerat belopp och ränta av låntagaren. Med likviditetsrisk menas risken att placeringen inte går att sälja. Det kan påverka regionens förmåga att klara betalningar och upprätthålla verksamhet enligt plan.

Så här hanterar vi risken:

- Vi placerar medel enligt en beslutad finanspolicy.
- Vi begränsar hur mycket som får placeras i olika typer av räntebärande värdepapper.
- Vi köper värdepapper från flera motparter samt begränsar handel med värdepapper som inte är börsnoterade.

Marknadsvärdesrisk

En stor del av regionens pensionskapital är placerat i aktiefonder. Aktiefonder är riskfyllda tillgångar eftersom de påverkas av marknadsvängningar. Nedgångar kan ge betydande värdeförluster och påverka möjligheten att nå målet om full finansiering av pensionsåtagandet till 2040. Den 31 december 2025 bestod Region Västerbottens finansiella placeringar i pensionsmedelsportföljen av 62,7 procent aktiefonder och 37,2 procent räntebärande värdepapper. Det sammanlagda värdet var 6 616 miljoner kronor.

Så här hanterar vi risken:

- Vi har förutbestämda gränser för hur mycket som får placeras i riskfyllda tillgångar. För att balansera risk och avkastning är normalfördelningen i pensionsmedelsportföljen 40 procent räntor och 60 procent aktier.
- Vi möjliggör taktiska avvikelser från normalportföljen, exempelvis genom att minska aktieandelen vid marknadsturbulens.
- Vi sprider investeringarna mellan olika bolag, sektorer och geografiska marknader.
- Vi följer löpande upp portföljens sammansättning och värde.

Hållbarhetsrisker

Minska påverkan på klimat och miljö

Klimatförändringar innebär en ökad risk för extremväder, som värmeböljor och skyfall, vilket kan påverka både befolkningens hälsa och regionens förmåga att hantera patienter och läkemedel. Regionen måste därför vara beredd på att anpassa verksamheten till nya förutsättningar och arbeta mer hållbart.

Så här hanterar vi risken:

- Vi minskar klimatpåverkan från till exempel inköp av varor och tjänster, transporter och fastigheter.
- Vi klimatanpassar bland annat genom att säkerställa robusta byggnader, tillgång till nödvändiga resurser samt att hantera förändrade patientflöden.

Extremväder och drivmedelsbrist

Risk för extremväder inom länet samt i angränsande län kan påverka den regionala kollektivtrafiken och infrastrukturen på kort likväl som längre sikt.

Brist på drivmedel påverkar transporter, däribland allmän och särskild kollektivtrafik. I samband med övningen Holger i februari 2025 identifierades behov av prioriteringar av trafik om det skulle bli drivmedelsbrist. Kännedom om behov och samverkan kring prioriteringar är viktigt för att bygga robusthet.

Så här hanterar vi risken:

- Vi tar fram en krisberedskapsplan för kollektivtrafiken i samverkan med länets kommuner.
- Vi tar fram en prioritering av kollektivtrafik i händelse av drivmedelsbrist i samverkan med länets kommuner.

FOTO: JONAS WESTLING

Händelser av väsentlig betydelse

Under året har flera väsentliga händelser påverkat Region Västerbottens ekonomi och resultat. Här beskrivs några av dem.

Det geopolitiska läget och straffullar

Det som sker i omvärlden har fått indirekt och direkt effekt på vår verksamhet genom ökade kostnader. Det är viktigt att vi fortsätter stärka vår nationella, sjukvårdsregionala och lokala förmåga till civilt försvar utifrån läget. Tillsammans med länets kommuner och länsstyrelsen har vi tagit fram planer för hur vi ska stärka vår gemensamma förmåga vid en eventuell katastrof.

Stora fastighetsinvesteringar i länet

Regionfullmäktige beslutade i början av året om två fastighetsinvesteringar: ny byggnad för laboratoriemedicin i Umeå och ny sjukhusbyggnad i Skellefteå. I augusti beviljades bygglov för laboratoriemedicin och projektet i Skellefteå går enligt plan. Dessa projekt kommer att påverka investeringsverksamheten mycket kommande år och utgör merparten av utgifterna i investeringsplanen.

Lyckat Cosmic-införande med kvarstående utmaningar

Efter att ha förskjutits i omgångar införde regionen journalsystemet Cosmic i april. Det inledde en process för digitalisering och förändrade arbetsmetoder i vården för att förbättra patientnytta och arbetsmiljö. Vissa funktioner i Cosmic behöver införas över tid och det innebär att gamla system avvecklas senare.

Verksamheten planerade längre tid för varje patientbesök under införandet. Övergången har påverkat produktivitet, tillgänglighet och den psykosociala arbetsmiljön. Systemet lever än så länge inte upp till förväntningarna och därför krävs åtgärder.

Systemförvaltningen och Sussa-regionerna fokuserar på stabilisering och prestandaförbättringar. Det kommer ta tid innan allt är på plats och mycket hänger på leverantörens förmåga att genomföra åtgärder och möta behovet av vidareutveckling.

Budgetunderskottet för Cosmic är 58 miljoner kronor. Av dessa är 21 miljoner kronor en redovisningsteknisk justering av implementationskostnader från investeringar till drift-

kostnad. Kontroll- och ägandekriterierna har varit avgörande när bedömningen ändrats från immateriell anläggningstillgång till förutbetalad kostnad.

Ny primärvårdsbeställning 2026

Beställningen av primärvård har utvärderats och en ny modell har tagits fram och beslutats. Genom att flytta över medel från specifika rörliga ersättningar till fasta får respektive hälsocentral ökad möjlighet att styra sin verksamhet utifrån lokala förutsättningar.

Faktorer som påverkat Länstrafiken

I koncernen Region Västerbotten ingår Länsstrafiken i Västerbotten AB. Förseningar och kvalitetsbrister i leveranser av det uppdaterade betalsystemet har påverkat bolaget. Det har lett till minskade intäkter på grund av färre resande. Samtidigt har lägre drivmedelspriser haft en positiv effekt på bolagets ekonomi.

Twister eller händelser efter balansdagen

Regionen har inte några kända twister av större karaktär och det har inte inträffat några händelser efter balansdagen.

Styrning och uppföljning av den regionala verksamheten

Region Västerbottens ledning och styrning är utformad för att följa både statlig och regional styrning samt leda mot regionens vision. Styrning och uppföljning sker löpande och integrerat för att säkerställa ekonomisk hållbarhet, måluppfyllelse och effektiv resursanvändning i verksamheten.

Styrformer

Den generella styrningen i Region Västerbotten innehåller flera olika medel och verktyg som kan beskrivas utifrån tre huvudtyper; organiserande, aktiverande och normerande styrning. När dessa samverkar skapas möjligheter att uppnå god kvalitet, nå regionens mål, möta invånarnas behov och använda resurserna effektivt.

Organiserande styrning

Genom organiserande styrning skapas tydliga strukturer, processer och ansvarsfördelningar för att verksamheten ska fungera samordnat och effektivt. Det handlar om att utforma och fastställa organisationens struktur och roller, klargöra beslutsvägar, ta fram styrdokument och skapa system för intern kontroll, riskhantering och kvalitetsledning. Målet är att politiska mål och verksamhetsmål ska kunna nås genom tydlighet och samordning.

Aktiverande styrning

Aktiverande styrning handlar om att omsätta mål till konkreta aktiviteter genom att engagera och motivera medarbetare och på så sätt stimulera handling. Detta görs genom målstyrning och ekonomistyrning med tydliga indikatorer och prestationsmått. Uppföljning sker i dialog

och genom återkoppling av resultat. Verksamheterna involveras i utvecklingsprojekt, förbättringsarbete eller innovationer för att hitta nya lösningar. Arbetet kan också handla om kompetenshöjande insatser och utbildning som stärker engagemang och handlingskraft, eller om att stimulera samverkan både internt mellan olika enheter och externt med andra aktörer och kommuner. Syftet är att skapa delaktighet, så att alla kan bidra till regionens utveckling och uppdrag.

Normerande styrning

Normerande styrning fokuserar på hur arbete ska utföras. Den omfattar såväl övergripande principer, förhållningssätt och värderingar som mer konkreta regler, riktlinjer och arbetsmetoder. Tillsammans skapar dessa en gemensam ram för hur medarbetare ska agera i olika situationer.

Syftet med normerande styrning är att säkerställa en god kvalitet i verksamheten, oavsett vem som utför arbetet eller var i organisationen det sker. Genom tydliga principer och gemensamma arbetssätt stärks likvärdigheten och förutsägbarheten i mötet med patienter och invånare.

Normerande styrning hjälper organisationen att uppfylla lagkrav, standarder och andra obligatoriska bestämmelser. Genom att definiera vad som är rätt arbetssätt minskar risken för fel, brister och avvikelser. Den blir även ett verktyg för lärande som gör det möjligt att kontinuerligt följa upp, utveckla och förbättra arbetet.

Planering och uppföljning

Region Västerbottens styrning bygger på en integrerad samverkan mellan politiska mål,

Organiserande styrning Ansvar, grunduppdrag och roller	Aktiverande styrning Mål, uppdrag, strategi och resurser	Normerande styrning Förhållningssätt och vägledning för genomförande
Reglemente	Planeringsförutsättningar	Policy
Delegationsordning	Politiska planer	Riktlinjer
Bolagsordning	Strategier	Regler
	Verksamhetsplaner	Rutiner och vägledningar

strategiska planer och olika styrmodeller. Regionstyrelsen beslutar varje år en detaljerad tidplan för regionkoncernens verksamhetsplanering, budget och uppföljning.

I maj får både majoritets- och oppositionspolitikerna faktabaserade planeringsförutsättningar som tjänstepersonledningen har tagit fram. Dessa redogör för regionens ekonomiska och verksamhetsmässiga läge på kort och lång sikt och ger politikerna en gemensam grund för den fortsatta planeringen. Nämnderna diskuterar därefter uppdrag och resursprioriteringar och lämnar i september synpunkter till regionstyrelsen, som föreslår budgetramar. Budgetens prioriteringar visar vad den styrande politiken vill att Region Västerbotten ska fokusera på för att koncernen ska utvecklas i riktning mot visionen. Regionfullmäktige fattar beslut om budget, mål och investeringar i november.

Nämnderna utgår från fullmäktiges mål och bryter ner de övergripande målen till delmål, indikatorer och större aktiviteter. Tillsammans med varje förvaltningsledning fördelar de resurser inom sin verksamhet.

Regionplanens vision och mål gäller främst verksamhet inom nämndorganisationen, medan offentligt ägda bolag styrs via ägardirektiv och bolagsstämmor. Ägarna styr bolagen formellt genom ägardirektiv, och regionens hållning är att deras policy och mål bör gälla hel- och majoritetsägda bolag. Länstrafiken AB ska enligt sitt ägardirektiv följa regionens mål för kollektivtrafik.

Ekonomistyrning

Regionen är enligt lag skyldig att säkerställa god ekonomisk hushållning, för att värna om välfärden och trygga kommande generationers ekonomi. Skattemedel ska hanteras effektivt och ansvarsfullt för att göra det möjligt att nå de politiska målen.

Ekonomistyrning är en central del i styrningen. Region Västerbottens övergripande mål är en långsiktigt hållbar ekonomi där överskott, i kombination med hög måluppfyllelse inom verksamheten, bidrar till att invånarna får tillgång till tjänster av hög kvalitet både nu och framöver. Framgångsrik ekonomistyrning innebär att anpassa verksamheten till rådande ekonomiska förutsättningar och att använda resurser optimalt. Regionfullmäktige styr med hjälp av mål av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Realistisk budgetering, löpande uppföljning och analys samt åtgärder vid budgetavvikelse ger underlag för beslut och hjälper regionen att styra mot uppsatta mål.

Budgetens roll

Budgeten är viktig för att säkerställa att regionens resurser fördelas och används på ett ändamålsenligt och ansvarsfullt sätt, i linje med både finansiella och verksamhetsmässiga mål. Den sätter även ekonomiska gränser för hur omfattande verksamheten kan vara.

Regionens budgetering utgår från kommunallagens krav på god ekonomisk hushållning, med en planeringsperiod på fyra år och särskilt fokus på det närmaste budgetåret. Budgetens storlek påverkas i hög grad av utvecklingen av skatteintäkter, statsbidrag, pensionskostnader och landstingsprisindex.

Uppföljningens roll

Genom uppföljning kan regionen följa hur verksamheten genomför det som planerats. I Region Västerbotten sker uppföljning på flera nivåer:

- Delårsrapporter och årsredovisning där mål och resultat analyseras och redovisas till regionfullmäktige.
- Uppföljningar varje månad eller kvartal inom förvaltningarna, med nyckeltal, ekonomi och kvalitetsindikatorer.
- Systematisk rapportering och analys av avvikelser, risker och förbättringsområden.
- Extern revision och granskning från både revisorer och externa myndigheter samt intern revision som verksamheter själv utför.
- Dialogmöten och samråd med invånare, personal och andra intressenter.

Uppföljningen omfattar alla nivåer med verksamhetsansvar och ekonomiskt ansvar. Genom den kan man se om målen nås, om resurser används effektivt och om styrningen behöver förändras. Resultatet används för att justera planer, utveckla verksamheten och ge återkoppling till politisk ledning och medarbetare.

Syftet är framför allt att upptäcka avvikelser tidigt så att organisationen kan göra nödvändiga justeringar i verksamheten. Om en avvikelse inträffar måste den ansvariga nämnden vidta åtgärder för att hålla budgeten. Planerade eller genomförda åtgärder ska rapporteras löpande. Åtgärder som innebär större förändringar av ambitionsnivåer eller beslutade mål behöver godkännas av regionfullmäktige innan de genomförs.

Enligt lagen om kommunal bokföring ska mål och riktlinjer följas upp och utvärderas. Bedömningen av måluppfyllelsen ska redovisas i årsredovisningens förvaltningsberättelse. Det ger fullmäktige möjlighet att utkräva ansvar av nämnderna för hur de använt sina resurser.

Uppsikt och internkontroll

Regionfullmäktige har antagit ett reglemente som ska skapa förutsättningar för regionstyrelsen att utöva sin uppsiktsplikt. Det reglerar även regionstyrelsens, nämndernas och bolagens arbete med den interna kontrollen. Genom uppsiktsplikten kan regionstyrelsen se till att regionens verksamheter följer lagar, förordningar och fattade beslut samt att ekonomin hanteras ansvarsfullt. Den gör det möjligt för regionstyrelsen att leda och kontrollera men bidrar även till transparens och förtroende. I den ingår att följa utvecklingen i regionens verksamheter och uppmärksamma avvikelser eller risker

så att åtgärder kan vidtas. Regionens revisorer granskar hur regionstyrelsen uppfyller sin uppsiktsplikt enligt reglementet.

Varje nämnd och bolag ansvarar för att deras verksamhet följer de mål och riktlinjer som fullmäktige har satt upp samt gällande lagar och regelverk. Enligt kommunallagen har varje nämnd ett särskilt ansvar att säkerställa att den interna kontrollen är tillräcklig i sin verksamhet. Därför tar varje nämnd fram en årlig tillsynsplan för intern kontroll som följs upp med tillsynsrapporter. Utifrån en riskanalys planeras kontrolltester för att säkerställa att kontrollsystemet fungerar som det ska. Vid behov vidtas åtgärder.

FOTO: KLAS SJÖBERG

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

God ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen ska en region bedriva verksamheten med god ekonomisk hushållning. Regionfullmäktige beslutar om finansiella och verksamhetsmässiga mål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. I bedömningen om regionen når kravet beaktas måluppfyllelsen för båda typerna av målen. De sju regionmålen visar en blandad men övervägande positiv utveckling. Tre regionmål bedöms uppfyllas: attraktivt och hållbart Västerbotten, hållbar miljö- och klimatregion samt stärkt forskning, utbildning och innovation. Fyra regionmål bedöms delvis uppfyllas. Av dessa är resultaten sämre inom regionmålen goda levnadsvillkor samt goda arbetsplatser och attraktiv arbetsgivare. Sammantaget är resultatet något bättre än 2024. Inget av de tre finansiella målen för resultat, soliditet och skuldsättning uppfylls. Under 2025 var verksamhetens kostnader högre än

budgeterat och det vägdes inte upp av ökade skatteintäkter och generella statsbidrag. Svagare resultat i verksamheten ledde till minskad självfinansiering av investeringar, ökad skuldsättning och därmed också lägre soliditet än planerat. Eftersom inget av de tre finansiella målen uppfylls är den samlade bedömningen, trots en positiv utveckling för regionmålen, att målen för god ekonomisk hushållning inte nås.

Bedömning av mål

I regionplanen har fullmäktige riktat regionmål till nämnderna som de i sin tur omsatt till delmål och indikatorer. Årsredovisningen är en uppföljning av resultat efter december månad och en bedömning av måluppfyllelsen vid året slut. Måluppfyllelsen för hela regionen är en helhetsbedömning som huvudsakligen utgår från de indikatorer som nämnderna har beslutat i sina nämndplaner.

Bedömning av mål	Kriterier för bedömning av indikatorer
● Målet uppfylls helt	● Målvärdet för indikatorn uppfylls helt 100 procent eller högre av målvärde
▲ Målet uppfylls delvis	▲ Målvärdet för indikatorn uppfylls delvis 80–99 procent av målvärde
■ Målet uppfylls inte	■ Målvärdet för indikatorn uppfylls inte Under 80 procent av målvärde

Regionmål	Bedömning
Mål 1. Trygga uppväxtvillkor	▲ Målet uppfylls delvis
Mål 2. Goda levnadsvillkor	▲ Målet uppfylls delvis
Mål 3. Ett attraktivt och hållbart Västerbotten	● Målet uppfylls helt
Mål 4. Tillgänglig vård med god kvalitet och kontinuitet	▲ Målet uppfylls delvis
Mål 5. Goda arbetsplatser och attraktiva arbetsgivare	▲ Målet uppfylls delvis
Mål 6. En hållbar miljö- och klimatregion	● Målet uppfylls helt
Mål 7. Stärkt forskning, utbildning och innovation	● Målet uppfylls helt

Finansiella mål	Bedömning
Resultatmål	■ Målet uppfylls inte
Soliditetsmål	■ Målet uppfylls inte
Skuldsättningsmål	■ Målet uppfylls inte

Regionmål

Mål 1. Trygga uppväxtvillkor

▲ Målet uppfylls delvis

Den samlade bilden är att målet delvis uppfylls. Nämndernas resultat är till stor del positiva men det saknas resultat för flera indikatorer. Det påverkar bedömningen av måluppfyllelsen.

- Nämnderna har tillsammans antagit fem delmål mot mål 1. Nämnderna bedömer att två av delmålen helt uppfylls och tre delvis uppfylls.
- Nämnderna har som underlag för bedömningen av delmålen antagit elva indikatorer. Fem av dessa uppnås, ett uppnås delvis och ett uppnås inte. Fyra indikatorer har inte följts upp.

Region Västerbottens arbete för att skapa trygga uppväxtvillkor visar på både framsteg och utmaningar under 2025. Mycket utvecklas i rätt riktning, men vissa områden påverkas av resursbrist, förseningar och begränsade möjligheter att följa upp resultat efter införandet av det nya journalsystemet. Trots detta pågår ett omfattande arbete som stärker barns rättigheter, förbättrar tillgången till stöd vid psykisk ohälsa och ökar möjligheterna till kultur och skapande i hela länet.

Arbetet med att integrera barnrättsperspektivet i regionens alla verksamheter har tagit viktiga steg framåt då riktlinjer, checklistor och rutiner finns på plats. En ny webbkurs om barnets rättigheter har tagits fram, men lanseringen har blivit uppskjuten till 2026 på grund av sjukfrånvaro och kravet om bred samverkan. Den kommer att stärka kompetensen i hela organisationen. En struktur för att ge stöd till medarbetare som utsätts för våld i nära relationer är färdig och ska fortsätta utvecklas kommande år.

När det gäller barns psykiska hälsa är bilden mer komplex. Under året bedömdes fler än 1 700 barn i åldern 3–17 år via kontaktcenter, och majoriteten hänvisades vidare till primärvården. Men vissa indikatorer kan inte följas på grund av begränsningar i journalsystemet. Närsjukvårdsområdena rapporterar att samarbetet mellan primärvård, kommuner och barn- och ungdomspsykiatri utvecklas positivt, bland annat genom HLT-team (hälsa, lärande och trygghet) och fler samordnade planer för barn och familjer. Personalbrist och behov av fler psykologer påverkar dock möjligheten att möta den ökande efterfrågan på insatser, särskilt i södra Lappland.

För nyfödda barn klarar regionen till största del målet om hembesök enligt det nationella

barnhälsovårdsprogrammet, vilket ger familjer ett tidigt och viktigt stöd. Däremot är hembesöken vid åtta månaders ålder betydligt färre, främst på grund av resursbrist. Två häso-centraler i Skellefteåområdet lyckades nå dessa mål ändå.

Regionens kulturverksamheter visar mycket starka resultat trots ekonomiska och organisatoriska utmaningar. Barn och unga är fortsatt en prioriterad målgrupp. Under året har 92 filmaktiviteter genomförts i nio kommuner, sjukhusbiblioteken har erbjudit ett stort antal barninriktade insatser och flera projekt har stärkt barns rätt till kultur, kreativitet och språkutveckling.

Mål 2. Goda levnadsvillkor

▲ Målet uppfylls delvis

Den samlade bilden är att målet delvis uppfylls. Nämndernas resultat är mer negativa än positiva och bedömningen är närmare ej uppfyllt än uppfyllt.

- Nämnderna har tillsammans antagit nio delmål mot mål 2. Nämnderna bedömer att två av delmålen helt uppfylls, fem delvis uppfylls och två inte uppfylls.
- Nämnderna har som underlag för bedömningen av delmålen antagit 20 indikatorer. Åtta av dessa uppnås, två uppnås delvis och nio uppnås inte. En indikator har inte följts upp.

Region Västerbottens samlade arbete för goda levnadsvillkor och stärkt civil beredskap visar på betydande framsteg, samtidigt som flera områden fortfarande är utmanande. Regionstyrelsen bedriver ett omfattande arbete för att stärka robusthet och utveckla förmågan fram till 2027. Kontinuitetshandling är etablerad och ett nätverk finns för att stödja verksamheterna. Flera enheter arbetar systematiskt med att ta fram kontinuitetsplaner men utbildning inom civil beredskap når ännu inte uppsatta mål. Trots brister i uppföljningen finns ett växande engagemang och fler utbildningar och övningar genomförs. Det hälsofrämjande arbetet har utvecklats men når inte fullt ut målsättningarna. Införandet av det nya journalsystemet har tagit resurser men samtidigt har allt fler enheter börjat använda verktyget för levnadsvanestöd, vilket lett till att över tusen patienter fått stöd under året. Folk-tandvården stärker de förebyggande satsningarna med bland annat ett projekt riktat till barn och skolor. Dock är flera indikatorer svåra att uppnå, exempelvis andelen genomförda hälsoundersökningar och hälsosamtal för tvååringar. Fallskador ligger kvar på en nivå som påverkar

1 700

barn bedömdes via kontaktcenter.

måluppfyllelsen även om det finns en positiv trend.

Samverkan mellan regionen och kommunerna har utvecklats ytterligare. Trots fler vårdagar för utskrivningsklara patienter och höga nivåer av slutenvårdsdygn rapporterar verksamheterna bättre dialog, tydligare strukturer och flera gemensamma initiativ. Pilotprojekt inom nära vård, samverkan vid akutmottagningar och förberedelser inför kommande reformer bidrar till att stärka helheten även om målen för indikatorerna inte uppfylls.

Väld i nära relationer är ett prioriterat område och verksamheterna arbetar alltmer systematiskt med utbildning och rutiner. Även om dokumentationen ännu inte är tillräckligt utvecklad visar tillgängliga data att fler patienter fångas upp, särskilt inom primärvården. Rutiner etableras och frågan hålls levande i arbetsgrupper och ledning.

Inom det regionala utvecklingsområdet har man stärkt kulturens tillgänglighet trots minskade statliga anslag. Samverkan på flera nivåer har utvecklats, särskilt genom Kulturkapacitet Västerbotten, och film- och biblioteksinsatser har varit omfattande. Arbetet med civil beredskap inom förvaltningen går framåt men har brister i utbildningsgrad och systemstöd.

Mål 3. Ett attraktivt och hållbart Västerbotten

● Målet uppfylls helt

Den samlade bilden är att målet uppfylls. Nämndernas resultat är övervägande positiva.

- Nämnderna har antagit 15 delmål mot mål 3. De bedömer att nio av delmålen helt uppfylls och sex delvis uppfylls.
- Nämnderna har som underlag för bedömningen av delmålen antagit 43 indikatorer. 30 av dessa uppnås, fem uppnås delvis och sju uppnås inte. En indikator har inte följts upp.

Region Västerbotten har under året tagit viktiga steg för att stärka länets attraktivitet och hållbara utveckling, även om vissa områden fortfarande kräver långsiktiga insatser. Arbetet med att utveckla arbetsgivarkommunikation och stärka bilden av regionen har resulterat i en tydligare intern dialog, ökad systemförståelse och större synlighet för universitetssjukvården. Detta har bidragit till att regionens uppdrag och medarbetare fått mer synlighet i media, både lokalt och nationellt, vilket i sin tur stärker förtroendet för regionens verksamheter.

Samarbetet med länets kommuner om regional utveckling har utvecklats. Genom fler

dialoger, utvärderingar och mötesforum har förståelsen för gemensamma behov ökat och nya arbetssätt etablerats. Flera samverkansstrukturer har stärkts, även om introduktion av nya modeller tar tid. Kommunerna uttrycker en hög grad av tillit till regionens roll som neutral samordnande part, vilket är en viktig framgångsfaktor. Samtidigt fortsätter arbetet med att tydliggöra roller, ansvar och digitala behov.

Inom hållbar regional utveckling har omfattande projekt- och företagsstöd beviljats, och alla prioriteringar i den regionala utvecklingsstrategin har fått medel. Andelen kvinnor som tar del av företagsstöd ökar, även om målet ännu inte nås. Projekten integrerar i hög grad aspekter som jämställdhet, mångfald och miljö, men fortsatt utveckling behövs för att säkerställa att alla projekt använder hållbarhet som verktyg.

Regionen har också arbetat för att stärka export, investeringar och smart specialisering. Länet ses som en viktig aktör i den gröna omställningen, och intresset för etablering i Västerbotten är stort. Särskilda insatser riktas mot inlandskommunerna för att ge hela länet möjlighet att dra nytta av utvecklingen.

Inom kollektivtrafik och infrastruktur har flera framsteg gjorts, bland annat ett nytt trafikförsörjningsprogram och bättre rutiner för uppföljning. Samtidigt återstår utmaningar kring tillgänglighetsanpassning och långsiktigt finansierade samverkansavtal. Påverkansarbete nationellt och inom EU har gett resultat, ett förslag om Länstransportplan för 2026–2037 har skickats till regeringen för fastställande.

Insatser med att synliggöra Västerbotten som plats att leva, besöka och verka i har varit framgångsrikt, med fler samarbeten, ökad marknadsföring och ett starkt hållbarhetsarbete inom besöksnäringen. Regionen har under året utvecklat sin strategiska analys och uppföljning, bland annat genom breda dialoger och nya verktyg som stärker planeringen framåt.

Regionen har under 2025 stärkt Västerbottens digitala utveckling genom utbyggd digital infrastruktur, ökad digital kompetens och riktade insatser inom informationssäkerhet, AI och digital delaktighet. Genom omfattande samverkan mellan kommuner, näringsliv och nationella aktörer har både offentlig sektor och industri fått bättre förutsättningar att ta tillvara digitaliseringsmöjligheter.

Kompetensförsörjningen har stärkts genom bred kommunal medverkan och samordnade insatser inom utbildning och arbetsliv. Det stärker länets förutsättningar att hantera den demografiska utmaningen och driva regional utveckling.

Region Västerbotten har under året överträffat målen och har genomfört samtliga mötesplatser, stärkt samarbetet inom plattformen North Sweden Stockholm Office och ökat engagemanget i det regionala påverkansarbetet. Det har resulterat i rekordmånga finansierare av plattformen och en tydlig förflyttning av deltagarnas engagemang.

Mål 4. Tillgänglig vård med god kvalitet och kontinuitet

▲ Målet uppfylls delvis

Den samlade bilden är att målet delvis uppfylls. Nämndernas resultat är till stor del positiva och det är nära att målet skulle bedömas som helt uppfyllt.

- Nämnderna har antagit sex delmål mot mål 4. De bedömer att tre av delmålen helt uppfylls och tre delvis uppfylls.
- Nämnderna har som underlag för bedömningen av delmålen antagit 13 indikatorer. Sju av dessa uppnås, tre uppnås delvis och två uppnås inte. En indikator har inte följts upp.

Region Västerbottens arbete för att stärka tillgänglighet, kvalitet och kontinuitet i vården visar över lag positiva tendenser, även om flera områden fortfarande är under utveckling. Den gemensamma verksamhetsstyrningen har stärkts genom kartläggning och förtydligande av styrmodell, ledningsgruppernas uppdrag och planeringsprocesser. Arbetet med faktabaserad styrning och utveckling av tekniska stöd pågår. Nästa steg blir att färdigställa styrningsförslag, fördjupa det verksamhetsnära perspektivet i planering samt fortsätta utbilda och kommunicera. Sammantaget ger detta bättre förutsättningar för samsyn, delaktighet och effektiva beslut.

Digitaliseringen fortsätter att vara ett viktigt verktyg för ökad tillgänglighet, där invånare i allt högre grad använder digitala kanaler för att söka vård och stöd. Antalet digitala möten, inklusive vårdbesök, ligger fortsatt högt och självservice via e-tjänster används i stor omfattning. Utvecklingen drivs både av invånarnas beteende och av att verksamheterna använder de digitala verktyg som finns mer. Introduktionen av nya vårdinformationssystem har påverkat tillgängligheten, men utvecklingen förväntas fortsätta i snabb takt under 2026.

Primärvårdens förändringar av beställning, ersättningsmodell och uppföljning är genomförda och beslutade. De ska nu följas upp och utvärderas. Delmålet kring fast vårdkontakt och sammanhållen planering bedöms som delvis

uppfyllt, bland annat på grund av bristande och otillförlitliga data. Implementeringen av doku- menterade överenskommelser varierar mellan variationer i tillgång till resurser och behov av att få åtkomst till stödjande it-system. Parallellt utvecklas gemensamma planeringsverktyg inom 1177, som på sikt ska göra information mer tillgänglig och ge bättre delaktighet och överblick.

För tandvården har digitala tjänster utvecklats, men måluppfyllelsen påverkas negativt av tillfälliga klinikstängningar och resursbrist, särskilt i Folk tandvården nord. Detta förklarar minskat inflöde av självserviceärenden, snarare än minskad vilja hos befolkningen att använda digitala tjänster.

Mål 5. Goda arbetsplatser och attraktiva arbetsgivare

▲ Målet uppfylls delvis

Den samlade bilden är att målet delvis uppfylls. De mindre nämndernas resultat är positiva medan de större nämndernas resultat är blandat.

- Nämnderna har antagit åtta delmål mot mål 5. Nämnderna bedömer att tre av delmålen helt uppfylls och fem delvis uppfylls.
- Nämnderna har som underlag för bedömningen av delmålen antagit 17 indikatorer. Sex av dessa uppnås, sju uppnås delvis och två uppnås inte. Två indikatorer har inte följts upp.

Regionens arbete mot målet om goda arbetsplatser och att vara en attraktiv arbetsgivare visar både framsteg och kvarstående utmaningar. Flera insatser har genomförts för att stärka chefernas förutsättningar och för att utveckla ett hållbart medarbetarengagemang, både för chefer och medarbetare.

En viktig del av årets arbete har handlat om att förbättra chefers introduktion, stödstrukturer och utbildningar. Ett mer systematiskt introduktions- och utbildningsprogram för chefer har tagits fram som ska beslutas under 2026. I verksamheterna har utbildning, mentorskap, coaching och förbättrade mötesstrukturer bidragit till att stärka ledarskapet. Samtidigt fortsätter administrativa krav, otydligt mandat och bristande centralt stöd påverka förutsättningarna negativt. Mätningar visar att chefernas hållbara engagemang ligger stabilt men under målnivån. Resultaten skiljer sig åt mellan nämnderna.

Arbetet för att förankra och implementera regionens kultur fortsätter. En handlingsplan har tagits fram och ska fastställas i början av 2026. Behovet av tydligare uppdrag och avgränsningar

Länets attraktivitet och hållbara utveckling stärks.

Digitalisering viktig för ökad tillgänglighet.

FOTO: JONAS WESTLING

Minskad resursanvändning och klimatpåverkan.

lyfts fram. Implementeringen väntas bli en viktig del av kommande års utvecklingsarbete.

Det systematiska arbetsmiljöarbetet har stärkts i flera verksamheter genom tydligare rutiner, regelbunden uppföljning av arbetsmiljöindikatorer och förbättrad dialog i lednings- och arbetsgrupper. Samtidigt visar resultaten att måluppfyllelsen varierar. Kontrollmoment, som checklistan för årlig uppföljning, når inte fullt ut önskad nivå. Det finns fortfarande organisatoriska utmaningar och skillnader mellan avdelningar och basenheter som påverkar möjligheten till en likvärdig arbetsmiljö.

Medarbetarundersökningen visar relativt goda nivåer av hållbart engagemang, men resultaten ligger under målnivåerna och har påverkats av besparingar, anställningsstopp och organisationsförändringar. Trots detta är svarsfrekvensen hög, vilket visar på stort engagemang och vilja till förbättring. Flera insatser har genomförts för att stärka delaktighet, sammanhållning och psykologisk trygghet, bland annat genom gemensamma träffar, handlingsplaner för ökad öppenhet och en förvaltningsdag med fokus på tillit och lärande.

Mål 6. En hållbar miljö- och klimatregion

● Målet uppfylls helt

Den samlade bilden är att målet uppfylls. Nämndernas resultat är övervägande positiva.

- Nämnderna har antagit nio delmål mot mål 6. De bedömer att åtta av delmålen helt uppfylls och ett delvis uppfylls.
- Nämnderna har som underlag för bedömningen av delmålen antagit 16 indikatorer. 13 av dessa uppnås och en uppnås inte. Två indikatorer har inte följts upp.

Region Västerbotten har under 2025 gjort tydliga framsteg i arbetet för att bli en hållbar miljö- och klimatregion. Flera initiativ har genomförts för att minska resursanvändning och klimatpåverkan, och bedömningen är att regionmålet i stort uppfylls. Bland annat har mängden köpt energi minskat och målet för 2025 är uppnått. Arbetet med cirkulär möbelhantering har lanserats brett och en analys av möjligheterna att ersätta engångsprodukter med flergångsprodukter har tagits fram, vilket skapar goda förutsättningar för fortsatt omställning. Samtidigt minskar klimatutsläppen från tjänsteresor, men

flygresorna står fortfarande för den största delen av utsläppen.

Regionen har också minskat användningen av farliga ämnen. Genom att följa nationella riktlinjer och kombinera utfasning med upphandling har flera kemiska produkter identifierats och ersättningar föreslagits. Verksamheterna har blivit bättre på att rensa ut produkter som inte längre ska användas. En omfattande gapanalys visar att regionen har god kunskap men behöver utveckla ett mer systematiskt arbetssätt och integrera klimatanpassningen tydligare i styrningen.

Under året har också ett gemensamt dokument om regionens samlade hållbarhetsarbete tagits fram för samverkan inom Agenda 2030. Det används nu som grund för att bygga engagemang och ägarskap i hela organisationen. När det gäller inventering av förbrukningsmaterial inom hälso- och sjukvården är måluppfyllelsen mer osäker, främst på grund av begränsad rapportering. Trots det syns flera positiva trender som minskad användning av engångsartiklar, förbättrad lagerhållning och ökad medvetenhet om miljövänliga val trots att vissa verksamheter upplever att de inte kan besluta om inköp.

Regionalt utvecklingsarbete har också haft stor betydelse för helheten. Regionen har stärkt livsmedelsproduktionen i Västerbotten genom projekt, samverkansplattformar och kompetenshöjande insatser. Frågor om energiförsörjning har hanterats i samverkan med kommuner, myndigheter och energibolag, med fokus på att ställa om systemet och säkerställa lokal nytta av den fossilfria el som produceras i länet. Regionen är föregångare i den gröna omställningen genom policypåverkan på nationell och europeisk nivå samt genom att utveckla cirkulär ekonomi och resurseffektiva lösningar.

Mål 7. Stärkt forskning, utbildning och innovation

● Målet uppfylls helt

Den samlade bilden är att målet uppfylls. Nämndernas resultat är övervägande positiva.

- Nämnderna har antagit sex delmål mot mål 7. Nämnderna bedömer att fyra av delmålen helt uppfylls och två delvis uppfylls.
- Nämnderna har som underlag för bedömningen av delmålen antagit tio indikatorer. Sju av dessa uppnås, en uppnås delvis och två uppnås inte.

Region Västerbotten har under året gjort tydliga framsteg inom målet att stärka forskning, utbildning och innovation. Flera områden har utvecklats positivt och flera delmål har uppfyllts. Inom

forskningsområdet informationsteknik har en stark grund lagts. Antalet doktorander ligger stabilt och organisationens kompetens används för att bygga upp området. Särskilt glädjande är att forskningspublikationerna ökar och till och med överträffar målsättningen, vilket tyder på att forskningsmiljöerna är produktiva. Antalet forskningsansökningar ligger något lägre än målsättningen.

Ett nytt regionvårdsavtal utvecklas tillsammans med de andra regionerna i norra sjukvårdsregionen. Förslaget väntas vara klart sommaren 2026, vilket innebär att delmålet bedöms delvis uppfyllt. Samtidigt stärks universitetssjukvården. Regionens universitetssjukvårdsenheter bedöms uppfylla samtliga kriterier för denna status, och dialogen med både befintliga och potentiella enheter visar att utvecklingen går åt rätt håll. Socialstyrelsens nya utvärdering av universitetssjukvården har startat och verksamheterna bedöms vara väl förberedda.

Uppföljningen av kliniska studier visar en blandad bild. Många verksamheter stärker sin forskningsverksamhet, antar nya doktorander och startar fler kliniska studier. Samtidigt saknas ett heltäckande system för att följa utvecklingen, vilket gör att delmålet bedöms delvis uppfyllt. För att förbättra situationen ges ett uppdrag under 2026 om att skapa en gemensam statistikdatabas för kliniska studier. Variationerna mellan verksamheterna är stora, men den sammanlagda bilden är att forskningen växer och professionaliseras.

Inom innovationsområdet gör regionen stora framsteg och målen för 2025 uppfylls helt. Regionen uppfattas som en attraktiv och strategisk samarbetspartner. Innovationsnätverk Västerbotten har vuxit och består av över 100 organisationer som träffas regelbundet och skapar utbyte, nya projekt och bredare samverkan. Genom nationella och internationella samarbeten har regionen stärkt sitt strategiska arbete och spridit kunskap. Samtidigt utvecklas konkreta stödstrukturer som testmiljöer, sociala innovationssatsningar och projektet Västerbotten Regional Innovation and Science Park. Sammantaget visar resultaten att Region Västerbotten stärker både sin egen och länets samlade innovationsförmåga.

Finansiella mål

Resultatmål

■ Målet uppfylls inte

Verksamhetens resultat ska uppgå till minst vad som krävs för att uppnå ett positivt balanskravs-

100

organisationer i
innovationsnätverk.

resultat samt över tid stärka den finansiella ställningen. 2025 ska verksamhetens resultat vara minst 3 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.

Verksamhetens resultat som andel av skatter och generella statsbidrag uppgår till 0,5 procent.

Soliditetsmål

■ Målet uppfylls inte

Soliditeten inklusive ansvarsförbindelsen ska stärkas med ett långsiktigt mål på minst 20 procent till år 2040. 2025 ska soliditet inklusive ansvarsförbindelse vara minst minus 13 procent.

Soliditet inklusive ansvarsförbindelsen är minus 14 procent. Ett svagt ekonomiskt resultat i kombination med ökad skuldsättning innebär att målet inte uppnås.

Skuldsättningsmål

■ Målet uppfylls inte

Låneskulden ska över tid minska. Nyupplåning tillåts för att hantera likviditetsbehov på kort sikt, som för att finansiera tillfälligt höga investeringsutgifter. 2025 bör den räntebärande låneskulden, exklusive pensionsskulden, högst uppgå till 22 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.

Den räntebärande låneskulden uppgår 2025 till 25 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Ett svagt ekonomiskt resultat i kombination med höga investeringsutgifter ledde till att upplåningen ökade med 250 miljoner kronor under året.

Uppföljning av nämndernas delmål

Regionstyrelsen

Regionstyrelsens årsrapport visar att elva av totalt 17 delmål (65 procent) uppfyllts, medan sex delmål (35 procent) delvis uppfyllts.

Av sammanlagt 28 indikatorer är det 18 indi-

katorer (64 procent) där målvärdet uppnåtts eller bedöms som genomförda. För tre indikatorer (11 procent) har målvärdet nästan uppnåtts. Samtidigt är det sju indikatorer (25 procent) där målvärdet inte uppnåtts eller inte bedöms som genomförda.

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Hälso- och sjukvårdsnämndens årsrapport visar att endast två delmål (14 procent) av totalt 14 delmål bedöms uppfyllda, medan tio delmål (71 procent) delvis uppfyllts och två delmål (14 procent) inte uppfyllts.

Av sammanlagt 31 indikatorer har sex indikatorers (19 procent) målvärde uppnåtts eller de bedöms som genomförda. För sju indikatorer (23 procent) har målvärdet nästan uppnåtts. Samtidigt är det åtta indikatorer (26 procent) där målvärdet inte uppnåtts eller de inte bedöms som genomförda. Tio indikatorer saknar data (32 procent).

Regionala utvecklingsnämnden

Regionala utvecklingsnämndens årsrapport visar att av totalt 18 delmål bedöms tio delmål (56 procent) som uppfyllda, medan åtta delmål (44 procent) delvis uppfyllts.

Av sammanlagt 52 indikatorer är det 39 indikatorer (75 procent) där målvärdet uppnåtts eller de bedöms som genomförda. För fem indikatorer (10 procent) har målvärdet nästan uppnåtts. Samtidigt är det åtta indikatorer (16 procent) där målvärdet inte uppnåtts eller de inte bedöms som genomförda.

Folkhögskolestyrelsen

Folkhögskolestyrelsen årsrapport visar att av totalt sex delmål bedömer de att fem (83 procent) uppfyllts, medan ett delmål (17 procent) delvis uppfyllts.

Region Västerbottens måluppfyllelse per nämnd, antal	Regionstyrelsen	Hälso- och sjukvårdsnämnden	Regionala utvecklingsnämnden	Folkhögskolestyrelsen	Patientnämnden
Delmålet uppfylls helt	11	2	10	5	3
Delmålet uppfylls delvis	6	10	8	1	0
Delmålet uppfylls inte	0	2	0	0	0
Summa nämndens delmål	17	14	18	6	3
Indikatorns målvärde uppfylls helt	18	6	39	12	1
Indikatorns målvärde uppfylls delvis	3	7	5	3	1
Indikatorns målvärdet uppfylls inte	6	8	8	1	1
Inga data	1	10	0	0	0
Summa nämndens indikatorer	28	31	52	16	3

FOTO: KLAS SJÖBERG

Av sammanlagt 16 indikatorer är det 12 indikatorer (75 procent) där målvärdet uppnåtts. För tre indikatorer (19 procent) har målvärdet nästan uppnåtts. Samtidigt är det en indikator (6 procent) där målvärdet inte uppnåtts.

Patientnämnden

Patientnämndens årsrapport visar att de tre delmålen (100 procent) uppfyllts.

Av de 3 indikatorerna är det en (33 procent) där målvärdet uppnåtts. För en indikator (33 procent) har målvärdet nästan uppnåtts och för en (33 procent) har målvärdet inte uppnåtts.

Uppföljning av fullmäktiges uppdrag

Uppdrag från fullmäktige till nämnd

Bedömning

- ✓ Uppdraget är klart
- ⚠ Uppdraget är klart med avvikelser
- 🔄 Uppdraget är pågående

Identifiera och initiera ett fokusarbete för att förbättra tillgängligheten vid valda enheter.

⚠ Uppdraget är klart med avvikelser

Uppdraget riktades till hälso- och sjukvårdsnämnden och regionstyrelsen. Genom metodstöd har en utsedd systemgrupp utvecklat utvalda enheter utifrån önskad målbild. Metoden är byggd för att kunna hantera olika nivåer av

frågor, intern utveckling inom respektive verksamhet eller frågor som snabbt behöver lösas högre upp i organisationen.

Bedömning av utfallet utifrån målbilden:

Arbetet får anses som värdefullt. Trots att Cosmicinförandet har skapat utmaningar med tillgängliga data och påverkat tillgänglighet kan vi bland annat se följande utveckling:

- Ögon har minskat sina köer och når tillgänglighetsmålet.
- Öron har kraftigt minskat köerna för utprovning av hörapparater mot årsslutet. Här fortsätter insatserna för att de nya arbetssätten ska bestå.
- Kirurgcentrum har förbättrat sin arbetsmiljö och öppnat en kirurgisk akutvårdsavdelning med åtta vårdplatser, som på sikt ska bli tio. Det har minskat belastningen på hela Norrlands universitetssjukhus och lett till färre utlokaliserade patienter.
- Rörelseorganens centrum har haft ett utmanande år på grund av resursbrist. Trots det har de börjat planera för att öppna en kirurgisk utbildningsavdelning för att säkra kompetensen för framtiden.

Ta fram konsekvensunderlag och förslag på åtgärder för att minska personalkostnaden motsvarande 250 miljoner kronor.

🔄 Uppdraget är pågående

Detta uppdrag riktades till alla nämnder och sty-

relser, som har tagit fram förslag till åtgärder och konsekvensunderlag. Tre av fem nämnder anser sig ha genomfört uppdraget och att det gett den ekonomiska effekt som angetts under 2025 eller får full effekt 2026.

Regionstyrelsens uppdrag var att minska personalkostnader med 32,6 miljoner kronor. Förvaltningen tog fram ett förslag där konsekvenserna beskrevs. Arbetet utgick från att se vad som kan sluta göras, ersättas av egen personal, ambitionssänkas och effektiviseras. Det beslutades om ambitionssänkningar, besparingar inom den politiska organisationen samt att ge regiondirektören i uppdrag att genomföra övriga förslag för att sänka kostnaderna. Kostnader för egen personal har minskat med 6,7 miljoner kronor och konsultkostnader med 2,5 miljoner kronor. Sammantaget har kostnaderna minskat med 9,2 miljoner kronor, vilket innebär att regionstyrelsen inte klarat uppdraget fullt ut. Det kan delvis förklaras av kraftigt ökande konsultkostnader i samband med införandet av Cosmic. Satsningen på att stärka inköpsorganisationen bidrar också till att målet inte nås.

Hälso- och sjukvårdsnämnden fick i uppdrag att minska personalkostnader med 213 miljoner

kronor. Flera besparingar har beslutats, där den största är begränsad rekrytering med cirka 80 miljoner kronor. Utmaningen för verksamheterna har varit att genomföra detta utan att negativt påverka tillgängligheten. Hur de beslutade åtgärderna följts upp beskrivs mer i driftredovisningen. Nämndens bedömning är att uppdraget inte genomförts och att dess omfattning medför alltför stora målkonflikter mot nämndens grunduppdrag vilket är tillgänglig och jämlik vård i hela länet.

Regionala utvecklingsnämndens uppdrag var att minska personalkostnader med 2,7 miljoner kronor. Tre heltidstjänster inom den regionala kulturnämnden, EU-administration och strukturfondspartnerskapets sekretariat samt inom ekonomistöd har tagits bort och gett effekt från andra halvåret 2025. Det innebär minskade personalkostnader motsvarande cirka 2,7 miljoner kronor per år från och med 2026. Därmed bedöms fullmäktigeuppdraget genomfört.

Folkhögskolestyrelsen fick i uppdrag att minska personalkostnader med 1,3 miljoner kronor och det görs genom att inte ersätta vissa funktioner och genom ytterligare effektiviseringar. Det råder dock osäkerhet då ytterligare

nedsänkningar inom folkbildningen är föremål för remiss. Minskade personalresurser innebär ökade krav på prioritering och samordning. Inför 2027 har regionen ansökt om att slå samman folkhögskolorna, vilket har påskyndat samarbete och effektivisering, särskilt inom administrationen. Utrymmet för ytterligare effektiviseringar utan konsekvenser för kvalitet och långsiktig hållbarhet bedöms som begränsat. Folkhögskolestyrelsen anser att uppdraget genomförts.

Patientnämnden fick i uppdrag att minska personalkostnader med 0,2 miljoner kronor. Beslutet att reducera antal tjänster med en halvtid har genomförts och anses ge full effekt under 2026. Fullmäktigeuppdraget anses genomfört.

Minska hyrberoendet.

✔ Uppdraget är klart

Uppdraget riktades till hälso- och sjukvårdsnämnden och regionstyrelsen. Region Västerbotten fortsätter att minska sitt beroende av hyrpersonal. Under 2025 minskade kostnaderna för hyrbemanning jämfört med föregående år inom samtliga verksamhetsområden. För inhyrda sjuksköterskor minskade kostnaderna kraftigt, men även kostnaderna för inhyrda läkare fortsatte att sjunka.

Utvecklingen ligger i linje med den nationella trenden sedan ett gemensamt nationellt hyrbemanningsavtal införts. Det har bidragit till lägre kostnader, bättre styrning och mer enhetliga villkor. Regionens mål för 2025 var att kostnaderna för inhyrd personal skulle vara högst 3,7 procent av den totala personalkostnaden. För helåret blev andelen 3,73 procent, vilket innebär att regionen var mycket nära att nå målet.

Flera verksamheter har minskat kostnader och samtidigt lyckats stärka sin egen bemanning genom utbildning, rekrytering och förbättrad arbetsmiljö. Detta har bidragit till ökad kontinuitet, stärkt patientsäkerhet och bättre förutsättningar för verksamhetsutveckling och beredskap. Samtidigt kvarstår utmaningar. Ett fortsatt behov av hyrpersonal i vissa verksamheter medför risker kopplade till kvalitet, arbetsmiljö och administration. Detta syns bland annat i avvikelser kopplade till medicinsk kvalitet, behörigheter och journalsystem. Under året har dock införandet av digital tidrapportering stärkt den ekonomiska kontrollen, ökat transparensen och förbättrat förutsättningarna för avtalsföljsamhet.

Samtantaget visar utvecklingen att regionen är på rätt väg mot ett minskat hyrberoende. Resultatet för 2025 visar på en tydlig förflyttning mot målet, samtidigt som fortsatt fokus på egen

bemanning, arbetsmiljö och styrning är avgörande för att nå långsiktig hållbarhet.

Utifrån kloka kliniska val och dess struktur genomföra prioriteringar för minskad vårdkonsumtion.

✔ Uppdraget är klart

Detta uppdrag riktades till hälso- och sjukvårdsnämnden. Fokus har legat på att identifiera och minska eller upphöra med icke värdeskapande utredningar och behandlingar. Det handlar inte om besparingar eller utbudsbegränsningar men kan ibland uppfattas som det.

Exempel:

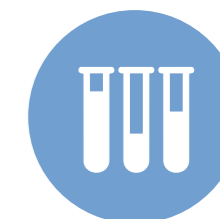
- Minskad dialysfrekvens inom intensivvården där den kliniska bedömningen ska styra och inte fasta tidsintervall.
- Ta bort rutinröntgen och rutinprover före eller efter ingrepp och bara göra dessa när ett faktiskt behov finns.
- Ta bort rutinmässiga dropp om det inte finns ett faktiskt behov.
- Ta bort rutinmässiga radiologiska undersökningar vid vissa palliativa tillstånd.
- Minska provtagningen, både vilka prover man tar och hur ofta.
- Börja alltid med en påse blod. Detta har redan gett resultat då blodcentralen ser minskad åtgång.
- Undvik flerfraktionerad strålbehandling, det vill säga att den totala dosen ges vid flera olika tillfällen.
- Avstå från vissa typer av operationer hos mycket gamla.
- Kalla inte patienter för rutinmässiga återbesök som inte behövs, utan informera alla patienter att höra av sig vid avvikelser.
- Involvera patienterna i beslut om att avstå ingrepp som inte är motiverade i förhållande till symtom.

Ett nytt sätt att tänka håller på att sprida sig och verksamhetscheferna börjar snabbt bli aktiva på hemmaplan. Inom vissa verksamheter minskar kostnaderna för laboratorieanalyser och röntgenundersökningar.

Stärka vår ledning och styrning genom identifierade delaktiviteter 2025.

⚠ Uppdraget är klart med avvikelse

Uppdraget riktades till hälso- och sjukvårdsnämnden, regionstyrelsen, regionala utvecklingsnämnden och folkhögskolestyrelsen. Arbetet med att utveckla en gemensam och faktabaserad verksamhetsstyrning i organisationen pågår och flera delmoment är genomförda.

Målet är att skapa samsyn, öka delaktighet och förbättra möjligheterna till strategisk och data-underbyggd styrning.

Genomförda delar:

- En gemensam modell för verksamhetsstyrning har tagits fram, som bygger på samarbete och att förvaltningarna försöker skapa samsyn.
- Ledningsgrupper har tagit fram sin vision och huvuduppgift och testat modellen inom flera verksamhetsområden.
- Översyn av planeringsprocessen genom workshop om planeringssteg och korrigerande av årshjulet.
- Pilottest av områden för uppföljning och styrning har genomförts, och en Stratsys-prototyp för dataintegration är framtagen.
- En verktygslåda för flödesarbete och ständiga förbättringar har kompletterats med förändringsledning. Den är klar och används.

Nästa steg:

- Ta fram ett förslag för vidare utveckling av den gemensamma styrmodellen.
- Fortsätta implementera ledningsgruppernas utvecklingsarbete från januari 2026.
- Fördjupa arbetet med verksamhetsnära planering och skapa bättre samsyn om planeringsprocessens olika nivåer.
- Återuppta tekniska integrationer mot Stratsys när resurser frigörs.
- Fortsätta utbilda och kommunicera om metoder och förändringsledning under 2026.

Övergripande effektmål:

- Skapa samsyn kring verksamhetsstyrningen.
- Öka delaktighet och engagemang i mål, prioriteringar och arbetssätt.
- Stärka förmågan att styra och prioritera baserat på fakta.

Genomför prioriterade åtgärder som syftar till att stärka omställningen till nära vård.

✔ Uppdraget är klart

Uppdraget riktades till hälso- och sjukvårdsnämnden och regionstyrelsen.

Uppdragsmål: Justera beställning av primärvård, ersättningsmodell och uppföljningsplan för Hälsoval.

Uppdraget har genomförts enligt plan. Nya inriktningar och principer beslutades och förankrades under året genom dialog med berörda parter. Beslut om justeringar har fattats och ny beställning, ersättningsmodell samt uppföljningsplan implementeras 2026.

Uppdragsmål: Gemensam plan för primärvården via länssamverkansgruppen.

En gemensam plan för primärvården har tagits fram i bred samverkan mellan regional och kommunal primärvård samt sjukhusvård. En nulägesanalys och efterföljande dialoger är grunden för prioriterade fokusområden och aktiviteter. Den gemensamma primärvårdsplanen med tillhörande handlingsplan beslutas i början av 2026.

Uppdragsmål: Ökad verksamhetsutveckling med stöd av kunskapsstyrning.

Arbetet med att stärka kunskapsstyrningens stödfunktioner har resulterat i tydligare processer, ansvarsfördelning och beslutsvägar samt ett förbättrat implementeringsstöd för verksamheterna. Formerna för hur patienter och kommuner ska medverka fortsätter att utvecklas under 2026.

Uppdragsmål: Stärkt samverkan och samordning på länsnivå.

Den har stärkts både inom primärvården och mellan primärvård och sjukhusvård genom utvecklade ledningsstrukturer, förbättrade samrådsformer och stärkt kunskapsstyrning. Arbetet är en långsiktig utveckling som fortsätter.

Minska tjänsteresor för Region Västerbotten med 15 procent i jämförelse med år 2023.

⚠ Uppdraget klar med avvikelser

Detta riktades till alla nämnder och styrelser. Regionens kostnader för tjänsteresor är 54,2 miljoner kronor. Det är 5 procent lägre än 2023 men 12 procent högre än målet på 48,5 miljoner kronor. Alla nämnder har lägre kostnader än 2023 men endast två av fem nämnder har lyckats minska dem med 15 procent eller mer enligt uppdraget.

Regionala utvecklingsnämnden, regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden har inte lyckats fullt ut med uppdraget. Hälso- och sjukvården konstaterar att uppdraget är utmanande eftersom vissa resekostnader ingår i den ordinarie verksamheten, som att personal tjänstgör på flera orter, vilket gör det svårt att minska dessa kostnader. Inom regionala utvecklingsnämnden är avvikelserna i stort sett relaterade till Northvolts konkurs men också till bevakning av Arctic Summit. Regionstyrelsen menar att det har varit svårt att minska resekostnader eftersom de ofta behövs för utvecklingsinsatser, utbildningar för medicinteknisk utrustning och externfinansierade projekt. Uppdraget kan inte anses vara uppfyllt för regionen som helhet.

Uppdrag från fullmäktige till beredning för kompetensförsörjning

Lyfta goda exempel på hur avtalsamverkan mellan kommuner samt mellan kommuner och regioner kan förbättra kompetensförsörjningen.

✔ Uppdraget är klart

Under 2025 har beredningen fått information om avtalsamverkan mellan Nordmalings och Bjurholms kommuner inom socialtjänsten, vilket ökade förståelsen för hur viktig denna samverkan är för att möta framtidens utmaningar. Beredningen fick även information om samverkan mellan regionen och länets kommuner genom regionala utvecklingsförvaltningen.

Undersöka hur arbetsgivare kan behålla medarbetare även efter pensionsåldern.

✔ Uppdraget är klart

Beredningen har via dialog med HR och en enkät till arbetsgivare, fackförbund och arbetsgivarorganisationer i Västerbotten samlat information om vilka insatser som pågår för att attrahera medarbetare att arbeta kvar efter pensionsåldern. Fackförbunden gav även tips på vad som kan motivera till ett längre arbetsliv.

Presentera goda exempel på arbete för jämställdhet, jämlikhet och antidiskriminering som kan bidra till kompetensförsörjningen.

✔ Uppdraget är klart

Beredningen har haft fokus på åldersdiskriminering och fått information om regionens arbete för att motverka detta samt vilka samhällseffekter det kan ge. Beredningen fick besök av Building Women som lyfte vikten av jämställda arbetsplatser och hur en mer heterogen arbetsgrupp kan bidra till ökad effektivitet.

Undersöka vilka aktörer som är drivande i kompetensförsörjningsarbetet på olika nivåer i Sverige.

✔ Uppdraget är klart

Genom dialog med bland annat SKR:s beredning för kompetensförsörjning, några av länets kommuner, strategiråd för kompetensförsörjning och olika projekt inom området har beredningen förbättrat sin och fullmäktiges samlade bild av det pågående arbetet med länets kompetensförsörjning.

Uppdrag från fullmäktige till beredning för samverkan och regional utveckling

Utifrån den regionala utvecklingsstrategin, beskriva kommunernas största utmaningar och möjligheter inom regional utveckling och hållbar tillväxt.

✔ Uppdraget är klart

Beredningen har bett alla länets kommuner om en lägesbild. 14 av 15 kommuner har lämnat svar som sammanställts utifrån möjligheter och utmaningar. Sammanställningen är en del av beredningens rapport.

Uppdrag från fullmäktige till demokrati-beredning

Hämta in synpunkter på vad västerbottningen vill förbättra när det gäller Region Västerbottens hållbarhetsarbete utifrån Agenda 2030.

✔ Uppdraget är klart

För att underlätta den demokratiska processen har beredningen arbetat enligt uppdragsbeskrivningen, där det står att den ska:

- Bidra till ökad kunskap om medborgarnas behov av åtgärder och insatser.
- Verka för att utveckla relationen mellan medborgare och deras förtroendevalda.
- Verka för att utveckla relationen mellan medborgare och det offentliga institutioner och företrädare.

En digital enkät om fyra målområden inom Agenda 2030 spreds genom sociala medier, affischer och qr-koder, med särskild annonsering till män från 18 år och i Umeå och Skellefteå. Enkäten var öppen cirka sex veckor och 167 personer svarade. Enkätresultaten finns i demokrati-beredningens rapport för 2025, tillgänglig i Region Västerbottens diarium (RS 661–2025).

Resultat och ekonomisk ställning

Verksamhetens resultat på 62 miljoner kronor är en förbättring med 535 miljoner kronor jämfört med fjolåret. Den positiva utvecklingen förklaras främst av ökade intäkter och minskade pensionskostnader.

Finansnettot minskade resultatet med 43 miljoner kronor jämfört med förra årets minskning på 48 miljoner kronor.

Region Västerbottens årsresultat är 18 miljoner kronor, vilket kan jämföras med förra årets resultat som var minus 521 miljoner kronor.

Verksamhetens intäkter och kostnader

Verksamhetens intäkter har ökat med 5,5 procent från föregående år. Patientintäkter, övriga intäkter och försäljning av hälso- och sjukvård liksom försäljning av medicinska tjänster minskar något. Däremot ökar erhållna bidrag med 17,8 procent.

Nivån på verksamhetens kostnader är i stort sett oförändrad mellan åren. Det beror framför

Gemensam plan för primärvården i bred samverkan.

18

miljoner kronor är årets resultat.

8 397
miljoner kronor i
skatteintäkter.

allt på att pensionskostnaderna är 340 miljoner kronor lägre än i fjol när pensionskulden ökade stort. Även lämnade bidrag och kostnader för inhyrd personal är lägre än i fjol. Det väger upp ökningen mellan åren för regionens övriga kostnader.

Avskrivningarna har stigit med 5 procent. Sammantaget ger det en minskning av verksamhetens nettokostnader med 1,8 procent.

Skatteintäkter och generella statsbidrag

Regionens skatteintäkter påverkas av skattesatsen, som 2025 är 11,35 kronor, samt av befolkningens mängd, sysselsättningsnivå och lönenivåer. De generella statsbidragen används för att jämna ut skillnader i intäkter eller strukturella förutsättningar inom den kommunala sektorn. Inom statsbidragen regleras även utökat eller minskat ansvar mellan stat och regioner. Dessa intäkter och bidrag sätter de ekonomiska ramar för regionens verksamhet.

Årets skatteintäkter är 8 397 miljoner kronor, vilket är 409 miljoner kronor mer än föregående år. Ökningen motsvarar 5,1 procent.

De generella statsbidragen och utjämningen för perioden är 2 960 miljoner kronor, vilket var 84 miljoner lägre än föregående år. Det beror på att regeringen fördelade ut mindre sektorsbidrag till regionerna jämfört med 2024. Sektorsbidragen till regionerna är ett tillfälligt statsbidrag till hälso- och sjukvård.

Sammanlagt ökade regionens intäkter från skatter samt generella statsbidrag och utjämning med 325 miljoner kronor jämfört med föregående år. Det motsvarar 3,0 procent.

Finansiella intäkter och kostnader

De finansiella intäkterna för året är 383 miljoner kronor, varav 364 miljoner kronor är avkast-

ningen i regionens pensionsmedelsportfölj och 19 miljoner kronor ränteintäkter.

Finansiella kostnader uppgår till 426 miljoner kronor, varav finansiell del av årets pensionskostnad, inklusive löneskatt, är 299 miljoner kronor. Räntekostnader för externa lån och finansiella leasingavtal är 80 miljoner kronor och förluster i regionens pensionsmedelsportfölj 43 miljoner kronor.

Finansiella intäkter och kostnader ger tillsammans ett finansnetto. Finansnettot för året är negativt med 43 miljoner kronor, vilket är i nivå med föregående år då finansnettot var minus 48 miljoner kronor.

Budgetföljsamhet

Årsbudget för 2025 visar att regionens resultat inklusive finansnetto behöver generera ett budgetöverskott på 218 miljoner kronor. Överskottet är nödvändigt för att skapa förutsättningar att återställa tidigare års negativa balanskravsresultat. Region Västerbotten har vid årets slut en negativ budgetavvikelse på 200 miljoner kronor. Styrelser och nämnder redovisar tillsammans ett budgetunderskott på 344 miljoner kronor, varav 334 miljoner kronor i hälso- och sjukvårdsnämnden. 2024 var underskottet 701 miljoner kronor. Verksamhetens intäkter har påverkat underskottet positivt genom att de riktade statsbidragen är högre än budgeterat och därtill har tillfälliga intäkter från avslutade projekt påverkat. Verksamhetens kostnader har stora underskott mot budget, främst på grund av personalkostnader. Skatteintäkterna blev 111 miljoner kronor lägre, medan de generella statsbidragen blev 111 miljoner mer än budgeterat. Finansnettot ger ett budgetöverskott på 144 miljoner kronor.

Analys av större budgetavvikelser

Införandet av Cosmic har medfört minskad vårdproduktion och negativ påverkan på patientintäkter inom hälso- och sjukvårdsnämnden. Mer om införandet beskrivs i avsnittet Händelser av väsentlig betydelse.

Kostnaderna för personal är fortsatt höga och ligger betydligt över budget. Det beror främst på ofinansierade tjänster och ökade behov av personal till följd av utökade vårdinsatser och satsningar på tillgänglighet. Nettokostnaden har dock minskat, vilket främst beror på lägre pensionskostnader. Dyra lösningar som hyrpersonal och särskilda sommaravtal har ytterligare bidragit till underskottet även om kostnaderna är lägre än 2024. Till viss del har också personalkostnaderna ökat på grund av kostnadskrävande insatser för att öka antalet vårdplatser och förbättra tillgängligheten. Men kostnader som är en effekt av ökad tillgänglighet motsvaras av intäkter från statsbidrag.

Kostnaderna för hyrpersonal inom vården är 254 miljoner kronor. Det är 35 miljoner kronor lägre än 2024, vilket motsvarar 12 procent. Att ha hyrpersonal istället för egen personal bedöms innebära en merkostnad på 50 procent. 2025 innebär det en extra kostnad på 127 miljoner kronor. Arbetet kring hyrpersonal hanteras noggrant med särskild styrgrupp, verksamhetsdialoger och kommunikationsinsatser.

Läkemedelskostnaderna visar ett budgetöverskott med 74 miljoner kronor och en minskning med 12 miljoner kronor eller 0,9 procent jämfört med förra året. Framför allt är det läkemedelsrabatter och outnyttjade medel för nya läkemedel som bidrar till överskottet. Kostnaderna för behandling av Skelleftejukan har minskat, medan utgifterna för blödningshämmande läkemedel har ökat. Fortsatt dialog pågår för att hålla nere kostnaderna, bland annat genom användning av generika och dosdelning.

Kostnaderna för medicinsk materiel har ökat kraftigt de senaste åren och är 745 miljoner kronor, en ökning med 5,9 procent från föregående år. Budgetunderskottet är 133 miljoner kronor, och finns främst inom opererande verksamheter och laboratoriemedicin. Samarbete mellan verksamheterna och inköpsenheten samt granskning av förpackningsstorlekar ska minska svinn. Upphandlingsenheten har förstärkts och ett nytt inköpssystem kommer att förbättra möjligheten till kontroll över priser och avtal.

Kostnaderna för utomlänsvård är 390 miljoner kronor, vilket är en ökning med 5 procent eller 18 miljoner jämfört med föregående år. Budgetunderskottet är 119 miljoner kronor.

Ökade kostnader beror på högre efterfrågan på vård, bemanningsproblem och färre vårdplatser. Nya vårdplatser har skapats på intermediärvårdsavdelningen och på kirurgiska akutvårdsavdelningen, och rekrytering pågår för att öppna fler platser. Kostnader för digitala vårdtjänster är 21 miljoner kronor vilket är 3 miljoner kronor mer än 2024. Flygtransporter står för 14 miljoner kronor, trots att antalet flygtimmar minskat med 16 procent.

Pensionsförpliktelse

Pensionskulden är den framtida skuld som regionen har till medarbetare och pensionärer. Modellen som används är den så kallade blandmodellen som skiljer pensionsrätter intjänade före och efter 1997. Pensioner intjänade från 1998 redovisas som avsättning i balansräkningen medan pensionsförmåner som tjänats in före 1998 redovisas som ansvarsförbindelse, utanför balansräkningen.

Det totala pensionsåtagandet, det vill säga avsättningen och ansvarsförbindelsen sammanräknat, är vid årsskiftet 13 162 miljoner kronor. 64 procent av den summan finns som en avsättning i balansräkningen. Avsättningar och ansvarsförbindelser har beräknats av KPA Pension AB på individnivå. Värderingen av pensionsåtagandet har gjorts med hjälp av Sveriges kommuners och regioners modell för pensionskuldsberäkning.

För kommande pensionsbetalningar har Region Västerbotten avsatt medel i en pensionsmedelsportfölj. Skillnaden mellan det totala pensionsåtagandet och marknadsvärdet på de förvaltade pensionsmedlen definieras som återlånade medel. Pensionsmedlens marknadsvärde är idag lägre än pensionsåtagandet vilket betyder att 6 525 miljoner kronor eller cirka 50 procent är återlånade. Regionens mål är att marknadsvärdet av tillgångarna i pensionsmedelsförvaltningen senast 2040 ska täcka minst hela pensionsåtagandet, det vill säga minst 100 procent konsolidering.

12
procent lägre
kostnader för
hyrpersonal.

Resultaträkning (mkr)	Koncern 2025	Koncern 2024	Årsbudget 2025	Region 2025	Region 2024
Verksamhetens intäkter (not 1)	4 959	4 724	3 848	4 243	4 022
Verksamhetens kostnader (not 2-4)	-15 572	-15 583	-14 137	-14 859	-14 881
Avskrivningar (not 5)	-685	-652	-663	-679	-647
Verksamhetens nettokostnader	-11 298	-11 510	-10 952	-11 296	-11 506
Skatteintäkter (not 6)	8 397	7 988	8 508	8 397	7 988
Generella statsbidrag och utjämning (not 7)	2 960	3 044	2 849	2 960	3 044
Verksamhetens resultat	59	-478	406	62	-473
Finansiella intäkter (not 8)	385	739	170	383	734
Finansiella kostnader (not 9)	-426	-782	-358	-426	-782
Resultat efter finansiella poster	18	-521	218	18	-521
Årets resultat	18	-521	218	18	-521

Återlån (mkr)	2025-12-31	2024-12-31
Avsättning för pensioner	8 467	8 083
Ansvarsförbindelse	4 696	4 854
Summa pensionsåtagande	13 162	12 937
Finansiella omsättnings-tillgångar	6 637	6 296
Återlån	6 525	6 641
Avkastning på finansiella placeringar	5,1 %	12,6 %

Medelsförvaltning

Finanspolicyn beslutas av regionfullmäktige och anger ramarna för finansverksamheten. Policyn fastställer mål och riktlinjer, anger hur ansvaret är fördelat samt identifierar vilka finansiella risker regionen är exponerad för och hur dessa ska hanteras. Via löpande uppföljning och rapportering säkerställs att finansverksamheten drivs inom de ramar som fullmäktige fastställt. Finansverksamheten omfattar områdena likviditetsförvaltning, skuldförvaltning samt pensionsmedelsförvaltning.

Trots geopolitiska spänningar och politisk osäkerhet i USA steg världens börser under året. Efter en stark inledning på året skapade USA:s förändrade hållning till Nato, Europa och Ukraina oro och i april ledde oväntat höga importtullar i USA till kraftiga globala börsfall. När den amerikanska obligationsmarknaden började vackla mildrades tullarna, vilket blev startpunkten för en bred återhämtning. Kombinerat med expansiv finanspolitik och stora AI-investeringar stärktes marknadsstämningen och många börser avslutade året på rekordnivåer.

Den svenska börsen (SIXRX) steg med 12,7 procent, medan världsindex (MSCI World) i svenska kronor endast ökade med 2,7 procent. Den starka svenska kronan, som förstärktes med cirka 17 procent, dämpade en annars god amerikansk aktieavkastning. Räntebärande tillgångar hade också ett starkt år. Svenska stats- och bostadsobligationer gav bra avkastning samtidigt som företagsobligationer återhämtade sig efter en svängig period och avslutade året starkt.

Region Västerbottens pensionsmedelsportfölj hade en positiv avkastning på 5,1 procent eller 321 miljoner kronor. Portföljens marknadsvärde ökade från 6 295 miljoner kronor till 6 616 miljoner kronor. Regionens låneskuld ökade med 250 miljoner kronor till 2 820 miljoner kronor. Vid utgången av 2025 var skuldportföljens genomsnittliga ränta 2,9 procent och

genomsnittlig ränte- och kapitalbindning var 2,1 år. Samtliga lån i skuldportföljen är upptagna hos Kommuninvest. Regionens likvida medel var vid året slut 161 miljoner kronor.

Soliditet

Soliditet är ett mått på långsiktigt finansiellt handlingsutrymme som visar hur stor andel av tillgångarna som finansieras med eget kapital. 2025 uppgår soliditeten till 14 procent, vilket är något lägre än föregående år. Soliditeten enligt fullfonderingsmodellen, som inkluderar samtliga pensionsåtaganden, uppgår till minus 14 procent vilket är knappt två procent bättre än föregående år. Den förbättrade soliditeten enligt fullfonderingsmodellen förklaras främst av att pensionsåtagandet för pensioner intjänade före 1998 minskat med 162 miljoner kronor mellan åren.

Resultat och ekonomisk ställning i regionala koncernbolag

Region Västerbotten äger helt eller delvis flera aktiebolag och är majoritetsägare i fyra av dem. De redovisar positivt resultat och soliditet. I tabellen finns en redogörelse för ekonomin i bolagen.

Länstrafiken i Västerbotten AB rapporterar enligt plan ett nollresultat, då eventuella över- eller underskott mot budget återbetalas eller faktureras separat till trafikbeställarna. Under året har bolaget haft en positiv ekonomisk utveckling, främst tack vare lägre trafikknostnader inom regiontrafiken till följd av lägre drivmedelspriser.

Uppföljning av bolag (tkr)	Omsättning	Periodens resultat	Soliditet
Länstrafiken i Västerbotten AB	1 034 035	0	8 %
Norrlandsoperan AB	136 358	17	18 %
Västerbottensteatern AB	42 285	1	19 %
AC-Net externservice AB	48 436	471	38 %

Balanskravsresultat

Balanskravsresultatet är lagstadgat och innebär att verksamheten ska bedrivas så att intäkterna överstiger kostnaderna. Beräkningen utgår från årets resultat och justeras med realisationsvinster och realisationsförluster vid försäljning av anläggningstillgångar, orealiserade vinster och förluster i värdepapper samt reservering och användning av resultatreserv. Om balanskravsresultatet är negativt ska det återställas under de närmast följande tre åren. Regionfullmäktige får, om det finns synnerliga skäl, besluta att ett negativt balanskravsresultat inte ska återställas eller återställas över längre tid.

Regionen har negativa balanskravsresultat

från 2023 och 2024 på totalt 432 miljoner kronor, varav 239 miljoner kronor ska vara återställda senast 2026.

Balanskravsresultatet 2025 uppgår till minus 125 miljoner kronor.

Totalt, inklusive 2025, uppgår det negativa balanskravsresultat till 557 miljoner kronor. Regionfullmäktige har beslutat om en åtgärdsplan för hur de negativa balanskravsresultaten ska återställas. Genom att gemensamt fokusera på prioriterade områden och fullmäktigeuppdrag ska det ekonomiska resultatet succesivt stärkas för en långsiktigt hållbar ekonomi.

Balanskravsresultat (mkr)	2025
Årets resultat i resultaträkningen	18
Reducering av samtliga realisationsvinster	-1
Justering för realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	-
Justering för realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	-
Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-284
Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	142
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	-125
Reservering av medel till resultatreserv	-
Användning av medel från resultatreserv	-
Användning av medel från resultatutjämningsreserv	-
Balanskravsresultat	-125

Återställande av negativa balanskravsresultat (mkr)	2023	2024	2025
Akkumulerade ej återställda negativa resultat	0	-239	-432
varav från 2023		-239	-239
varav från 2024			-193
Årets balanskravsresultat enligt balanskravsutredningen	-753	-1085	-125
Synnerliga skäl att inte återställa	+514	+892	
Synnerliga skäl för att återställa under längre tid	+0	+0	
Utgående balans av ackumulerade negativa resultat att återställa inom tre år	-239	-432	-557
Utgående balans för synnerliga skäl som ska återställas över längre tid	0	0	
Utgående balans av ackumulerade ej återställda negativa resultat	-239	-432	-557
varav från 2023 som ska återställas senast 2026	-239	-239	-239
varav från 2024 som ska återställas senast 2027		-193	-193
varav från 2025 som ska återställas senast 2028			-125

Väsentliga personalförhållanden

I det här avsnittet beskriver vi enbart personalförhållande i regionens nämndsorganisation och inte ur ett koncernperspektiv.

Regionens medarbetare

Region Västerbotten hade vid årets slut 11 165 anställda, vilket är en ökning med 46 personer jämfört med samma tidpunkt 2024.

Inom hälso- och sjukvårdsnämnden arbetar totalt 9 799 personer, vilket motsvarar 88 procent av alla anställda. Antalet har ökat med 38 jämfört med 2024. Ökningen gäller framför allt patientnära roller som sjuksköterskor, undersköterskor och specialistläkare, medan antalet administrativa tjänster minskat. Detta är ett resultat av minskat beroende av inhyrd personal och en satsning på egen rekrytering, vilket leder till bättre kontinuitet, stabilitet och ökad tillgänglighet i verksamheten.

Inom regionstyrelsen har antalet anställda ökat med 11 personer. Regionala utvecklingsnämnden har ökat antalet anställda med två personer medan folkhögskoleförvaltningen har minskat med fem personer.

76 procent av Region Västerbottens medarbetare är kvinnor. Medelåldern för både kvinnor och män är 44 år. Andelen heltidsanställda har ökat marginellt och är nu 94 procent, vilket är 1 procentenhet högre än i fjol. Personalomsättningen är 8,55 procent, en ökning med 0,51 procentenheter jämfört med föregående år.

Kompetensförsörjning

Region Västerbotten är en kunskapsintensiv verksamhet som i hög grad är beroende av tillgång till rätt kompetens. Kompetensförsörjningen är därför en strategiskt viktig fråga för att hälso- och sjukvård samt övriga verksamheter ska klara sina uppdrag.

Under året har regionen haft svårt att klara kompetensförsörjningen. Den demografiska förändringen gör att det finns allt färre personer att anställa samtidigt som allt fler äldre får ökande vårdbehov. Bristen på rätt kompetens är särskilt tydlig inom vissa yrkeskategorier, framför allt inom hälso- och sjukvården. Detta påverkar verksamheternas förmåga till kontinuitet, kvalitet och tillgänglighet, samtidigt som det skapar hög arbetsbelastning för medarbetare och chefer. Variationerna i länet är stora, där inlandet och mindre orter har en svårare situation än Umeå och Skellefteå. Även regionstyrelsens verksamheter har svårt att behålla

och rekrytera medarbetare med rätt kompetens då andra arbetsgivare erbjuder högre löner. För att få en överblick över rekryteringsbehoven tas prognoser fram varje år. De visar personalomsättning och pensionsavgångar i olika yrkesgrupper. Även Arbetsförmedlingen gör varje år en bedömning av tillgången på olika yrkeskategorier i Sverige. De flesta yrken inom hälso- och sjukvården bedöms vara bristyrken i hela landet vilket gör att konkurrensen om utbildad personal är stor. I tabellen finns en prognos över pensionsavgångar, personalomsättning samt arbetsmarknadsläget.

Regionens avgångsenkät för 2025 visar att drygt en tredjedel bytte arbetsplats inom regionen. Anledningarna var oftast utvecklings- och karriärmöjligheter samt arbetsbelastning. Bland de som valt att avsluta sin anställning var orsaken främst lön, förmåner och utvecklingsmöjligheter.

Aktiviteter

För att stärka den långsiktiga kompetensförsörjningen finns en strategi som sträcker sig fram till 2030. Under året har många insatser gjorts. En av de viktigaste åtgärderna är att arbeta för att medarbetarna har en god arbetsmiljö och möjligheter att utvecklas. Det ökar både vår förmåga att behålla redan anställda och attrahera nya medarbetare.

Under året har kompetensstegar för flera yrkesgrupper tagits fram och börjat användas. Dessa beskriver en stegvis utveckling inom ett yrke och tydliggör kompetens- och utvecklingsaktiviteter för varje steg. Syftet är att göra kompetensutveckling tydlig och stärka regionens förmåga till strategisk kompetensplanering.

Medarbetare har erbjudits utbildningsbidrag för specialistutbildningar och större satsningar som ökar medarbetarens kompetens har beviljats medel från Omställningsfonden.

För att attrahera nya medarbetare har mässor, studiebesök och lunchträffar arrangerats där studenter och verksamheter kan mötas. Regionen deltar också på externa rekryteringsmässor och samarbetar med universitet och andra utbildningsaktörer.

Arbetet med att stärka chefernas förutsättningar att leda har fortsatt, vilket är viktigt även för medarbetarnas arbetsmiljö och trivsel. Det har handlat om att tydliggöra chefsroller, mandat och ansvar samt se över chefsstrukturen. Det finns behov av ett mer systematiskt och

Yrkesindelning	Antal	Totalt i pension 2030	Övriga avgångar per år	Tillgång
Undersköterskor	1 523	13 %	7 %	Brist
Grundutbildade sjuksköterskor	1 441	7 %	9 %	Brist
Specialistutbildade sjuksköterskor	770	12 %	5 %	Brist
Specialistläkare*	781	12 %	11 %	Paradox
Ledning**	496	17 %	5 %	Paradox
Medicinska sekreterare/vårdadministratörer	467	22 %	4 %	Brist
ST-läkare	382	0 %	5 %	Balans
Biomedicinska analytiker	292	8 %	6 %	Brist
Fysioterapeuter och sjukgymnaster	262	12 %	6 %	Balans
Distriktssköterskor	221	12 %	8 %	Brist
Psykologer	210	7 %	7 %	Balans
Tandsköterskor	189	17 %	12 %	Brist
Kuratorer	184	10 %	8 %	Balans
Arbetssterapeuter	160	13 %	6 %	Brist
Barnmorskor	156	11 %	5 %	Brist
Tandläkare	148	9 %	15 %	Brist
Röntgensjuksköterskor	154	12 %	4 %	Brist
Operationssjuksköterskor	108	10 %	6 %	Brist
Psykiatrisjuksköterskor	111	12 %	6 %	Brist
Tandhygienister	80	5 %	9 %	Brist

* Varierar stort beroende på medicinsk specialistet, det råder brist inom exempelvis områdena allmänmedicin, psykiatri och vissa andra inriktningar inom sjukhusvård.

** Tillgång på kompetens varierar beroende på ledningsnivå.

sammanhållet stöd för chefers introduktion och utveckling, för att stärka ledarskapets kvalitet och minska omsättning bland chefer.

Region Västerbotten har även minskat sitt beroende av hyrpersonal under året, vilket leder till lägre kostnader och ökad kontinuitet och stabilitet i verksamheterna.

För att möta framtida behov behöver arbetet med kompetensförsörjning fortsätta. Då tillgången till utbildad personal kommer fortsätta att minska är det nödvändigt att ställa om. Det kan handla om att se över arbetssätt och använda den kompetens vi har på bästa sätt.

Arbetsmiljö

Arbetsmiljöarbetet har bedrivits i hela organisationen för att skapa hållbara, trygga och hälsofrämjande arbetsplatser. Det finns en stabil grund i det systematiska arbetsmiljöarbetet med fungerande strukturer för samverkan, uppföljning och dialog mellan chefer, medarbetare och skyddsorganisation.

Arbetsmiljön har präglats av brist på medarbetare och hög arbetsbelastning. Under året har det blivit tydligt att våra verksamheter har ett ökat behov av stöd för att hantera arbetsbelastning i relation till organisatoriska och ekonomiska utmaningar. Prioriteringar, fördelning av arbete mellan olika kompetensgrupper och stärkt stöd mellan kollegor för att hantera påfrestande arbetsuppgifter är viktiga verktyg för att hantera och balansera arbetsbelastning mot krav och resurser.

Under 2025 reviderades regionens arbetsmiljöpolicy med tillägg om nolltolerans för alkohol och droger på arbetsplatsen samt tillägg om friskfaktorer som en del av det hälsofrämjande arbetsmiljöarbetet. En ny riktlinje för systematiskt hälsofrämjande arbetsmiljöarbete har beslutats och samverkats. Även en revidering av riktlinjen för anpassning och rehabilitering i arbetet är beslutad och samverkad. Riktlinjen fokuserar på tidiga insatser och förbättrar vår möjlighet att sänka sjukfrånvaron.

11 165
medarbetare i
regionen.

5,2 %
sjukfrånvaro.

Friskfaktorer

Ett nytt arbetssätt för att integrera hälsofrämjande perspektiv i arbetsmiljöarbetet har utvecklats och testats. Här används de friskfaktorer som forskning identifierat och som arbetsmarknadens parter genom Sunt arbetsliv lyft fram. Handlingsplanen för friskfaktorarbete löper fram till 2027. Den partsgemensamma arbetsgruppen och referensgruppen som startade 2024 fortsätter. En workshop med central ledningsgrupp, hälso- och sjukvårdens ledningsgrupp, huvudskyddsombud och centralt fackliga representanter i januari 2025 gav en gemensam syn på vad friskfaktorer betyder.

Medarbetarundersökning 2025

Resultatet av medarbetarundersökningen visar på små skillnader i alla index och dimensioner där några förändrats lite och andra är oförändrade. 76 procent eller 8 258 chefer och medarbetare svarade. Undersökningen visar att förändringar, rollkonflikt, arbetsbelastning, emotionella krav och stress behöver förbättras. Tydliga styrkor är tillit till kollegor, samarbete med kollegor och stöd från chef.

I årets undersökning lades det till frågor för chefer om deras förutsättningar att leda. De ska användas för att följa och komplettera bilden kring ledarskap och chefers arbetsmiljö. Medarbetarundersökningens resultat används för att identifiera behov och arbeta med åtgärder för förbättring.

Frågor om kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier eller repressalier visar inte på övergripande nivå några stora förändringar från förra mätningen. Förekomsten är relativt låg, men regionen har nolltolerans mot alla former av diskriminering, trakasserier, kränkningar och repressalier. Därför behöver åtgärder vidtas.

Sjukfrånvaroutveckling

Här menas den genomsnittliga frånvaron över tolv månader. Sjukfrånvaron utvecklas fortsatt positivt och ligger på 5,2 procent. Den korta och mellanlånga sjukfrånvaron har minskat något, medan den långa sjukfrånvaron ligger på samma nivå som föregående år.

Den totala sjukfrånvaron har minskat marginellt och är bland kvinnor 5,9 procent och bland män 3,2 procent.

Majoriteten av kvinnorna tillhör de stora yrkesgrupperna inom hälso- och sjukvården och sjukfrånvaron kan förklaras av fysiskt krävande arbetsuppgifter. Den långa och den korta sjukfrånvaron har sjunkit något medan den medellånga är oförändrad.

Sjukfrånvaron är högst bland medarbetare över 50 år men har minskat från 6,7 till 5,7 procent. Bland medarbetare som är yngre än 50 år ses en viss minskning.

Andelen medarbetare som varit sjuka färre än fem kalenderdagar har ökat från 61 procent till 63 procent. Andel medarbetare som inte varit sjuka en enda dag har ökat från 34 till 36 procent.

Minskningen av sjukfrånvaro beror förmodligen på ett fortsatt systematiskt arbetsmiljöarbete, som även inkluderar friskfaktorer och att upptäcka tidiga signaler på ohälsa samt aktiv rehabilitering från cheferna.

Förväntad utveckling

Här belyses några händelser som under kommande år förväntas påverka regionen direkt eller indirekt.

Ekonomisk utveckling och resultatbudget

Befolkningsutvecklingen i Skellefteå påverkar våra skatteintäkter i hög grad under kommande år. Prognosen för de generella statsbidragen är lägre än tidigare år samtidigt som våra investeringsnivåer är höga. Den beslutade skattehöjningen skapar bättre förutsättningar att nå den beslutade resultatbudgeten, men regionen behöver ställa om.

Behov av omställning

Regionen står inför tre huvudsakliga utmaningar: ekonomi, tillgänglighet och kompetensförsörjning. För att hantera dem behöver vi förändra arbetssätt och prioritera om. Den demografiska utvecklingen och våra ekonomiska förutsättningar innebär att vi behöver utföra vårt uppdrag med färre medarbetare. Därför behöver vi bli mer effektiva och öka produktiviteten. Fokusområden och riktade uppdrag från fullmäktige skapar förutsättningar för omställningen, som

vi genomför med gemensamt engagemang från chefer och medarbetare.

Förändringar i hälso- och sjukvårdslagen

Riksdagen beslutade om förändringar i hälso- och sjukvårdslagen den 19 november 2025 för att tydliggöra kommuners och regioners skyldigheter i händelse av kris och krig. Förändringarna ställer krav som påverkar vårt uppdrag och förberedelser tillsammans med kommuner och andra regioner. Därför har planer tagits fram på både regional och nationell nivå.

EU:s långtidsbudget

EU:s nästa långtidsbudget och kommande struktur- och investeringsfonder för 2028 och framåt tas fram. Förslag till ny långtidsbudget har presenterats och förhandlingar pågår. Region Västerbotten bevakar utvecklingen och verkar för att länets intressen ska beaktas i det fortsatta arbetet. Hur EU-programmen utformas påverkar regionens finansiering av projekt, bland annat genom anslag 1:1. I takt med att efterfrågan på projekt- och företagsstöd ökar blir prioriteringar blir allt viktigare.

Resultatbudget (mkr)	Utfall 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029
Verksamhetens nettoram	-11 298	-11 664	-12 023	-12 383	-12 867
<i>Budgeterad nettokostnadsutveckling</i>	-1,8 %	6,5 %	3,1 %	3,0 %	3,9 %
Skatteintäkter	8 397	9 246	9 739	10 069	10 556
Generella statsbidrag	2 960	2 745	2 738	2 889	2 936
Summa skatter och statsbidrag	11 357	11 991	12 477	12 958	13 492
<i>Utveckling skatter och statsbidrag</i>	3,0 %	5,6 %	4,1 %	3,9 %	4,1 %
Verksamhetens resultat	59	327	454	575	625
<i>Procent av skatter och statsbidrag</i>	0,5 %	2,7 %	3,6 %	4,4 %	4,6 %
Finansiella kostnader	-426	-217	-276	-369	-342
Finansiella intäkter	385	30	30	30	30
Summa finansnetto	-41	-187	-246	-339	-312
Resultat inklusive finansnetto	18	140	208	236	313
<i>Procent av skatter och statsbidrag</i>	0,2 %	1,2 %	1,7 %	1,8 %	2,3 %

Finansiellt bokslut

FOTO: PATRICK DEGERMAN

Resultaträkning

Belopp i miljoner kronor	Koncern 2025	Koncern 2024	Årsbudget 2025	Region 2025	Region 2024
Verksamhetens intäkter (not 1)	4 959	4 724	3 848	4 243	4 022
Verksamhetens kostnader (not 2-4)	-15 572	-15 583	-14 137	-14 859	-14 881
Avskrivningar (not 5)	-685	-652	-663	-679	-647
Verksamhetens nettokostnader	-11 298	-11 510	-10 952	-11 296	-11 506
Skatteintäkter (not 6)	8 397	7 988	8 508	8 397	7 988
Generella statsbidrag och utjämning (not 7)	2 960	3 044	2 849	2 960	3 044
Verksamhetens resultat	59	-478	406	62	-473
Finansiella intäkter (not 8)	385	739	170	383	734
Finansiella kostnader (not 9)	-426	-782	-358	-426	-782
Resultat efter finansiella poster	18	-521	218	18	-521
Årets resultat	18	-521	218	18	-521

Kassaflödesanalys, indirekt metod

Belopp i miljoner kronor	Koncern 2025	Koncern 2024	Region 2025	Region 2024
Löpande verksamhet				
Årets resultat	18	-521	18	-521
Justering för ej likvidpåverkande poster (not 1)	771	1 193	766	1 189
Medel från löpande verksamhet före förändring av rörelsekapital	789	672	784	668
Förändring kortfristiga fordringar	-98	352	-75	292
Förändring förråd	0	-2	0	-2
Förändring korta skulder	-124	-88	-107	-34
Kassaflöde löpande verksamhet	567	934	603	924
Investeringsverksamhet				
Investeringar (not 2)	-1 035	-945	-1 028	-926
Försäljning av tillgångar (not 3)	0	3	0	0
Förändring kortfristiga placeringar (not 4)	-56	-95	-56	-95
Kassaflöde investeringsverksamhet	-1 091	-1 037	-1 084	-1 021
Finansieringsverksamhet				
Förändring långfristiga skulder (not 5)	249	357	250	360
Kassaflöde finansieringsverksamhet	249	357	250	360
Årets kassaflöde	-275	254	-231	263
Likvida medel vid årets början	480	226	393	130
Likvida medel vid årets slut	205	480	161	393

Balansräkning

Belopp i miljoner kronor	Koncern 2025	Koncern 2024	Region 2025	Region 2024
TILLGÅNGAR				
Anläggningstillgångar				
Immateriella tillgångar (not 1)	31	41	31	41
Mark, byggnader och tekniska anläggningar (not 2)	7 224	6 851	7 224	6 851
Maskiner och inventarier (not 3)	1 089	1 087	1 058	1 058
Finansiella anläggningstillgångar (not 4)	129	143	127	142
Summa anläggningstillgångar	8 474	8 123	8 441	8 092
Omsättningstillgångar				
Förråd (not 5)	38	38	38	38
Kortfristiga fordringar (not 6)	1 448	1 350	1 399	1 324
Kortfristiga placeringar (not 7)	6 637	6 296	6 637	6 296
Kassa och bank (not 8)	205	480	161	393
Summa omsättningstillgångar	8 328	8 164	8 235	8 051
Summa tillgångar	16 801	16 287	16 676	16 144
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER				
Eget kapital				
Eget kapital (not 9)	2 321	2 842	2 299	2 820
Årets resultat	18	-521	18	-521
Summa eget kapital	2 339	2 321	2 317	2 299
Avsättningar				
Avsättningar för pensioner (not 10)	8 467	8 083	8 467	8 083
Övriga avsättningar	0	0	0	0
Summa avsättningar	8 467	8 083	8 467	8 083
Skulder				
Långfristiga skulder (not 11)	3 409	3 173	3 409	3 172
Kortfristiga skulder (not 12)	2 586	2 710	2 484	2 590
Summa skulder	5 995	5 883	5 893	5 762
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	16 801	16 287	16 676	16 144
PANTER OCH ANSVARFÖRBINDELSER				
Panter och jämförliga säkerheter	0	0	0	0
Ansvarsförbindelser				
Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulderna eller avsättningarna (not 13)	4 696	4 854	4 696	4 854
Övriga ansvarsförbindelser (not 14)	416	262	416	287

Noter

Noter resultaträkning (mkr)	Koncern 2025	Koncern 2024	Region 2025	Region 2024
Not 1 Verksamhetens intäkter				
Patientintäkter	261	274	261	274
Försäljning av hälso- och sjukvård	1 456	1 486	1 456	1 486
Försäljning av tandvård	50	45	50	45
Försäljning av medicinska tjänster	343	348	343	348
Försäljning av andra tjänster	248	230	248	230
Försäljning av material och varor	196	172	196	172
Erhållna bidrag	1 561	1 324	1 561	1 324
varav statsbidrag Folkbildningsrådet Vindelns folkhögskola	19	18	19	18
varav statsbidrag Folkbildningsrådet Storumans folkhögskola	15	15	15	15
Övriga intäkter	844	845	128	143
Summa verksamhetens intäkter	4 959	4 724	4 243	4 022
Not 2 Verksamhetens kostnader				
Personalkostnader	5 814	5 602	5 783	5 573
Sociala avgifter	2 052	2 044	2 042	2 035
Pensionskostnader, inklusive särskild löneskatt	997	1 337	994	1 334
Övriga personalkostnader	100	102	100	102
Läkemedel, sjukvårdsartiklar och medicinskt materiel	2 099	2 063	2 099	2 063
Ersättning till privata hälsovalsenheter	281	273	281	273
Köpt hälso- och sjukvård	414	393	414	393
Verksamhetsanknutna tjänster	515	544	515	544
varav inhyrd personal	277	306	277	306
Förlust vid avyttring och utrangering anläggningstillgångar	1	3	1	3
Lämnade bidrag	398	493	592	672
varav Länsstrafiken Västerbotten AB	0	0	191	178
Lokal- och fastighetskostnader	404	374	404	374
Övriga kostnader	2 497	2 356	1 634	1 516
Summa verksamhetens kostnader	15 572	15 583	14 859	14 881
Not 3 Räkenskapsrevision				
Total kostnad för räkenskapsrevision	1	1	1	1
varav kostnad för de sakkunnigas granskning av räkenskaperna	1	1	1	1

Kostnader för räkenskapsrevision avser granskning av bokföring, delårsrapport samt årsredovisning för räkenskapsåret 2025.

2025 tillkom två finansiella leasingavtal för hälsocentraler, värda 26 miljoner kronor. Vid bokslutet finns 47 finansiella och 64 operationella hyresavtal. De finansiella avtalens variabla avgifter är 23,6 miljoner kronor för året.

Noter resultaträkning (mkr)	Koncern 2025	Koncern 2024	Region 2025	Region 2024
Not 4 Leasingavgifter				
Lös egendom operationell leasing				
Framtida minimileaseavgifter inom 1 år	33	32	33	32
Framtida minimileaseavgifter senare än 1 år men inom 5 år	42	47	42	47
Framtida minimileaseavgifter senare än 5 år	0	3	0	3
<i>varav operationell leasing övrigt</i>				
Framtida minimileaseavgifter inom 1 år	6	6	6	6
Framtida minimileaseavgifter senare än 1 år men inom 5 år	13	13	13	13
Framtida minimileaseavgifter senare än 5 år	0	3	0	3
<i>varav operationell leasing datautrustning</i>				
Framtida minimileaseavgifter inom 1 år	14	17	14	17
Framtida minimileaseavgifter senare än 1 år men inom 5 år	16	22	16	22
Framtida minimileaseavgifter senare än 5 år	0	0	0	0
<i>varav operationell leasing fordon</i>				
Framtida minimileaseavgifter inom 1 år	13	9	13	9
Framtida minimileaseavgifter senare än 1 år men inom 5 år	13	11	13	11
Framtida minimileaseavgifter senare än 5 år	0	0	0	0
Lös egendom finansiell leasing av tåg				
Framtida minimileaseavgifter inom 1 år	13	12	13	12
Framtida minimileaseavgifter senare än 1 år men inom 5 år	54	50	54	50
Framtida minimileaseavgifter senare än 5 år	102	113	102	113
Fast egendom operationell leasing				
Framtida minimileaseavgifter inom 1 år	50	48	50	48
Framtida minimileaseavgifter senare än 1 år men inom 5 år	110	109	110	109
Framtida minimileaseavgifter senare än 5 år	54	61	54	61
Fast egendom finansiell leasing				
Framtida minimileaseavgifter inom 1 år	36	32	36	32
Framtida minimileaseavgifter senare än 1 år men inom 5 år	147	133	147	133
Framtida minimileaseavgifter senare än 5 år	138	162	138	162
Not 5 Avskrivningar				
Immateriella tillgångar	19	27	19	27
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	396	362	396	362
Maskiner och inventarier	270	262	265	258
Summa avskrivningar	685	652	679	647
Not 6 Skatteintäkter				
Regionskatt	8 397	7 988	8 397	7 988
Summa skatteintäkter	8 397	7 988	8 397	7 988
Preliminära utbetalningar	8 440	7 994	8 440	7 994
Justeringspost, slutavräkning tidigare år	4	37	4	37
Prognos, slutavräkning innevarande år	-47	-31	-47	-31
Not 7 Generella statsbidrag och utjämning				
Strukturbidrag	68	67	68	67
Kostnadsutjämning	125	114	125	114
Inkomstutjämning	1 446	1 389	1 446	1 389
Regleringsbidrag	138	203	138	203
Statsbidrag, läkemedelsförmånen	1 126	1 020	1 126	1 020
Generella bidrag från staten	56	250	56	250
Summa generella statsbidrag	2 960	3 044	2 960	3 044

Noter resultaträkning (mkr)	Koncern 2025	Koncern 2024	Region 2025	Region 2024
Not 8 Finansiella intäkter				
Utdelning på aktier och andelar	35	32	35	32
Ränteintäkter	22	17	19	12
Vinst vid avyttring av finansiella omsättningstillgångar	24	63	24	63
Orealiserade vinster, finansiella omsättningstillgångar	305	614	305	614
Realiserade valutakursvinster	0	8	0	8
Vinst vid avyttring av finansiella anläggningstillgångar	0	5	0	5
Summa finansiella intäkter	385	739	383	734
Not 9 Finansiella kostnader				
Räntekostnad	74	59	74	59
Räntekostnad för leasingsskuld	6	7	6	7
Räntedel av årets pensionskostnad	241	567	241	567
Löneskattedel av årets pensionskostnad	58	138	58	138
Orealiserade förluster, finansiella omsättningstillgångar	21	3	21	3
Realiserade valutakursförluster	5	2	5	2
Förlust vid avyttring av finansiella omsättningstillgångar	17	2	17	2
Övriga finansiella kostnader	3	4	3	4
Summa finansiella kostnader	426	782	426	782

Noter kassaflödesanalys (mkr)	Koncern 2025	Koncern 2024	Region 2025	Region 2024
Not 1 Justering för ej likvidpåverkande poster				
Av- och nedskrivningar och utrangeringar	685	652	679	647
Justering orealiserade vinster, reavinst och förluster i värdepapper	-285	-611	-284	-610
Justering finansiell leasingsskuld	-13	-44	-13	-44
Årets förändring, avsättning för pensioner	384	1 196	384	1 196
Summa ej likviditetspåverkande poster	771	1 193	766	1 189
Not 2 Investeringar				
Immateriella tillgångar	8	12	8	12
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	769	671	769	671
Maskiner och inventarier	271	256	264	239
Finansiella anläggningstillgångar	-14	6	-14	5
Summa investeringar	1 035	945	1 028	926
Not 3 Försäljning av tillgångar				
Materiella anläggningstillgångar	0	0	0	0
Finansiella anläggningstillgångar	0	3	0	0
Summa försäljningar	0	3	0	0
Not 4 Förändring kortfristiga placeringar				
Omplacering i kortfristiga finansiella placeringar	-56	-95	-56	-95
Summa förändring kortfristiga placeringar	-56	-950	-56	-95
Not 5 Förändring långfristiga skulder				
Investeringsbidrag	0	10	0	10
Amortering av skuld	-1	-3	0	0
Upptagna lån	250	350	250	350
Summa förändring långfristiga skulder	249	441	360	360

Noter balansräkning (mkr)	Koncern 2025	Koncern 2024	Region 2025	Region 2024
Not 1 Immateriella anläggningstillgångar				
Ingående anskaffningsvärde	272	295	272	295
Omklassificering*	0	-35	0	-35
Årets investeringsutgifter	8	12	8	12
Summa anskaffningsvärde	281	272	281	272
Avskrivningar				
Ingående avskrivningar	-231	-204	-231	-204
Årets avskrivningar	-19	-27	-19	-27
Försäljningar och utrangeringar	0	0	0	0
Summa avskrivningar	-250	-231	-250	-231
Summa redovisat värde vid årets slut	31	41	31	41

*Implementation SaaS tjänst förutbetalad kostnad RKR R3

Not 2 Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Ingående anskaffningsvärde	12 107	11 436	12 107	11 436
Årets investeringsutgifter	769	671	769	671
Försäljningar och utrangeringar	0	0	0	0
Summa anskaffningsvärde	12 877	12 107	12 876	12 107
Avskrivningar				
Ingående avskrivningar	-5 256	-4 894	-5 256	-4 894
Årets avskrivningar	-396	-362	-396	-362
Försäljningar och utrangeringar	0	0	0	0
Summa avskrivningar	-5 652	-5 256	-5 652	-5 256
Summa redovisat värde vid årets slut	7 224	6 851	7 224	6 851
Not 3 Maskiner och inventarier				
Ingående anskaffningsvärde	4 157	4 041	4 076	3 977
Årets investeringsutgifter	271	256	264	239
Försäljningar och utrangeringar	-23	-140	-23	-140
Summa anskaffningsvärde	4 406	4 157	4 317	4 076
Avskrivningar				
Ingående avskrivningar	-3 070	-2 945	-3 018	-2 897
Årets avskrivningar	-270	-262	-265	-258
Försäljningar och utrangeringar	24	137	24	137
Summa avskrivningar	-3 316	-3 070	-3 258	-3 018
Summa redovisat värde vid årets slut	1 089	1 087	1 058	1 058

Från och med 1 januari 2024 redovisas ej uppsägningsbara leasing- och hyresavtal för fast egendom som finansiell leasing, enligt RKR R5.

Not 4 Finansiella anläggningstillgångar				
Långfristiga fordringar (utlämnade lån)	16	17	16	17
Värdepapper med mera	113	126	111	125
Bostadsrätter	0	0	0	0
Summa redovisat värde vid årets slut	129	143	127	142
Not 5 Förråd				
Bränsle	9	7	9	7
Implantat	26	30	26	30
Övrigt	2	1	2	1
Summa redovisat värde vid årets slut	38	38	38	38

Noter balansräkning (mkr)	Koncern 2025	Koncern 2024	Region 2025	Region 2024
Not 6 Kortfristiga fordringar				
Kundfordringar	539	554	426	439
Övriga fordringar	25	22	11	13
Mervärdeskatt och fordringar på staten	137	121	137	121
Upplupna skatteintäkter	38	121	38	121
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	709	531	788	630
Summa redovisat värde vid årets slut	1 448	1 350	1 399	1 324

Not 7 Kortfristiga placeringar				
Aktier och andelar	3 403	3 265	3 403	3 265
Räntefonder	2 338	2 279	2 338	2 279
Övriga kortfristiga placeringar	2	2	2	2
Värdereglering	893	751	893	751
Summa redovisat värde vid årets slut	6 637	6 296	6 637	6 296

Not 8 Kassa och bank				
Bank	205	480	161	393
Kassa och plusgiro	0	0	0	0
Summa redovisat värde vid årets slut	205	480	161	393

Region Västerbotten har en checkkredit på 300 miljoner kronor som ej var utnyttjad vid bokslutstillfället.

Not 9 Eget kapital				
Ingående eget kapital	2 321	2 848	2 299	2 820
Justering av avyttrade aktier	0	-6	0	0
Årets resultat	18	-521	18	-521
Summa redovisat värde vid årets slut	2 339	2 321	2 317	2 299

Koncernen omfattar Länsstrafiken AB och Region Västerbotten. 2024 avyttrade Länsstrafiken en tredjedel av sitt aktieinnehav i Bussgods i Norr AB.

Not 10 Avsättning pensionsförpliktelser				
Ingående avsättning inklusive löneskatt	8 083	6 887	8 083	6 887
varav löneskatt	1 961	1 671	1 961	1 671
Nyintjänad pension	225	548	225	548
Årets utbetalningar	-166	-152	-166	-152
Ränte- och basbeloppsuppräknig	241	567	241	567
Ändrat livslängdsantagande RIPS	0	0	0	0
Övrig post	3	-1	3	-1
Förändring av löneskatten	75	233	75	233
Förändring av pension för förtroendevalda	5	0	5	0
Summa redovisat värde vid årets slut	8 467	8 083	8 467	8 083
Utredningsgrad i procent	96	96	96	96

Not 11 Långfristiga skulder				
Investeringsbidrag	99	99	99	99
Långfristiga skulder finansiell leasing	490	503	490	503
Långfristiga skulder	2 820	2 571	2 820	2 570
Summa redovisat värde vid årets slut	3 409	3 173	3 409	3 172

Investeringsbidragen periodiceras linjärt under samma nyttjandetid som motsvarande tillgång har.

Noter balansräkning (mkr)	Koncern 2025	Koncern 2024	Region 2025	Region 2024
Not 12 Kortfristiga skulder				
Leverantörsskulder	732	653	791	709
Innestående övertid	43	47	43	47
Innestående jour och retroaktiva löner	211	203	211	203
Semesterlöneskuld	518	555	518	555
Upplupen arbetsgivaravgift	148	143	148	143
Upplupen pensionsavgift och avgiftsbestämda pensioner	249	256	249	256
Förutbetalda skatteintäkter	47	0	47	0
Källskatt	39	44	39	44
Upplupna kostnader med mera	122	119	122	119
Summa redovisat värde vid årets slut	2 586	2 710	2 484	2 590
Not 13 Pensionsförpliktelser som inte upptagits bland skulderna eller avsättningarna				
Del 1: Ansvarförbindelsen för pensioner intjänade före 1998 inklusive löneskatt				
Ingående ansvarförbindelse	4 854	4 785	4 854	4 785
varav löneskatt	948	937	948	937
Ränte- och basbeloppsuppräkring	164	303	164	303
Pensionsutbetalningar	-287	-288	-287	-288
Övrig post	-7	39	-7	39
Förändring av löneskatten	-32	14	-32	14
Utgående ansvarförbindelse inklusive löneskatt	4 691	4 854	4 691	4 854
Del 2: Övriga pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulder och avsättningar				
Visstidspension skuld ansvarförbindelse	4	4	4	4
Ränte- och basbeloppsuppräkring	0	0	0	0
Övrig post	-0	0	-0	0
Förändring av löneskatten	0	0	0	0
Summa pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulder och avsättningar	5	4	5	4
Summa utgående ansvarförbindelse, del 1 och 2	4 696	4 858	4 696	4 858
Anställda Ädelreformen				
Ädel	146	156	146	156
Löneskatt	35	38	35	38
Summa ädelreform	182	194	182	194
Not 14 Borgensåtaganden				
Länstrafiken Västerbotten AB	25	0	25	25
Bussgods i Norr AB	2	0	2	0
AC-Net AB	10	10	10	10
Stiftelsen Skellefteå museums samlingar	1	1	1	1
Kommuninvest	172	0	172	0
varav Svenskt ambulansflyg	41	0	41	0
varav AB Transitio	132	0	132	0
* Transitio, garantibelopp (ensilt efter regress)	208	251	208	251
Summa redovisat värde vid årets slut	416	262	416	287
Proprieborgen Transitio (solidarisk)				
* Borgensåtagande som innebär att fordringsägaren omedelbart kan kräva vem hen vill av borgensmännen eller låntagaren så snart någon betalning uteblivit. Region Västerbotten har som ett av 21 regioner undertecknat dessa borgensförbindelser.				
Bedömt utestående värde borgensförbindelser	50	527	50	527

Solidarisk borgen Kommuninvest Sverige AB

Region Västerbotten har i oktober 2016 ingått en solidarisk borgen som för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 290 kommuner och regioner som per 2025-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

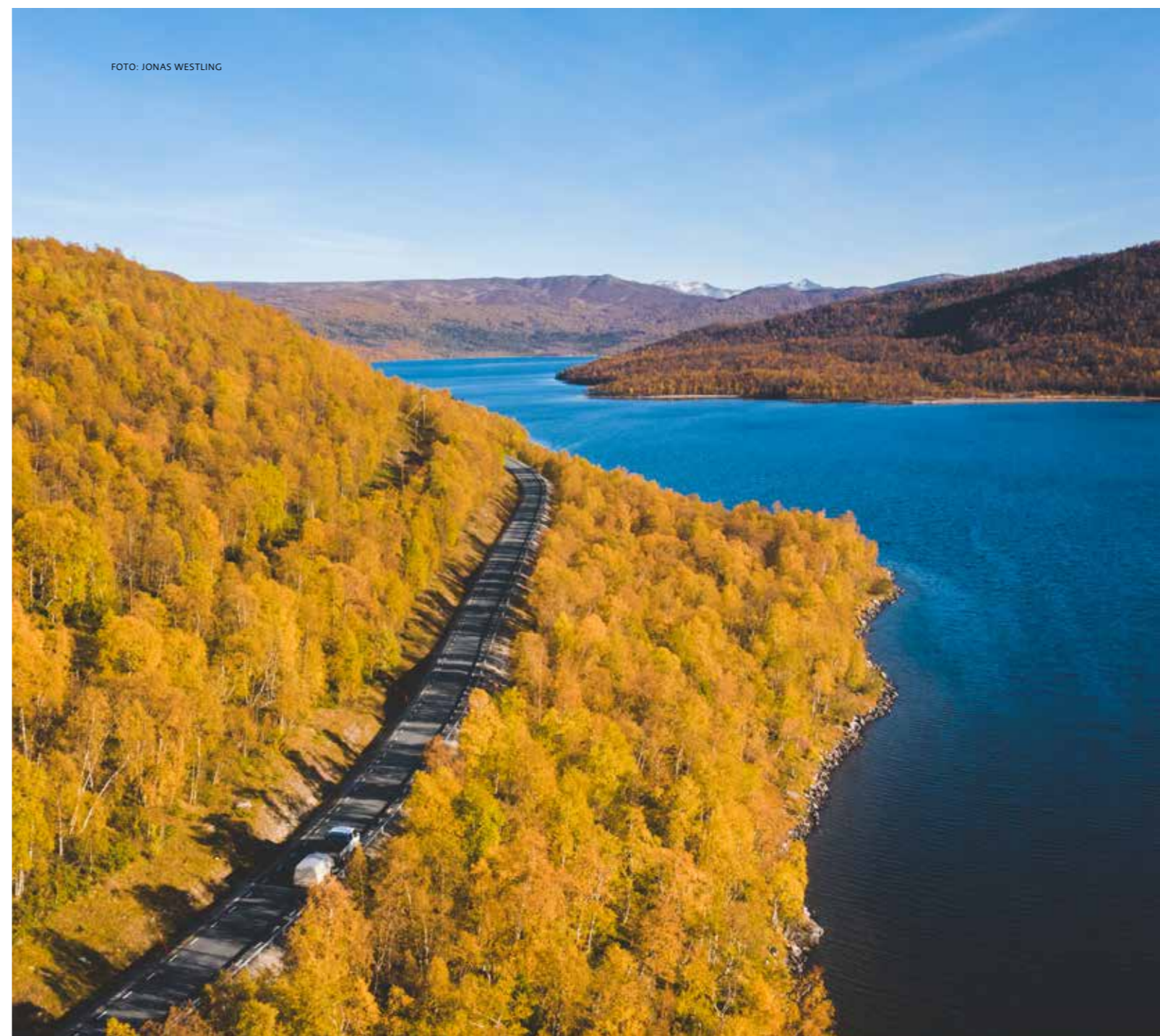
Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem har lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Region Västerbottens ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2025-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 611 026 982 112 kronor och totala tillgångar till 636 322 976 082 kronor. Region Västerbottens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 3 265 305 506 kronor och andelen av de totala tillgångarna till 3 407 886 313 kronor.

Ansvarförbindelse Löf (regionens ömsesidiga försäkringsbolag)

Regionen ansvarar som delägare i patientförsäkringen Löf för bolagets förbindelser till ett belopp motsvarande 10 gånger den premie som erläggs för vart år som förlust har uppkommit i patientförsäkringen. År 2025 uppgick premien till 33 miljoner kronor.

FOTO: JONAS WESTLING

Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad enligt lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning, samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning. Om regionen gjort undantag från rekommendationerna anges detta under aktuell rubrik.

Allmänt

- Intäkter redovisas när det är sannolikt att Region Västerbotten får de ekonomiska tillgångarna och att de kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.
- Fordringar redovisas till de belopp som de beräknas inflyta.
- Tillgångar och skulder tas upp till anskaffningsvärde om inte något annat anges. Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.
- Tillgångar och skulder i utländsk valuta värderas till Riksbankens kurs på balansdagen.

Sammanställd redovisning

Enligt gällande lagstiftning ska årsredovisningen omfatta den verksamhet som Region Västerbotten bedriver genom någon annan juridisk person. Syftet är att ge en rättvisande och sammanfattande bild av regionens totala ekonomiska ställning och resultat, oavsett vilken form verksamheten bedrivs i.

Koncernens avgränsningar

Den sammanställda redovisningen innefattar övriga juridiska personer där Region Västerbotten har ett betydande inflytande. Med juridisk person menas en organisation eller verksamhet som har egen rättskapacitet. Med betydande inflytande menas att regionen har minst 20 procent av rösterna i det beslutande organet.

Juridiska personer vars omsättning eller tillgångar understiger två procent av Region Västerbottens skatteintäkter och generella statsbidrag har inte tagits med. Detta enligt rekommendation från Rådet för kommunal redovisning, R16. De juridiska personer som inte finns med understiger tillsammans fem procent av regionens skatteintäkter och statsbidrag.

Konsolidering

Den sammanställda redovisningen har gjorts med proportionell konsolideringsmetod, vilket

innebär att det endast är den ägda andelen av koncernföretagets resultat och tillgångar som tas med. Det bokförda värdet på aktierna i det företag som inkluderats i den sammanställda redovisningen har eliminerats mot dotterbolagets egna kapital. Interna mellanhavanden i såväl resultat- som balansräkning har eliminerats.

Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster är viktiga att uppmärksamma eftersom jämförelser med andra tidsperioder annars kan bli missvisande. Eventuella jämförelsestörande poster särredovisas i not till respektive post i resultaträkningen, samt i kassaflödesanalysen. Region Västerbotten definierar jämförelsestörande poster som transaktioner som förekommer sällan och som överstiger fem miljoner kronor. Realisationsvinster vid fastighetsförsäljningar redovisas alltid som jämförelsestörande post.

Resultaträkning

I resultaträkningen visas regionens intäkter och kostnader för en viss tidsperiod. Periodens resultat är lika med skillnaden mellan intäkter och kostnader.

Intäkter

Skatteintäkter

Skatteintäkterna redovisas enligt rekommendation från Rådet för kommunal redovisning, R2. I prognosen för skatteintäkter använder Region Västerbotten den prognos för skatteunderlag som Sveriges kommuner och regioner publicerar.

Statsbidrag

Riktade statsbidrag redovisas i resultaträkningen tillsammans med verksamhetens övriga intäkter. Periodiseringen sker i enlighet med rekommendation från Rådet för kommunal redovisning, R2. Generella statsbidrag och utjämning redovisas normalt enligt kontantmetoden, vilket innebär att de tas upp i den period då betalning tas emot.

Övriga intäkter

Offentliga investeringsbidrag redovisas som intäkter på ett sätt som visar hur investeringen används. Bidragen bokförs som intäkter i samma takt som tillgången skrivs av. EU-bidrag redovisas som intäkter enligt villkor och restriktioner för det aktuella bidraget.

Kostnader

Hyses- och leasingavtal

Leasingavtal klassificeras som finansiella om de uppfyller reglerna för finansiella leasingavtal och hyresavtal enligt Rådet för kommunal redovisnings rekommendation R5. Leasingavtal som inte uppfyller dessa krav eller avtal som understiger 1 år klassificeras som operationella.

Anläggningstillgångar

Definition av anläggningstillgång

En anläggningstillgång är en tillgång som ska användas under längre tid. Region Västerbotten klassificerar en tillgång som anläggningstillgång om den är tänkt att användas eller behållas under en längre tid, har en nyttjandeperiod om minst tre år, samt om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Region Västerbotten definierar gränsen för ett mindre värde till ett fast prisbasbelopp. Beloppsgränsen är ett frångång från Rådet för kommunal redovisnings rekommendation R4.

Komponentindelning

Komponentavskrivning ska tillämpas på anläggningstillgångar, enligt Rådet för kommunal redovisning, R4. Det innebär att anläggningstillgångarna ska delas in i komponenter och avskrivas var för sig. Region Västerbotten har bedömt att komponentindelning ska tillämpas på fastigheter. För fastigheter är komponenterna uppdelade i sju olika grupper.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar är fysiska tillgångar som ska användas länge. Investeringsbidrag som använts för att köpa anläggningstillgången tas upp som en förutbetalad intäkt i redovisningen och periodiseras under tiden den används.

Finansiella anläggningstillgångar

Finansiella tillgångar klassificeras av Region Västerbotten som anläggningstillgångar om syftet är långsiktigt. Detta är i enlighet med rekommendation R7 från Rådet för kommunal redovisning.

Immateriella anläggningstillgångar

Till Region Västerbottens immateriella anläggningstillgångar räknas främst externa kostnader, men även en del egen upparbetad tid vid vissa större investeringar och projekt inom it i regionens regi. De förvärvade respektive internt upparbetade tillgångarna redovisas tillsammans i regionens årsredovisning. Detta är ett avsteg

från rekommendation R3 från Rådet för kommunal redovisning.

Att regionen valt att redovisa de immateriella anläggningstillgångarna tillsammans beror på att andelen är mycket liten i förhållande till de förvärvade tillgångarna. Region Västerbotten omprövar nyttjandeperioden för immateriella anläggningstillgångar i samband med varje årsbokslut.

Avskrivningar

En avskrivning börjar när tillgången börjar användas. Avskrivningen av immateriella och materiella anläggningstillgångar sker under den beräknade användningstiden. Avskrivningen är linjär och sker med lika stora nominella belopp varje år. Avskrivningen baseras på anskaffningsvärde, exklusive eventuellt restvärde. Avskrivningar görs inte på tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten.

Regionens fastigheter är uppdelade i sju komponenter. Avskrivningstiderna varierar beroende på typ av byggnad och hur fastigheten delas upp i komponenter som mark, stomme, byggnader och installationer. Avskrivningstiderna på komponenterna varierar mellan 10 och 60 år. Avskrivningstider på maskiner och inventarier är i regel 5–10 år.

Avskrivningstider på immateriella anläggningstillgångar är vanligtvis 5 år. Vissa av regionens immateriella anläggningstillgångar har längre avskrivningstid. För dem finns det underlag som avtal eller beskriven användningstid som bedöms vara längre än 5 år. Denna hantering är i enlighet med rekommendation R3 från Rådet för kommunal redovisning.

Anläggningstillgångarnas nyttjandeperiod omprövas löpande under året. Om förutsättningarna för en anläggning förändras ändras avskrivningstiden.

Nedskrivning

Om det finns indikationer på att ett redovisat värde är för högt bedöms om en nedskrivning bör göras. Då minskas det bokförda värdet för en anläggningstillgång. Nedskrivningar omprövas varje år.

Omsättningstillgångar

Omsättningstillgångar värderas som huvudprincip till det lägsta av anskaffningsvärdet och verkligt värde. Med verkligt värde avses försäljningsvärde efter avdrag för beräknade försäljningskostnader. Fordringar värderas till det belopp som förväntas betalas.

Kortfristiga finansiella placeringar

Regionens pensionsmedelsportfölj är en omsättningstillgång. Den klassificeras så för att aktierna ständigt köps och säljs, enligt Rådet för kommunal redovisning, R7. Portföljens förvaltning regleras i finanspolicy som antas av regionfullmäktige.

Finansiella omsättningstillgångar värderas till verkligt värde, det vill säga det värde som tillgången har vid värderingstillfället. Pensionsportföljens kortfristiga placeringar, det vill säga de finansiella tillgångarna som inte är anläggningstillgångar, värderas tillsammans. Detta görs för att visa syftet med portföljförvaltning, som är att sprida riskerna på flera olika typer av tillgångar. Det minskar volatiliteten i värderingen. Volatilitet är ett riskmått som anger hur stora prisrörelserna har varit i en aktie, uttryckt i procent.

Avsättningar

Pensioner

Region Västerbotten redovisar pensioner enligt gällande lagstiftning. Detta innebär att pension som intjänats före 1998 varken tas upp som en skuld eller avsättning utan redovisas som ansvarsförbindelse enligt den så kallade blandmodellen. Pensioner intjänade från och med 1998 redovisas däremot som avsättning i balansräkningen. Till grund för regionens beräkning

av pensionsavsättningen och ansvarsförbindelsen ligger KPA:s beräkning. Avsättningen och ansvarsförbindelsen värdesätts genom basbeloppsuppräknings och försäkringsteknisk ränta enligt riktlinjer för beräkning av pensions-skuld som antagits av Sveriges kommuner och regioner.

Pensionskostnad

Pensionskostnaden består i huvudsak av tre delar: utbetalning av intjänade pensionsförmåner, premie på avgiftsbestämd pension och avsättning för förmånsbestämd pension.

Särredovisning tandvård

2012 tog regionerna tillsammans fram en modell för en enhetlig särredovisning för tandvårdens verksamhet. SKR:s nätverk för ekonomidirektörer beslutade mars 2015 att samtliga regioner ska följa den. Under 2018 vidareutvecklades modellen och Region Västerbotten har anpassat sitt transperensbokslut efter denna. Målsättningen är att tandvården ska verka under konkurrensneutrala villkor. Redovisningen ska vara enhetlig och transparent för att undvika snedvridningar av konkurrensen. Särredovisning av tandvården sker årligen och är tillgänglig för allmänheten.

FOTO: MATTIAS ANDERSSON

Driftredovisning

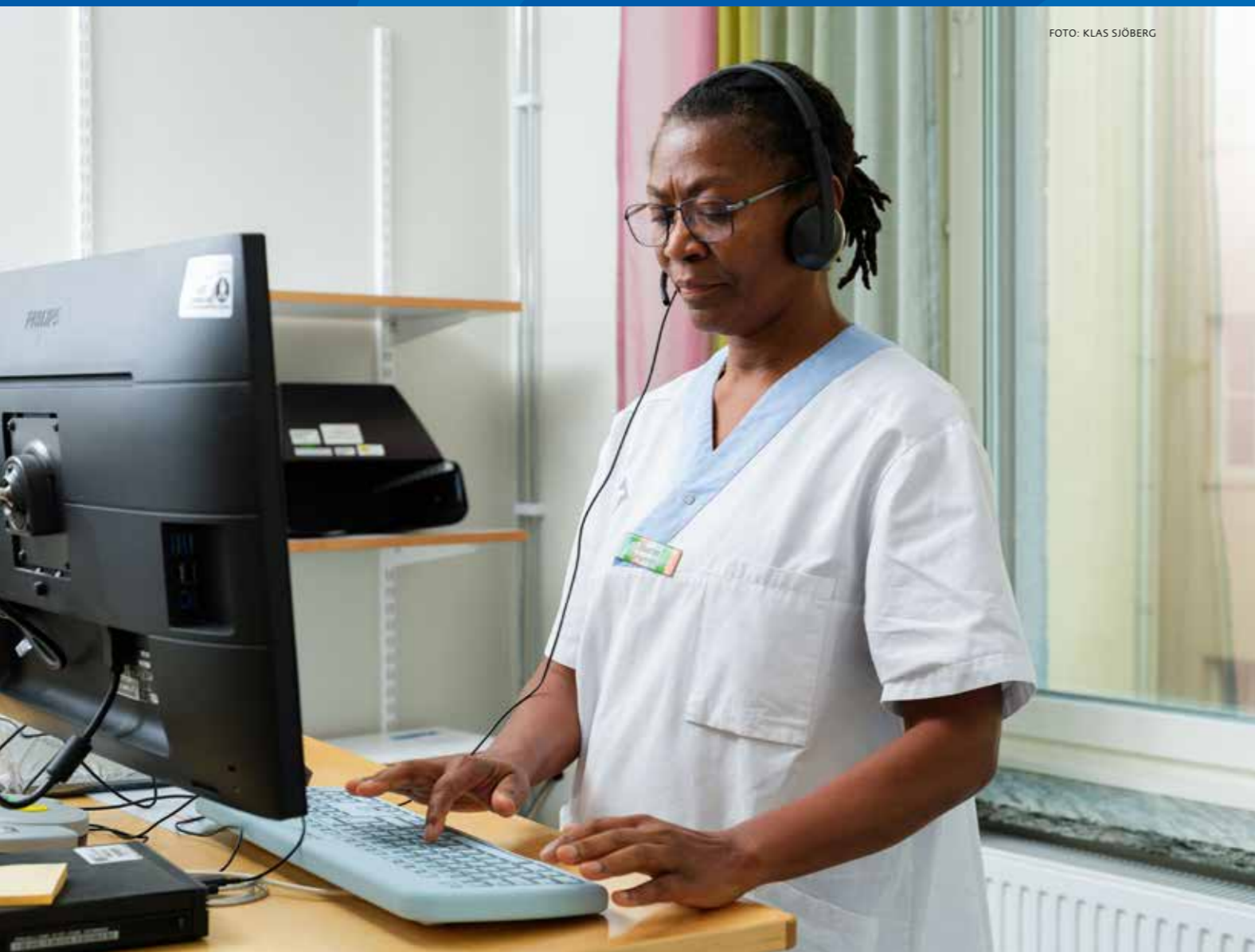

FOTO: KLAS SJÖBERG

Driftredovisningen ska upprättas så den tillgodoser fullmäktiges behov av ansvarsprövning av styrelser och nämnder samt externa intressenters behov av information om hur resurserna fördelas och förbrukas av verksamheterna. Den speglar respektive styrelses och nämnds intäkter och kostnader.

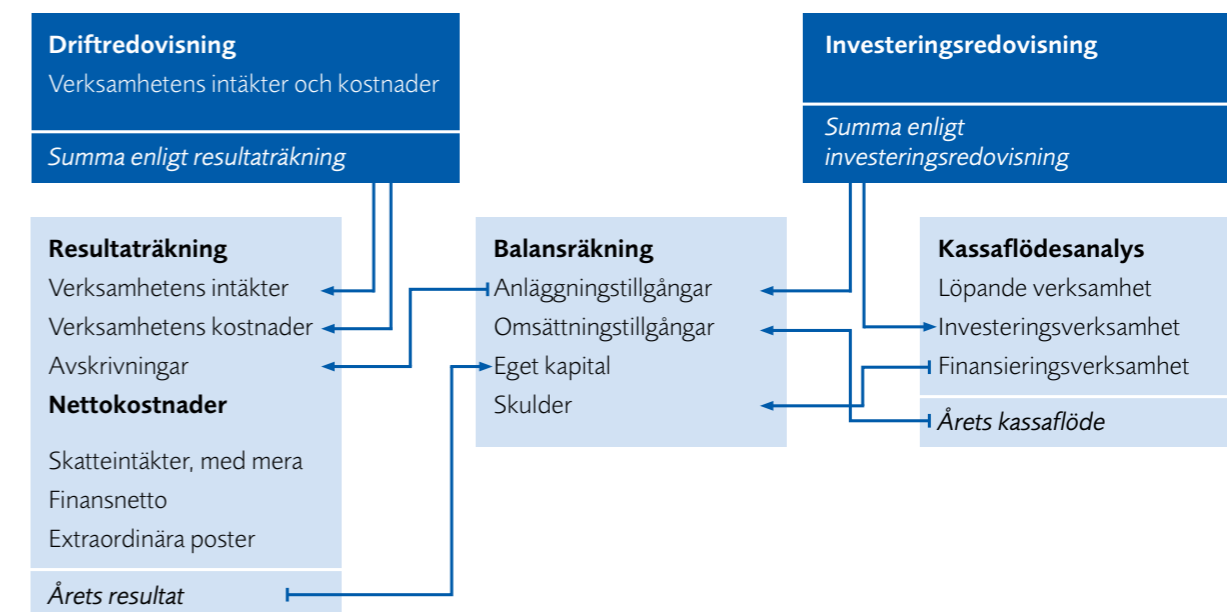
Sambandet mellan drift-, investeringsredovisning och övriga rapportdelar

Driftredovisningens intäkter och kostnader ska visa varje nämnds och verksamhets ekonomiska kopplingar till omvärlden, där även andra nämnder och verksamheter räknas in. Till skillnad från resultaträkningen, som bara tar upp poster utanför regionens egna bolag och förvaltningar, innehåller driftredovisningen även interna transaktioner som köp och försäljning mellan olika nämnder och verksamheter. Å andra sidan finns det poster som tas med i resultaträkningen men inte i driftredovisningen.

Investeringsredovisningen visar investeringar

som gjorts. Den har ett direkt samband med balansräkningen genom aktivering av anläggningstillgångar samt med kassaflödesanalysen via investeringsverksamhetens utbetalningar och inbetalningar.

Det finansiella bokslutet sammanför drift- och investeringsverksamheten med avskrivningar, skatteintäkter, generella statsbidrag samt finansiella intäkter och kostnader. Det ger en samlad bild av regionens resultat, ekonomiska ställning och kassaflöde.

Principer för driftredovisning

Driftbudget och driftredovisning utgör grunden för ekonomisk styrning och främjar god hushållning i Region Västerbotten. Den ska redogöra för hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställs för den löpande verksamheten.

I november beslutar regionfullmäktige årsbudgeten och ger varje nämnd en budgettram i form av nettoanslag. Driftbudgeten styr omfattningen av den löpande verksamheten. Under året kan budgeten fördelas om mellan nämnder efter beslut av fullmäktige.

Varje nämnd bestämmer hur pengarna ska fördelas inom sin förvaltning och ansvarar för att en detaljerad budget görs. Om verksamheten förändras eller utökas ska det hanteras inom den budgettram som finns eller tas med i den årliga budgetprocessen.

Huvudprincipen är att inga interna transaktioner redovisas mellan verksamheterna. Undantag görs om nyttjande verksamheter kan påverka sina kostnader genom att styra förbrukningen och att administrationen inte blir för stor i förhållande till nyttan. Exempel på sådana undantag är röntgenundersökningar och laboratorieprover. Personalomkostnader i form av sociala avgifter och pensioner redovisas som ett pålägg i driftredovisningen. Varje nämnd lämnar egna rapporter, som tillsammans blir underlag till regionens samlade rapport. Detta gör att fullmäktige och övriga beslutsfattare systematiskt kan följa upp verksamhetens effektivitet och säkerställa att resursanvändningen sker inom ramen för god ekonomisk hushållning.

Staten ger regioner riktade statsbidrag som är öronmärkta för ett visst ändamål och kopp-

lade till en motprestation. Sedan flera år tillbaka finns delar av de riktade statsbidragen i nämndernas permanenta budgetramar medan övriga riktade statsbidrag redovisas som en intäkt i verksamheterna.

Förändringar i budget

De budgetramar som beslutades i november 2024 har ändrats. I februari 2025 beslutade fullmäktige om justerade budgetramar mellan nämnderna, med anledning av att SKR:s slutliga bedömning av personalomkostnadspåslaget var lägre än budgeterat. De beslutade samtidigt att ersättningsnivåerna i Hälsoval Västerbotten för primärvård och tandvård inte skulle sänkas, med hänsyn till omställningen till nära vård.

Vid samma tillfälle beslutades att budget för räntekostnader skulle flyttas från verksamheten till finanserna för att underlätta uppföljningen. Detta genom att regionen redan anpassat sig till de nya redovisningsprinciperna för leasing- och hyresavtal. 4,9 miljoner kronor flyttades från regionstyrelsen och 1,7 miljoner kronor från regionala utvecklingsnämnden.

I april 2025 beslutade regionstyrelsen att budget för tjänster som arbetar med produktions- och kapacitetsplanering skulle flyttas från hälso- och sjukvårdsnämnden till regionstyrelsen. Tjänsterna finns numera inom ekonomistaben och 2,3 miljoner kronor flyttades.

Inom hälso- och sjukvårdsnämnden finns budget för regionfinansierad forskning. Under 2025 fördelades en miljon kronor av den budgeten till området digitalisering och service inom regionstyrelsen.

Budgetomfördelningar (mkr)	Regionplan 2025	Ändring	Ny budget 2025
Regionstyrelsen	-3 960	-97,1	-4 057
Hälso- och sjukvårdsnämnden	-6 534	100,1	-6 434
Regionala utvecklingsnämnden	-438	2,7	-435
Övriga nämnder	-27	0,8	-26
Verksamhetens nettoram	-10 958	6,6	-10 952
Skatteintäkter	8 508		8 508
Generella statsbidrag	2 849		2 849
Summa skatter och bidrag	11 357	0	11 357
Verksamhetens resultat	399	6,6	406
Finansiella kostnader	-351	-6,6	-358
Finansiella intäkter	170		170
Summa finansnetto	-181	6,6	-188
Resultat inklusive finansnetto	218	0	218

Uppföljning per nämnd

I verksamhetens nettokostnader ingår verksamhetens intäkter, kostnader och avskrivningar, men inte skatteintäkter, generella statsbidrag, finansiella poster samt extraordinära poster.

Styrelser och nämnder redovisar tillsammans ett budgetunderskott på 344 miljoner kronor för 2025. Budgetunderskottet föregående år var 701 miljoner kronor. Verksamhetens nettokostnader är 1,8 procent lägre än 2024.

Nedan sammanfattas nämndernas rapportering av ekonomi, arbetsmiljö och sjukfrånvaro. Analys av större budgetavvikelser beskrivs i förvaltningsberättelsen. Mer detaljer finns att läsa i nämndernas egna årsrapporter.

Regionfullmäktige

I regionplanen har regionfullmäktige en specificerad budget, men i den ordinarie uppföljningen redovisas deras budget och utfall i regionstyrelsens uppföljning.

Regionstyrelsen

Regionstyrelsens nettokostnader uppgick till 4 076 miljoner kronor, en ökning med 204 miljoner kronor eller 5,3 procent från föregående år. Budgetunderskottet landade på 20 miljoner kronor. Effektiviseringar inom energi, konsulter, logistik och städ har dämpat underskottet.

Flera områden visar positiva avvikelser mot budget. Det regiongemensamma delområdet har ett överskott på 36 miljoner kronor tack vare lägre försäkringskostnader, lägre personalanslag och mer statsbidrag. Administrativ verksamhet i

regionledning och staber har ett överskott på 12 miljoner kronor som förklaras av vakanta tjänster och uppdraget minskad administration. Beställare primärvård har 28 miljoner kronor i budgetöverskott. Det beror på lägre kostnader för avgiftsfria besök och minskad utbetalning av rörlig ersättning. Beställare tandvård har däremot ett underskott på 6 miljoner kronor på grund av högre kostnader för nödvändig tandvård. Digitalisering och service har också ett underskott på 89 miljoner kronor, främst kopplat till införandet av Cosmic, ökade it-kostnader och reservdelar för medicinteknisk utrustning. Inom fastighetsområdet har ökade kostnader för externa hyror och byggnadsrelaterad ohälsa vägts upp av lägre energikostnader och ökade parkeringsintäkter, vilket ger positiv budgetavvikelse.

Arbetsmiljöarbetet har varit systematiskt, men omställningar för att minska personalkostnaderna har ökat arbetsbelastningen och oro hos personalen. Sjukfrånvaron har minskat under året från ett genomsnitt på 4,7 till 4,2 procent. Andelen medarbetare med färre än fem sjukdagar har ökat från 63 till 66 procent. Kvinnor har fortsatt något högre sjukfrånvaro än män, och yngre medarbetare sticker ut med högre korttidsfrånvaro.

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Hälso- och sjukvårdsnämnden redovisar ett underskott på 334 miljoner kronor mot budget, vilket är bättre än tidigare prognoser. Förbätt-

1,8 %
lägre nettokostnader i verksamheten.

Verksamhetens nettokostnader per beslutad ram av fullmäktige.

Resultat per nämnd och styrelse (mkr)	Utfall 2024	Utfall 2025	Budget 2025	Budgetavvikelse
Regionfullmäktige	-16	-15	-16	1
varav beredningar	-8	-7	-8	1
Regionstyrelsen	-3 857	-4 061	-4 041	-20
varav beställare primärvård	-1 429	-1 439	-1 466	28
varav beställare tandvård	-169	-155	-149	-6
varav avskrivningar	-593	-632	-617	-15
varav pensionskostnader och pensionsskuld	-1 718	-1 212	-1 175	-37
Hälso- och sjukvårdsnämnden	-7 181	-6 768	-6 434	-334
Regionala utvecklingsnämnden	-417	-427	-435	7
Folkhögskolestyrelsen	-17	-11	-12	0
Patientnämnden	-6	-6	-6	1
Revisionen	-8	-7	-9	1
Krisledningsnämnden	0	0	0	0
Omfördelning generella statsbidrag	-4	0	0	0
Verksamhetens nettokostnad	-11 506	-11 296	-10 952	-344

ringarna kan sammanfattas i ökade statsbidrag samt genomförda projektavslut. Nämnden har fått drygt 340 miljoner kronor i riktade statsbidrag. Intäkterna har ökat med 5,5 procent jämfört med föregående år, samtidigt som kostnaderna har minskat med 1,3 procent. Kostnader för personal är fortsatt höga och avviker negativt mot budget med 456 miljoner kronor, och förklaras främst av ofinansierade personalkostnader och tjänster.

Tillkommande uppdrag utifrån ökat vårdbehov, ökad tillgänglighet och fler vårdplatser har krävt dyra lösningar som hyrpersonal och sommaravtal. Kostnadsutvecklingen har minskat med 3,2 procent och är en effekt av minskade pensionskostnader.

Primärvården och sjukhusvården har betydande underskott, 158 respektive 433 miljoner kronor. Personal är den största kostnadsposten och står för största budgetavvikelsen. Primärvårdens budgetavvikelse har också påverkats av höga läkemedelskostnader och inom sjukhusvården har främst opererande verksamheter och laboriemedicin påverkats av höga kostnader för medicinsk materiel. Tandvården har fortsatt utmaningar med personalbrist. Det leder till att barntandvård och akut tandvård prioriteras på bekostnad av intäktsfinansierad vuxentandvård. Anslag och administration visar dock 297 miljoner kronor i budgetöverskott, främst tack vare reserverade budgetmedel, genomförda projektavslut och läkemedelsrabatter.

Arbetsmiljön har präglats av hög arbetsbelastning på grund av personalbrist och svårigheter att rekrytera nyckelkompetenser, särskilt i vårdnära verksamheter. Ett stort antal insatser har genomförts för att stärka arbetsmiljön, bland annat stöd kring stress, psykosocialt stöd, säkerhet och utbildningar för chefer. Fokus har legat på att förbättra ledarskapet och öka delaktigheten i arbetsgrupperna. Parallellt har förändringar i lokalerna, ombyggnationer och tillfälliga evakueringar lett till störningar, men på längre sikt har de också förbättrat den fysiska arbetsmiljön inom flera delar av organisationen.

Sjukfrånvaron har minskat jämfört med föregående år och låg i november på 5,46 procent. Kvinnor har fortsatt högre sjukfrånvaro än män, och äldre medarbetare har mer frånvaro. Korttidsfrånvaron är vanligast, medan långtidssjukfrånvaron är kopplad till enskilda individer har och begränsats genom rehabiliteringsinsatser. Andelen medarbetare som inte varit sjuka alls har ökat till 33 procent, och de som varit sjuka max 5 dagar har ökat till 61 procent.

Regionala utvecklingsnämnden

Regionala utvecklingsnämnden redovisar ett positivt budgetöverskott på 7 miljoner kronor, främst tack vare lägre kostnader inom kollektivtrafiken för bränsle, räntor och personal. Även övrig verksamhet visar överskott, i huvudsak på grund av minskade personalkostnader. Nämndens nettokostnader är 2,6 procent högre än 2024. Insatser har genomförts för att förbättra chefers arbetsmiljö och stärka ledarskapet, bland annat genom ett årshjul för information och kollegialt lärande samt utveckling av verktyg för förändringsledning. Fullmäktigeuppdraget om minskade personalkostnader har påverkat arbetsmiljön. Sjukfrånvaron är fortsatt låg och frisknärvaron hög inom nämnden.

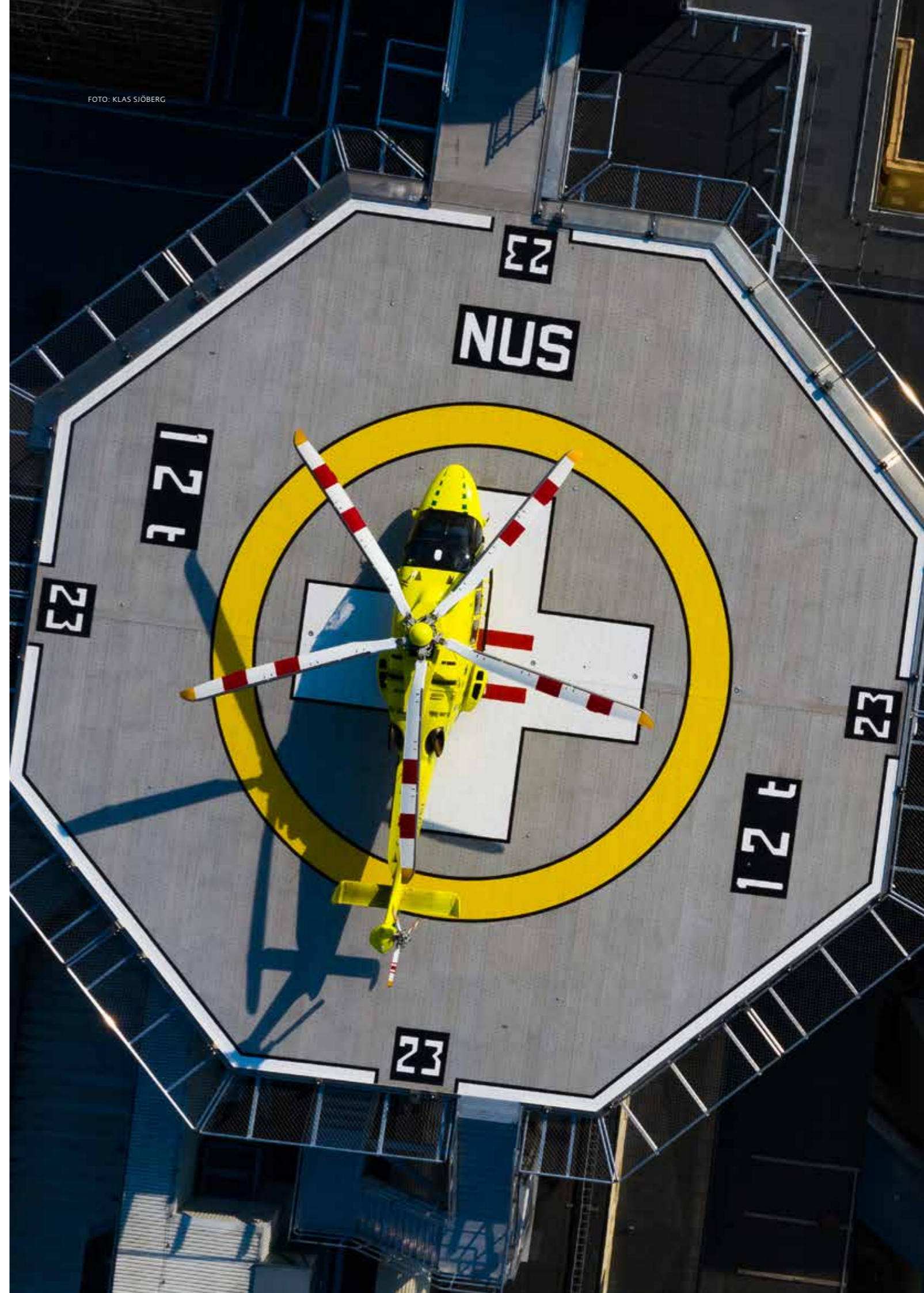
Folkhögskolestyrelsen

Folkhögskolestyrelsen har redovisat ett resultat inom tilldelad budgetram och en minskning av nettokostnaderna med 36 procent. Budgetavvikelser har uppstått till följd av förändrade förutsättningar då vissa planerade personalneddragningar inte gått att genomföra och att ersättningsrekrytering behövts. Samtidigt har prognostiserade intäkter ökat, bland annat genom regleringar av statsbidrag från 2024.

Arbetsmiljön har påverkats starkt av de ekonomiska utmaningarna, och har lett till oro och ökad belastning. För att hantera detta har samarbetet med fackförbund och skyddsombud stärkts och fler samverkansmöten har hållits där skyddsombuden fått en fast roll. Löpande riskbedömningar har genomförts för att motverka negativa effekter och främja hållbara arbetsförhållanden.

Patientnämnden

Patientnämnden har ett budgetöverskott på 0,5 miljoner kronor och har lyckats minska sina nettokostnader med 9 procent jämfört med 2024. Beslut om minskad bemanning och besparingar inom stödpersonsverksamheten har lett till lägre personalkostnader. Sjukfrånvaron är fortsatt låg och frisknärvaron hög. Arbetsmiljön bedöms som god, med funktionella lokaler och tillräcklig bemanning. Identifierade arbetsmiljörisker har till stor del åtgärdats under 2024 och 2025. Skyddsrondd hålls årligen med fokus på fysisk arbetsmiljö, och arbetsmiljön diskuteras regelbundet på särskilda möten och arbetsplatsträffar.

En vanlig dag i regionen

147 945

kilowattimmar el förbrukas i regionens egna lokaler per dygn.

63

63 personer ger blod, kvinnor 42 procent och män 58.

21 773

laboratorieanalyser görs.

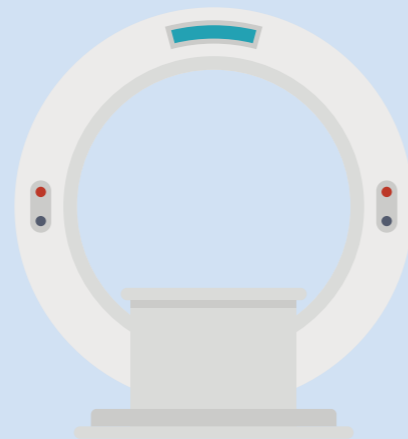
951

personer i alla åldrar besöker folktandvården, kvinnor 51 procent och män 49.

15 893

besök görs på 1177.se.

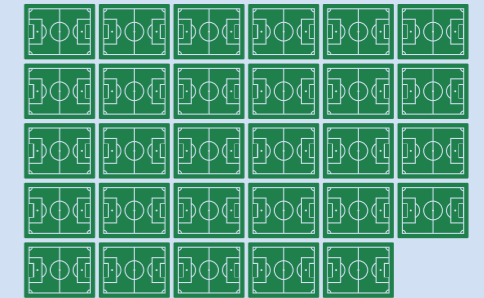

500

personer undersöks med röntgen, kvinnor 53 procent och män 47.

206 000

kvadratmeter städas vid de tre sjukhusen. Det motsvarar cirka 29 fotbollsplaner.

912

portioner varm mat serveras till patienter.

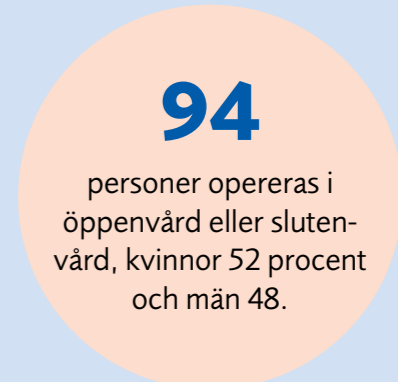
550

personer åker sjukresa.

81

personer transporteras med ambulans.

94

personer opereras i öppenvård eller slutenvård, kvinnor 52 procent och män 48.

224

barnrättsombud bevakar barns rättigheter.

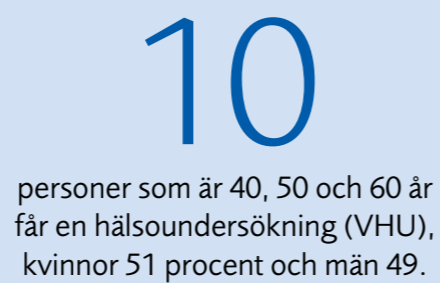
497

personer besöker ett regionalt kultur-evenemang, varav cirka 98 är barn.

34

personer får stöd vid ohälsosamma levnadsvanor, kvinnor 53 procent och män 47.

10

personer som är 40, 50 och 60 år får en hälsoundersökning (VHU), kvinnor 51 procent och män 49.

7 763

personer åker med regiontrafiken.

Investeringsredovisning

FOTO: KLAS SJÖBERG

Region Västerbottens investeringar i byggnader, mark, övriga materiella och immateriella investeringar finns i beslutad investeringsplan och budget för 2025. Redovisat utfall blev 1 009 miljoner kronor, vilket är 15 miljoner kronor över budget. Utöver detta har 32 miljoner kronor investerats i finansiell leasing under året.

Investeringar inom fastighet

Årets investeringar är 743 miljoner kronor, vilket är en ökning från föregående år då investeringarna uppgick till 671 miljoner kronor. Jämfört med budgeten på 717 miljoner kronor ger det en negativ avvikelse på 29 miljoner kronor. Avvikelsen beror framför allt på mindre rörelser i de två största projekten, nya laboratoriebyggnaden och Skellefteås nya vårdbyggnad, som påverkar totalen mycket. Utöver detta uppgår finansiell leasing till 26 miljoner kronor. Vid Norrlands universitetssjukhus har flera byggprojekt startat och andra håller på att färdigställas. Den nya laboratoriebyggnaden har beviljats bygglov, och projektering och rivning pågår. Totalrenoveringen av hand- och plastikkirurgins lokaler är klar. Projektet för en ny vårdbyggnad vid Skellefteå sjukhus har gått in i produktionsfas, där detaljprojektering pågår och stomme ska byggas. Vid Lycksele sjukhus är det största projektet med

nya tak och fläktar i byggnaderna 102, 105 och 106 i slutskedet. För externa lokaler pågår flera olika fastighetsprojekt där bland annat Vindelns folkhögskola byggs om. Även Hörnefors och Morö Backe hälsocentraler renoveras.

Färdigställda projekt

De projekt som färdigställts under året uppgår till 112 miljoner kronor, vilket i jämförelse med plan är en negativ avvikelse på 18 miljoner kronor. Avvikelsen förklaras främst av reservkraftsprojektet och anpassningen för psykiatri, båda i Skellefteå. Reservkraftsprojektet har överskridit budgeten med 7 miljoner kronor på grund av fördyringar och programförändringar, vilket även medför en negativ differens mot plan för 2025. Anpassningen av psykiatri avviker också mot budget. Regionen har under 2025 fått bidrag som motsvarar projektutgifterna.

Pågående projekt

I jämförelse med den beslutade investeringsplanen för 2025 visar de pågående projekten en negativ avvikelse på cirka 55 miljoner kronor. Avvikelsen beror både på projekt där tidplaner förändrats och på prognosökningar. Det projekt som har störst avvikelse är ny laboratoriebyggnad vid Norrlands universitetssjukhus med minus 35 miljoner kronor mot plan. Detta beror dels på tidsförskjutningar från 2024, men framför allt på påskyndande arbeten som både ökar kostnadseffektiviteten och gör att arbetet blir klart i tid.

Inom projektet för ny vårdbyggnad i Skellefteå har vissa moment tidigarelagts för att hålla tidplanen och därigenom säkerställa en effektiv resurs- och kostnadsstyrning. Tidigareläggningen har inneburit en negativ avvikelse mot planen på cirka 28 miljoner kronor. Parkeringslösningen

i Skellefteå utgör en positiv avvikelse på 17 miljoner kronor jämfört med plan, som beror på tidsförskjutning samt omprioritering av omfattning.

Prognosen för ett antal projekt visar betydande negativa avvikelser. Bland annat visar byggnad 10 och 4 på Norrlands universitetssjukhus en avvikelse på 26 miljoner kronor mot budget. Avvikelsen beror bland annat på tillkommande kostnader då befintliga anläggningar visade sig vara i sämre skick än kalkylerat. De beräknade kostnaderna för bjälklag, tekniska installationer och sanering är främsta orsakerna till prognosökningen. Betydande avvikelse finns även inom projektet för mottagningslokaler i byggnad 1B där avvikelsen på 10 miljoner kronor förklaras av att projektet är betydligt mer omfattande än beräknat, där bland annat belysning och brandpartier behövt kompletteras.

Investeringsredovisning byggnader (tkr)	Utgifter sedan projektets start			Varav årets investeringar		
	Beslutad budget	Accumulerat utfall	Avvikelse	Plan	Utfall	Avvikelse
Färdigställda projekt						
Externa	9 500	9 747	-247		88	-88
Åsele sjukstuga, byggnad 101–102, anpassningar	9 500	9 747	-247		88	-88
Länet	79 314	89 093	-9 779	60 000	58 356	1 644
Lönsam energieffektiv investering i fastigheter 2023–2024	20 000	25 085	-5 085		145	-145
Fastighetsåtgärder för investeringar i medicinteknisk utrustning	8 014	11 762	-3 748	10 000	5 994	4 006
Mindre byggprojekt 2025	51 300	52 246	-946	50 000	52 217	-2 217
Norrlands universitetssjukhus	1 176 035	1 131 749	44 286	13 347	14 087	-740
Byggnad 28, psykiatrilokaler	1 117 600	1 074 819	42 781	1 000	101	899
Nytt cykelgarage norra entrén	11 000	11 290	-290		19	-19
Säkerhetsrelaterade investeringar, exempelvis UPS och beredskapsförråd	22 300	16 237	6 063	6 324	7 204	-880
Byggnad 2 och 4, kulvert och teknikutrymmen	9 200	10 847	-1 647		5	-5
Mindre reinvesteringar i hissar, kulvert med flera	5 220	5 180	40	3 020	3 024	-4
Byggnad 10E, övernattingsrum, omklädningsrum och förråd	9 600	12 462	-2 862	1 888	2 819	-931
Byggnad 3B, öron-näsa-hals vårdavdelning	1 115	914	201	1 115	914	201
Skellefteå sjukhus	215 591	234 760	-19 169	20 414	38 898	-18 484
Byggnad 135, ny reservkraftsanläggning	150 500	157 499	-6 999	13 000	22 657	-9 657
Byggnad 118, byte av ventilation på operation	26 951	26 294	657	6 214	6 435	-221
Byggnad 118, relining av avlopp	3 600	1 342	2 258	1 200	722	478
Strategiska investeringar, förberedande projekt till nya vårdbyggnaden	34 540	41 131	-6 591		589	-589
Verksamhetsanpassning för psykiatrin Skellefteå	0	8 494	-8 494		8 494	-8 494
Lycksele sjukhus	8 250	9 110	-860		108	-108
Byggnad 104, avfallsstation	5 000	5 020	-20		36	-36
Byggnad 101 och 109, anpassning av ambulanshall	3 250	4 090	-840		72	-72
Summa färdigställda projekt	1 488 690	1 474 459	14 231	93 761	111 537	-17 776
Investeringar finansiell leasing byggnader					26 000	
Summa årets investeringar					137 537	

Investeringsredovisning byggnader (tkr)	Utgifter sedan projektens start			Varav årets investeringar		
	Beslutad budget	Total prognos	Avvikelse total	Plan 2024	Utfall 2024	Avvikelse 2024
Pågående projekt						
Externa	20 300	25 261	-4 961	27 700	12 785	14 915
Hörnefors hälsocentral	4 600	9 561	-4 961	12 000	4 669	7 331
Morö Backe hälsocentral, tak och fasad	10 000	10 000	0	10 000	6 607	3 393
Vindelns folkhögskola	5 700	5 700	0	5 700	1 509	4 191
Länet	16 650	13 218	3 432	10 000	10 786	-786
Driftkritisk dokumentation	1 050	1 218	-168		55	-55
Strategiska investeringar inom energi-effektivisering och elbilsaddning	15 600	12 000	3 600	10 000	10 731	-731
Norrlands universitetssjukhus	789 708	787 469	2 239	277 159	331 473	-54 314
Byggnad 5A, Kliniskt forskningscentrum och kliniskt träningscentrum	73 000	52 190	20 810	0	569	-569
Byggnad 10F	8 000	10 853	-2 853	0	4 568	-4 568
Byggnad 10C, D, E och byggnad 4	8 000	7 910	90		31	-31
Strategiska verksamhetsanpassningar och konst till byggnad 29 och 3C	1 685	2 145	-460	0	947	-947
Byggnad 4 och 10	329 675	355 316	-25 641	86 042	87 795	-1 753
Ny laboratoriebyggnad	174 300	175 314	-1 014	70 500	105 619	-35 119
Byggnad 3A, plan 9, verksamhetslokaler för operation, hand- och plastikkirurgi	76 300	79 469	-3 169	61 882	75 990	-14 107
Säkerhetsrelaterade projekt som syntetisk andningsluft och elförsörjning	14 590	9 580	5 010	4 000	6 840	-2 840
Skyfallsskydd	11 700	11 521	179	6 370	878	5 492
Relining, dag och spillvatten	10 800	9 914	886		3 466	-3 466
Byggnad 1B, mottagningslokaler samt administrativa lokaler	11 100	20 801	-9 701	10 111	10 550	-439
Prioriteringsstyrning av reservvärme och reservkraft	9 850	3 942	5 908	8 350	2 619	5 731
Reinvesteringar i bland annat byggnad 26, 3A och hissar	28 354	30 413	-2 059	16 800	20 469	-3 669
Byggnad 26, geriatriken och neuroenheten	14 254	14 254	0	104	8	96
Reinvesteringar belysning	10 000	10 000	0	10 000	11 125	-1 125
Byggnad 13, centraliserad kylanläggning och kylrum	8 100	8 100	0	3 000		3 000
Skellefteå	882 676	867 650	15 026	228 273	240 632	-12 359
Ny vårdbyggnad	587 985	592 244	-4 259	156 660	184 815	-28 155
Byggnad 120, modul för medicinmottagningen	23 500	24 354	-854	310	421	-111
Parkeringslösning	104 000	69 407	34 593	17 000	65	16 935
Byggnad 105–106, yttertak, solceller och ventilationsaggregat	99 105	99 700	-595	19 535	18 799	736
Säkerhetsrelaterade projekt i bland annat gassystem, skyfallsskydd och brandlarm	20 200	27 432	-7 232	11 312	11 517	-205
Strategiska verksamhetsanpassningar	6 596	13 618	-7 022	9 156	7 763	1 393
Norra och södra kulvert	27 420	27 409	11	6 200	12 697	-6 497
Övriga reinvesteringar i bland annat relining och ventilationsåtgärder	13 870	13 486	384	8 100	4 557	3 543
Lycksele	253 245	249 663	3 582	32 650	35 365	-2 715
Byggnad 105, 106 och 102, nya tak och fläktrum	26 780	26 783	-3	13 300	23 226	-9 926
Byggnad 120, länken	169 000	168 997	3	2 300	967	1 333
Mindre verksamhetsanpassningar	5 150	5 150	0	2 000	2 088	-88
Mindre reinvesteringar i bland annat brandlarm, sterillförråd och vårdavdelningar	9 715	7 387	2 328	8 280	1 559	6 721
Byggnad 104, byte av tak och ventilation	21 700	22 431	-731	3 070	1 305	1 765
Säkerhetsrelaterade projekt för inflygningsbelysning samt redundant kallvatten	7 000	5 015	1 985		538	-538
Byggnad 101, hissar och ventilation	9 800	9 800	0		4 161	-4 161
Byggnad 103, behovsstyrd ventilation	4 100	4 100	0	3 700	1 521	2 179
Summa pågående projekt	1 962 579	1 943 261	19 318	575 782	631 042	-55 260

Ej påbörjade projekt

I förhållande till den beslutade investeringsplanen för 2025 redovisas ett överskott på 44 miljoner kronor för planerade men ej påbörjade projekt. Avvikelsen förklaras främst genom tidsförskjutningar i planerade projekt på Norrlands universitetssjukhus.

Ej påbörjade projekt (tkr)	Plan 2025	Utfall 2025	Avvikelse 2025
Ej påbörjade projekt	43 664	0	43 664

Finansiella anläggningstillgångar

Här ingår olika delar avseende långfristiga placeringar och långfristiga fordringar samt bidrag till statlig infrastruktur bland annat:

- andelskapital och medlemsinsats Kommuninvest 70 miljoner kronor
- garantikapital Landstingets Ömsesidiga Försäkringsbolag (LÖF) 38 miljoner kronor
- utlämnat lån Svenskt Ambulansflyg (KSA) 17 miljoner kronor

Förändringen under året är dels en omklassificering av andelar i SKR pensionsstiftelse på 14 miljoner kronor som gjorts till kortfristiga placeringar samt att Svenskt Ambulansflyg amorterat av 2,7 miljoner kronor.

Övriga materiella och immateriella investeringar

Årets övriga materiella och immateriella investeringar uppgick till 266 miljoner kronor, vilket är 14 miljoner kronor över budget. Överskottet beror främst på att delar av ett större it-projekt senareläggs till kommande år. Utöver detta har investeringar avseende finansiell leasing uppgått till 6 miljoner kronor.

Investeringar utgifter för medicinteknisk utrustning uppgick till 196 miljoner kronor fördelat på 170 separata ärenden och 30 olika enheter i länet. Utfallet avvek negativt mot budget med cirka 21 miljoner kronor, främst på grund av tidsförskjutningar från föregående år, ej planerade investeringar och bidragsfinansierade investeringar. Investeringarna har främst bestått av ersättningar, men även en

del investeringar i ny teknik eller expansioner har genomförts.

It-investeringar uppgår till 39 miljoner kronor. Största delen är strategiska investeringar för att möta behovet av ökad lagringskapacitet. Reinvesteringar har gjorts inom nätverksinfrastruktur, server- och lagringsplattformar samt säkerhet för att möta såväl verksamhetens ökade behov som det förändrade världsläget.

Investeringar i hjälpmedel uppgår till 37 miljoner kronor och för övrig utrustning fördelas investeringarna på 4 miljoner kronor mellan regional utveckling, verksamhetsservice och fastighet.

Investeringar i utrustning och immateriellt (tkr)	Utfall 2025	Plan 2025	Avvikelse 2025
Investeringsområde medicinsk teknik	195 584	175 000	-20 584
Linjäraccelerator	25 752	26 000	248
Röntgenangiografisystem	5 200	5 200	0
Scapis 2, datortomograf	15 918	15 900	-18
Fokuserat ultraljud	6 570	0	-6 570
Övriga mindre investeringar i medicinteknisk utrustning	142 144	127 900	-14 244
Investeringsområde it	29 738	66 000	36 262
Strategiska investeringar	17 000	36 000	19 000
Reinvesteringar nät och it-säkerhet	6 000	13 000	7 000
Reinvesteringar server och lagring	6 000	2 000	-4 000
Övriga reinvesteringar	1 000	15 000	14 000
Investeringsområde hjälpmedel	36 772	33 000	-3 772
Investeringsområde verksamhetsservice	1 637	2 000	363
Investeringsområde regional utveckling	858	1 000	142
Investeringsområde fastighet	1 437	3 500	2 063
Summa exklusive finansiell leasing	266 026	280 500	14 474
Investeringar finansiell leasing tåg	6 339		
Summa årets investeringar	272 365	288 000	37 272

FOTO: JONAS WESTLING

